

PLA D'EQUIPAMENTS CULTURALS DE CATALUNYA

2010-2020

PEEC

PLA
**D'EQUIPAMENTS
CULTURALS**
DE CATALUNYA

PECCat

Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020

Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya : PECCat

A la part superior de la portada: Subdirecció General d'Equipaments Culturals, Servei de Planificació d'Equipaments Culturals. – Bibliografia. Índex

ISBN 9788439385448

I. Martínez i Illa, Santi

II. Noguera i Jordana, Lluís, ed.

III. Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

IV. Catalunya. Servei de Planificació d'Equipaments Culturals

V. Títol

1. Equipaments culturals – Política governamental – Catalunya

2. Catalunya – Política cultural

008(467.1)

AUTOR

Santi Martínez Illa

COORDINACIÓ

Lluís Noguera i Jordana, secretari general del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

Francesc Sala i Pasqual, director de l'Oficina de Planificació Estratègica

Oriol Picas, subdirector general de Planificació d'Equipaments Culturals

Jordi Roca, director dels Serveis Territorials a Barcelona

EQUIP TÈCNIC

Servei de Planificació d'Equipaments: Teresa Martí, Agnès Pros, Josep Font, Maria Jesús Couso, Eva Ibáñez, Antònia Gallego, Josep Corominas

Gabinet Tècnic: Josep Missé, Neus Rios, Sergi Mosteiro

Àrea TIC: Isabel Almagro

Edició i correcció: Joaquim Rius, Susanna Álvarez

Publicacions: Santi Pau i Álvaro Serrano

Col·laboracions externes:

MCRIT: ICC, consultors culturals: Joan Vaqué

Actualització de l'informe: gener de 2010

Primera edició: octubre de 2010

Dipòsit legal

B. 37004-2010

Tiratge: 2000 exemplars

Impressió: Treballs Gràfics

En aquest document han col·laborat representants d'equipaments culturals en diverses taules de treball dels diversos tipus d'equipaments, taules temàtiques, un grup d'experts en gestió cultural en un grup de contrast i un grup de representants del món local de la Comissió Mixta:

ARXIUS: Ramon Alberch, Enric Cobo Barri, Mercè Font i Vinyes, Joan Antoni Jiménez Castillo, Anna Lorente López, José Luís Martínez-Alonso Camps, Esther Mitjans i Perelló, Josep Maria Sans Travé. *Relator:* Alfred Mauri i Martí.

MUSEUS: Jaume Bernades i Postils, Jordi Bonet i Armengol, Josep M. Carreté Nadal, Isabel Coll i Mirabent, Àlex Farnós i Bel, Carles Marfà i Riera, Josep M. Martí i Bonet, Manuel Jaume Massó i Carballido, Llorenç Prats i Canals, Daniel Solé i Lladós, Xavier Suñol i Ferrer. *Relator:* Gabriel Alcalde i Gurt.

EQUIPAMENTS ESCÈNICS I MUSICALS: Olga Bas, Toni Cabré, Francesc Casadesús, Yves Chapon, Alfred Fort, Oriol Picas, Toni Tarrida, Pep Tines, Pep Tugues. *Relator:* Jaume Colomer.

ESPAIS D'ARTS VISUALS: Anna Capella, Anna Crosas, Sílvia Duran, Gisel Noe, Gloria Picazo, Carme Sais, David Santaularia. Gabriel Planella. *Relator:* Carles Guerra.

CENTRES CULTURALS: Ferran Farré, Rafa Milan, Jaume Casacuberta, Pilar Casas, Joan Soler. *Relator:* Carles Feiner.

EQUIPAMENTS DE NOVA GENERACIÓ: Jordi Bertran, Sílvia Duran, Lidia Gilabert, Roser Mendoza, Rafael Milan, Núria Sempere, Marga Troguet. *Relator:* Ferran Farré.

GRUP DE CONTRAST: Lluís Bonet, Xavier Fina, Robert Casadevall, Andreu Ulied, Francesc Fàbregas, Yves Chapon, Gabriel Palacio.

TAULES TRANSVERSALS: TAULA DIGITALITZACIÓ: Àngela Martínez, Sílvia Duran, Josep Quintana, Pep Dardanyà, Oriol Picas, Neus Puri, Sergi Amigó. *Relator:* Josep Font. TAULA PLA < 3.000: Albert Argimon, Carme Boixader, Francesc Fàbregas, Josep Serra, Judit Carreras, Carme Renedo, Oriol Picas, Sergi Amigó, Ricard Faura, Xavier Solé. *Relator:* Antònia Gallego.

GRUP TÈCNIC DE LA COMISSIÓ MIXTA: Avel·lí Serrano, coordinador de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona; Roger Zamorano, representant de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Girona; Xavier Solé, cap de relacions del Món Local de la Diputació de Lleida; Pilar Casas, cap del Servei de Cultura de la Diputació de Tarragona; Jordi Serra, cap del Servei de Participació de l'Associació Catalana de Municipis (ACM); Francesc Ponsa, cap del Servei de Comunicació de l'ACM; Xavier Menéndez, tècnic de Patrimoni Cultural de la Federació de Municipis de Catalunya, i Oriol Picas, Santi Martínez i Jordi Roca, del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

SUMARI

Presentació. Joan Manuel Tresserras. Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació	7
1. Introducció. Lluís Noguera i Jordana. Secretari General del Departament	9
2. Principis i criteris	13
2.1. El PECCat: un pla de país per a la cultura del segle XXI	16
2.2. Antecedents en la planificació d'equipaments culturals a Catalunya	16
2.3. Diagnosi breu. Situació de partida	17
2.4. Objectius prioritaris del Pla: el dret d'accés a la cultura	18
2.5. Principis i criteris rectors del Pla	18
3. Procés de treball	21
3.1. Taules d'experts i informes sectorials	22
3.2. Participació sectorial i institucional	23
3.3. Síntesi del procés metodològic	23
3.3.1. Determinació de l'oferta actual d'equipaments	24
3.3.2. Determinació de la demanda d'equipaments	25
3.3.3. Trajectòria d'intervenció del sector públic	26
3.3.4. Viabilitat i capacitat de gestió	26
4. Definició de les tipologies i les característiques dels equipaments a considerar	27
4.1. Tipologia d'equipaments	27
4.2. Criteris generals respecte a la funció, l'ús i la titularitat dels equipaments culturals	26
4.3. Característiques generals i recomanacions tècniques	29
4.3.1. Criteris generals	29
4.3.2. Recomanacions tècniques d'equipaments culturals	30
4.4. Criteris específics per a cada tipologia	31
4.4.1. Arxius	31
4.4.2. Biblioteques	32
4.4.3. Espais escenicomusicals	32
4.4.4. Espais d'arts visuals	33
4.4.5. Centres culturals polivalents	34
4.4.6. Museus i col·leccions	35
4.4.7. Equipaments de nova generació	35
5. Àmbits territorials i delimitacions	37
5.1. Els municipis com a delimitacions bàsiques del PECCat	37
5.2. Trams de municipis i franges de població	37
5.3. Delimitacions extramunicipals i dotacions	38

5.4. Variables no demogràfiques	39
5.5. Àmbits específics	39
6. El PECCat en l'estructuració dels sistemes nacionals d'equipaments culturals	41
6.1. Els equipaments d'àmbit local	41
6.2. Els equipaments d'àmbit nacional	41
6.3. Els equipaments d'àmbits intermedis	42
7. Determinació de les necessitats d'equipaments	43
7.1. L'oferta d'equipaments i de serveis culturals	44
6.1.1. El parc d'equipaments actual: dades bàsiques de l'inventari dels equipaments culturals de Catalunya	44
6.1.2. Dades bàsiques de l'oferta de serveis en els equipaments culturals de Catalunya	49
7.2. Dades bàsiques de la demanda de serveis i dels hàbits de consum cultural	50
6.2.1. La població i el territori. Evolució demogràfica recent i distribució territorial	50
6.2.2. Trets bàsics de les pràctiques culturals i dels hàbits de consum de la població	53
7.3. Determinació de les necessitats d'equipaments i delimitació dels estàndards	55
7.3.1. Arxius	56
7.3.2. Espais escenicomusicals	57
7.3.3. Espais d'art visual	59
7.3.4. Centres culturals polivalents	60
7.3.5. Museus, col·leccions i equipaments patrimonials	61
7.3.6. Biblioteques	62
8. Esquema d'estàndards de dotacions bàsiques per trams de municipis	63
8.1. Quadre resum de l'assignació d'equipaments per trams municipals	64
8.2. Esquema director territorial d'equipaments	65
8.3. Mapes d'accessibilitat	66
9. Determinació de dèficits	71
9.1. Procediment d'assignació seguit	71
9.1.1. Determinació de les dotacions	71
9.1.2. Adequació dels equipaments existents als estàndards proposats	71
9.1.3. Determinació de la idoneïtat dels equipaments existents	72
9.1.4. Tipologies d'actuacions, ampliacions o reformes d'equipaments	72
9.2. Concreció de dèficits per tipologies d'equipaments	73
9.2.1. Arxius	73
9.2.2. Espais escenicomusicals	74
9.2.3. Espais d'art visual	74
9.2.4. Centres culturals polivalents	75
9.2.5. Museus	76
9.2.6. Biblioteques	78
9.2.7. Equipaments polivalents culturals comunitaris (Pla < 3.000)	79
9.3. Resum de l'esquema bàsic de dèficits i d'actuacions	81

10. Plans locals d'equipaments culturals	■	85
11. Memòria econòmica	■	87
11.1. Programes d'actuació	■	87
11.2. Criteris de prioritització de les actuacions	■	87
11.3. Concessió d'ajuts	■	88
11.4. Valoració econòmica dels ajuts	■	88
11.5. Estudi econòmic i financer	■	89
11.5.1. Valoració econòmica	■	89
11.5.2. Ens públics que poden aportar recursos	■	91
11.5.3. Impacte econòmic del PECCat	■	91
11.5.4. Efectes de la despesa del PECCat sobre la producció	■	91
11.6. Finançament del PECCat	■	92
12. Determinacions ambientals	■	93
12.1. Objectius ambientals del PECCat	■	93
12.2. Determinacions ambientals del PECCat	■	94
12.2.1. Determinacions per als programes d'actuació	■	94
12.2.2. Determinacions per a la prioritització de les actuacions	■	95
12.2.3. Plans locals d'equipaments	■	96
12.2.4. Altres accions derivades del PECCat	■	97
12.2.5. Mesures preventives, correctores i compensatòries	■	97
12.2.6. Seguiment ambiental del PECCat	■	98
12.2.7. Indicadors de seguiment	■	98
Referències bibliogràfiques	■	99
Índex de taules i gràfics	■	101
Annexos	■	103
Estàndards d'equipaments	■	103

PRESENTACIÓ

Tradicionalment, hem entès l'anomenat estat del benestar con un concepte sostingut sobre tres potes, per dir-ho en termes col·loquials. La salut, l'educació i l'atenció a les persones serien, doncs, els eixos bàsics sobre els quals s'han configurat les societats modernes —singularment a l'Occident europeu— i que han permès grans progressos col·lectius mitjançant les polítiques públiques.

Però els reptes que corresponen a la nostra època fan que l'estat del benestar actual, segons l'esquema anterior, s'hagi de basar en quatre pilars, si més no. En la nova societat, la cultura ha passat a formar part del nucli dur de l'acció dels governs i de la interlocució entre els actors polítics i els agents socials.

El Pla d'equipaments culturals de Catalunya (PECCat) permet dotar els nostres municipis dels equipaments que han de garantir l'accés a la cultura del conjunt de la ciutadania. Aquest accés s'ha de produir en règim d'igualtat i en les millors condicions. Des de les noves formes de posar a l'abast els continguts i les experiències culturals, es vol contribuir, un cop més, al reequilibri del territori i a la cohesió social.

El Govern de la Generalitat ha elaborat el PECCat en consens amb el món local, amb els ajuntaments i les diputacions del país, tot incorporant el paradigma tecnològic i digital en la concepció dels equipaments, tant pel que fa a les característiques de les instal·lacions com a la concepció dels espais i la previsió d'usos i activitats.

Joan Manuel Tresserras

Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació del Govern de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació va iniciar l'any 2007 els treballs tècnics per a la redacció del Pla d'Equipaments Culturals donant així resposta als objectius del *Pla de Govern 2007-2010*, així com també a la Resolució 70/VIII de 2007 del Parlament de Catalunya sobre l'orientació política general del govern, en matèria de cultura. En aquesta resolució el Parlament de Catalunya insta el Govern a elaborar el *Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya*.

En un sentit més ampli, l'actuació pren com a referència el marc competencial que determina l'Estatut de Catalunya de 2006, i en concret l'article 22 sobre drets i deures en l'àmbit cultural on estableix que "totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives".

Des del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació es partia de la convicció que aquesta actuació s'havia d'articular en un marc global de planificació, que pogués donar resposta global als déficits detectats en matèria d'equipaments culturals a Catalunya i permetés coordinar les intervencions de les administracions públiques catalanes en la dotació d'equipaments i la seva sostenibilitat.

El pla s'ha formulat amb la missió d'impulsar la construcció i rehabilitació d'infraestructures necessàries per completar un sistema d'equipaments públics que afavoreixi la igualtat d'oportunitats de la ciutadania en l'accés a la cultura, que alhora impulsi la creativitat i la cohesió social.

Aquest esquema s'adopta en funció de diversos factors de partida:

- La inexistència d'un marc d'ordenació precedent que ha tingut com a resultat la formació d'un mapa d'equipaments públics caracteritzat pel dèficit global i desequilibris en la seva distribució territorial.
- L'evolució demogràfica recent, amb un fort creixement registrat en l'última dècada –vinculat fonamentalment al component migratori– amb un increment no menys important de l'heterogeneïtat i diversitat de la població en termes socials i culturals.
- El fort impacte que el desenvolupament dels mitjans digitals i tecnològics està tenint en les formes convencionals d'accés a la cultura, sens dubte obliga a repensar-los, però en cap cas a prescindir d'ells.
- En aquest context, els equipaments culturals tenen una funció bàsica d'oferir una infraestructura per desenvolupar les diferents expressions i pràctiques culturals, però també ostenten una funció no menys important d'interacció social lligada al costum humà d'utilitzar llocs comuns per al retrobament físic.

Per dur a terme de forma satisfactòria aquesta missió es van determinar unes necessitats teòriques i es van fixar uns estàndards de servei per a cada una de les tipologies d'equipaments culturals considerats com a bàsics.

La definició de necessitats teòriques es realitza a partir de l'anàlisi de la situació actual i de la trajectòria en cada un dels sectors culturals de la intervenció pública. S'estableixen com a equipaments bàsics els propis dels sec-

tors culturals que compten amb una tradició consolidada d'intervenció pública en aquest període, en concret, biblioteques, arxius, museus i equipaments patrimonials, equipaments escènics i musicals, centres culturals polivalents i centres d'art. Finalment s'ha catalogat també un grup d'equipaments de "nova generació" per donar cabuda a fórmules no convencionals i innovadores.

Un cop determinades les necessitats es contrasten amb les dotacions existents, el que permet elaborar el mapa de dèficits. El pla s'articula com un esquema director territorial que ordena el sistema públic d'equipaments culturals bàsics introduint criteris de racionalitat en la determinació i distribució de les dotacions. Es tracta d'equipaments que en la seva immensa majoria són de titularitat municipal, per la qual cosa s'ha formulat mitjançant el consens amb els governs locals de Catalunya.

El diàleg i la col·laboració amb les administracions locals ha estat una constant en tot el procés d'elaboració del pla. Òbviament, aquest marc de col·laboració s'ha de mantenir en el seu desplegament, atès que la instància de seguiment, control i avaluació del PECCat és una comissió institucional formada per representants del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i de les administracions locals de Catalunya.

La necessitat de comptar amb un pla general d'equipaments culturals ha estat una demanda històrica del sector cultural a Catalunya que arrenca pràcticament de l'inici de la democràcia municipal i l'autogovern català els anys 79-80 del segle XX. Un instrument ordenador d'aquestes característiques es concebia com una necessitat òbvia donada la situació de partida: les administracions públiques sorgides de la democràcia havien d'iniciar la seva singladura afrontant un dèficit generalitzat d'equipaments culturals públics i ho feien amb grans dificultats d'inversió i amb un marc legislatiu que propiciava la concurrència competencial entre els diferents nivells de govern. A tot això, calia afegir un factor estructural determinant com és la gran fragmentació i heterogeneïtat del mapa municipal de Catalunya que afegia encara més complexitat a la situació.

Arribats a aquest punt, es plantejava una qüestió a tenir molt en compte: No estariem fent tard? Avançats ja en la primera dècada del segle XXI: ¿Un pla d'aquestes característiques continua sent el millor instrument per completar i donar coherència al sistema públic d'equipaments culturals? ¿No ens trobaríem davant un instrument excessivament rígid més propi d'un entorn d'organització econòmica i territorial "fordista" més característic de l'últim quart del segle XX i, per tant, no prou adequat per donar resposta a escenaris més propis de l'alta modernitat que demanda més flexibilitat? Molt probablement aquests interrogants constitueixen en bona mesura preguntes retòriques. Efectivament, no es pot pretendre que ens trobem en l'època daurada de la planificació territorial entesa en un sentit convencional, però tampoc no es pot obviar que la manca d'un esquema de planificació bàsic com el que ara s'estableix, pot provocar la perpetuació d'una situació ben poc satisfactòria.

Durant tots aquests anys, l'enorme dèficit heretat de l'etapa dictatorial ha estat afrontat fonamentalment gràcies a la iniciativa dels governs locals que han assumit el lideratge en la inversió pública en cultura. Però aquesta acció local s'ha produït sense l'esquema d'ordenació adduït, ja que només s'han dotat d'una ordenació global i de finançament corresponent de forma parcial per alguns sectors –fonamentalment el bibliotecari–.

Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mapa d'equipaments culturals resultant, i vigent actualment, es caracteritza per la manca de coherència: s'ha format com a resultat d'iniciatives locals, fruit de voluntats aïllades i oportunitats conjunturals, que no han permès afrontar totes les necessitats pendents i han eixamplat segons quins dèficits territorials.

L'adopció d'un esquema director territorial de serveis públics que partís d'un marc de planificació estratègica territorial es va plasmar a França el 1999, amb una llei d'orientació de l'ordenació territorial i desenvolupament sostenible que establia els denominats "esquemes de serveis col·lectius"; aquests van ser projectats com a dispositius de planificació estratègica que pretenien conciliar les grans prioritats de l'acció estatal amb les neces-

sitats locals en una perspectiva a 20 anys. En l'àmbit de la cultura, l'esquema proposa una orientació cap a "nous espais, noves pràctiques, i nous territoris", estableix un marc d'objectius generals i trasllada a les regions la concreció dels seus plans respectius. (DATAR 2001). En el Regne Unit, l'adopció d'un esquema similar es va produir en el marc d'una estratègia general de planificació sostenible d'infraestructures (ODPM, 2005).

L'apel·lació a la pertinença i vigència de la planificació cultural i la seva relació amb el desenvolupament dels territoris creatius ha sigut reiterada recentment en l'àmbit anglosaxó tant pel que fa al Regne Unit (Evans & Foord 2008, 65) com a Nord Amèrica, i més concretament a Canadà, en el marc de la xarxa de ciutats creatives (Creative City Network of Canada, 2007).

A casa nostra aquests instruments de planificació s'emmarquen en la categoria de "Plans Territorials Sectorials" que formen, amb els "Plans Territorials Parcial" i el "Pla Territorial General", els pilars de l'esquema d'ordenació territorial vigent a Catalunya des del 1983 en que fou aprovada la Llei de Planificació Territorial. El PECCat adopta així la categoria de pla territorial sectorial de cultura.

No obstant això, el PECCat es va construir tenint molt en compte les limitacions que un esquema de *planning* convencional podia suposar en el context actual, i encara més si es considera que la cultura i la creativitat dels territoris respon sovint a accions que vénen avalades per factors de singularitat que no encaixen massa bé amb determinades lògiques de planificació.

Des del mateix moment en que es van iniciar els primers passos del pla, es va posar de manifest la inquietud dels professionals i responsables culturals públics que van participar en els processos de treball en relació a la possibilitat que s'implantés un esquema excessivament rígid, tant pel que fa als criteris de localització com de definició d'estàndards. Un esquema que pogués lesionar les aptituds i capacitats creatives del territori i la lògica de les singularitats. Ciutats i pobles amb projectes culturals que al seu dia van veure reconeguda la seva aposta per la creativitat i el risc amb el reconeixement de les administracions de rang superior en forma d'inversions i suport, ¿com quedaran amb l'establiment d'un pla director com el PECCat? Amb l'establiment d'un esquema director territorial, ¿el seu ecosistema cultural es pot veure reduït a unes categories predeterminades que es mantindran invariables de forma indefinida i que igualaran "a la baixa" el perfil de tots els municipis? Una situació que ens duria a la consolidació d'un espai indiferenciat, format per unitats predeterminades, per lògiques jeràrquiques i simètriques. Lògiques que obstaculitzarien possibles dinàmiques i voluntats locals que gràcies a la seva iniciativa poden superar els determinants espacials per a convertir llocs indeterminats en territoris amb nom propi.

Com a resposta a aquests dubtes ben legítims, hem d'afirmar que l'objectiu fonamental del PECCat és establir un marc d'ordenació territorial que aporti dosis de racionalitat allí on pugui faltar criteri, i es pugui comprometre l'esforç inversor públic. Però que en cap cas el PECCat vol actuar com un obstacle al desenvolupament de la creativitat i el talent allí on es produeixi. I aquest és sens dubte el seu principal repte. I en aquesta adreça volem destacar els aspectes següents:

- La concreció de necessitats i dèficit en el mapa director territorial no pressuposa la creació de nous equipaments de forma automàtica i indiscriminada: la iniciativa correspon sempre als governs locals mitjançant la confecció de projectes culturals amb escenaris de viabilitat. El pla no podrà acompanyar en cap cas actuacions que condueixin a la implantació de contenidors buits de contingut i d'activitat cultural.
- El pla concreta les determinacions sobre equipaments culturals bàsics però no tanca les portes a la innovació mitjançant el reconeixement d'equipaments de "nova generació", on podran tenir cabuda projectes que transcendeixin els formats bàsics: fàbriques de creació, centres de cultura audiovisual, etc., i sempre a partir de la iniciativa local.

Amb la finalitat d'articular aquestes o altres accions que puguin sorgir de la iniciativa local, el pla incorpora un instrument de planificació paral·lel com són els Plans Locals d'Equipaments Culturals. Amb aquest instrument es convida els governs locals que construeixin el seu projecte local d'equipaments d'acord amb la seva realitat cultural, visió estratègica i potencial creatiu. La mirada a la realitat local permet incorporar variables demogràfiques –estructura, distribució territorial, població estacional– i territorials –tant intramunicipals com intermunicipals, centralitats territorials, estructures i xarxes de cooperació–. Aquesta mirada s'obre també òbviament a prendre en consideració la contribució dels agents culturals dels àmbits cívics i associatius –i dels equipaments que gestionen– en la configuració dels ecosistemes culturals locals.

Amb el desenvolupament d'aquests plans es pretén arribar a un encaix satisfactori entre l'esquema espacial definit en el pla director i la mirada específica sorgida del territori, la qual cosa permet introduir elements de geometria variable en la relació equipament-territori –més enllà de la realitat administrativa– alhora que s'imprimeix una lògica de governança al procés a través de la incorporació de mecanismes propis de la planificació estratègica. En aquest sentit, el pla ha de permetre la consolidació d'un espai de trobada i concertació institucional on conflueixin les polítiques culturals d'àmbit nacional i les sorgides del món local.

Lluís Noguera i Jordana
Secretari General del Departament

2. PRINCIPIS I CRITERIS

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació va iniciar l'any 2007 els treballs tècnics per a la redacció del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat), per donar resposta als objectius del Pla de Govern 2007-2010, com també a la Resolució 70/VIII, de 2007, del Parlament de Catalunya sobre l'orientació política general del Govern, en matèria de cultura. En aquesta Resolució, el Parlament de Catalunya insta el Govern a elaborar el PECCat.

En un sentit més ampli, l'actuació pren com a referència el marc competencial que determina l'Estatut de Catalunya de 2006 i, en concret, l'article 22 sobre drets i deures en l'àmbit cultural, que estableix que «totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives».

Des del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació es partia de la convicció que aquesta actuació s'havia d'estructurar en un marc global de planificació, que pogués donar resposta global als dèficits detectats en matèria d'equipaments culturals a Catalunya i permetés coordinar les intervencions de les administracions públiques catalanes en la dotació d'equipaments i la seva sostenibilitat.

El Pla s'ha formulat amb la missió d'impulsar la construcció i la rehabilitació d'infraestructures necessàries per completar un sistema d'equipaments públics que afavoreixi la igualtat d'oportunitats de la ciutadania en l'accés a la cultura, i que alhora impulsi la creativitat i la cohesió social.

Aquest esquema s'adopta segons diversos factors de partida:

- La inexistència d'un marc d'ordenació precedent que ha tingut com a resultat la formació d'un mapa d'equipaments públics caracteritzat pel dèficit global i per desequilibris en la distribució territorial.
- L'evolució demogràfica recent, amb un fort creixement l'última dècada –vinculat fonamentalment al component migratori– i amb un increment no menys important de l'heterogeneïtat i la diversitat de la població en termes socials i culturals.
- El fort impacte que el desenvolupament dels mitjans digitals i tecnològics té en les formes convencionals d'accés a la cultura, que sens dubte obliga a repensar-los, però en cap cas a prescindir-ne.

En aquest context, els equipaments culturals tenen una funció bàsica d'oferir una infraestructura per desenvolupar les diferents expressions i pràctiques culturals, però també tenen una funció no menys important d'interacció social lligada al costum humà d'utilitzar llocs comuns per al retrobament físic.

Per dur a terme de manera satisfactòria aquesta missió es van determinar unes necessitats teòriques i es van fixar uns estàndards de servei per a cada una de les tipologies d'equipaments culturals considerats bàsics.

La definició de necessitats teòriques es fa a partir de l'anàlisi de la situació actual i de la trajectòria en cada un dels sectors culturals de la intervenció pública. S'estableixen com a equipaments bàsics els propis dels sectors culturals que compten amb una tradició consolidada d'intervenció pública en aquest període, en concret, biblioteques, arxius, museus i equipaments patrimonials, equipaments escènics i musicals, centres culturals polivalents i centres d'art. Finalment s'ha catalogat també un grup d'equipaments de *nova generació* per donar cabuda a fórmules no convencionals i innovadores.

Un cop determinades les necessitats es contrasten amb les dotacions existents, fet que permet elaborar el mapa de dèficits. El Pla s'estructura com un esquema director territorial que ordena el sistema públic d'equipaments culturals bàsics i introdueix criteris de racionalitat en la determinació i la distribució de les dotacions. Es tracta d'equipaments que la immensa majoria dels quals són de titularitat municipal, per la qual cosa s'ha formulat mitjançant el consens amb els governs locals de Catalunya.

El diàleg i la col·laboració amb les administracions locals ha estat una constant en tot el procés d'elaboració del Pla. Òbviament, aquest marc de col·laboració s'ha de mantenir en el seu desplegament, atès que la instància de seguiment, control i avaluació del PECCat és una comissió institucional formada per representants del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i de les administracions locals de Catalunya.

La necessitat de comptar amb un pla general d'equipaments culturals ha estat una demanda històrica del sector cultural a Catalunya, que arrenca pràcticament de l'inici de la democràcia municipal i l'autogovern català els anys 1979-1980. Un instrument ordenador d'aquestes característiques es concebia com una necessitat òbvia atesa la situació de partida: les administracions públiques sorgides de la democràcia havien d'iniciar la seva singladura afrontant un dèficit generalitzat d'equipaments culturals públics i ho feien amb grans dificultats d'inversió i amb un marc legislatiu que propiciava la concurrència competencial entre els diferents nivells de govern. A tot això, calia afegir un factor estructural determinant, com és la gran fragmentació i l'heterogeneïtat del mapa municipal de Catalunya, que afegia encara més complexitat a la situació.

Un cop arribats a aquest punt, es plantejava una qüestió que calia tenir molt en compte: no devíem estar fent tard? Avançats ja en la primera dècada del segle XXI, un pla d'aquestes característiques continua sent el millor instrument per completar i donar coherència al sistema públic d'equipaments culturals? No ens trobaríem davant un instrument excessivament rígid més propi d'un entorn d'organització econòmica i territorial *fordista* més característic de l'últim quart del segle XX i, per tant, no prou adequat per donar resposta a escenaris més propis de l'alta modernitat, que demana més flexibilitat? Molt probablement aquests interrogants constitueixen en bona mesura preguntes retòriques. Efectivament, no es pot pretendre que ens trobem en l'època daurada de la planificació territorial entesa en un sentit convencional, però tampoc no es pot obviar que la manca d'un esquema de planificació bàsic com el que ara s'estableix, pot provocar la perpetuació d'una situació ben poc satisfactòria.

Durant tots aquests anys, l'enorme dèficit heretat de l'etapa dictatorial ha estat afrontat fonamentalment gràcies a la iniciativa dels governs locals, que han assumit el lideratge en la inversió pública en cultura. Però aquesta acció local s'ha produït sense l'esquema d'ordenació adduït, ja que només s'han dotat d'una ordenació global i del finançament corresponent de manera parcial per alguns sectors –fonamentalment el bibliotecari.

Com a resultat d'aquesta dinàmica, el mapa d'equipaments culturals resultant, i vigent actualment, es caracteritza per la manca de coherència: s'ha format com a resultat d'iniciatives locals, fruit de voluntats aïllades i oportunitats conjunturals, que no han permès afrontar totes les necessitats pendents i han eixamplat segons quins dèficits territorials.

L'adopció d'un esquema director territorial de serveis públics que partís d'un marc de planificació estratègica territorial es va plasmar a França el 1999, amb una llei d'orientació de l'ordenació territorial i desenvolupament sostenible, que establia els anomenats «esquemes de serveis col·lectius»; aquests van ser projectats com a dispositius de planificació estratègica que pretenien conciliar les grans prioritats de l'acció estatal amb les necessitats locals en una perspectiva de 20 anys. En l'àmbit de la cultura, l'esquema proposa una orientació cap a «nous espais, noves pràctiques, i nous territoris», estableix un marc d'objectius generals i trasllada a les regions la concreció dels seus plans respectius (DATAR, 2001). Al Regne Unit, l'adopció

d'un esquema similar es va produir en el marc d'una estratègia general de planificació sostenible d'infraestructures (ODPM, 2005).

L'apel·lació a la pertinença i la vigència de la planificació cultural i la seva relació amb el desenvolupament dels territoris creatius ha estat reiterada recentment en l'àmbit anglosaxó tant al Regne Unit (Evans i Foord, 2008) com a l'Amèrica del Nord, més concretament al Canadà, en el marc de la xarxa de ciutats creatives (Creative City Network of Canada, 2007).

A casa nostra aquests instruments de planificació s'emmarquen en la categoria de plans territorials sectorials que formen, amb els plans territorials parcials i el Pla Territorial General, els pilars de l'esquema d'ordenació territorial vigent a Catalunya des del 1983, en què va ser aprovada la Llei de planificació territorial. El PECCat adopta així la categoria de pla territorial sectorial de cultura.

No obstant això, el PECCat es va construir tenint molt en compte les limitacions que un esquema de planificació convencional podia suposar en el context actual, i encara més si es considera que la cultura i la creativitat dels territoris respon sovint a accions que estan avalades per factors de singularitat que no encaixen gaire bé amb determinades lògiques de planificació.

Des del mateix moment en què es van iniciar els primers passos del Pla, es va posar de manifest la inquietud dels professionals i responsables culturals públics que van participar en els processos de treball amb relació a la possibilitat que s'implantés un esquema excessivament rígid, tant pel que fa als criteris de localització com de definició d'estàndards. Un esquema que pogués lesionar les aptituds i les capacitats creatives del territori i la lògica de les singularitats. Ciutats i pobles amb projectes culturals que al seu dia van veure reconeguda la seva aposta per la creativitat i el risc amb el reconeixement de les administracions de rang superior en forma d'inversions i suport, com quedaran amb l'establiment d'un pla director com el PECCat? Amb l'establiment d'un esquema director territorial, el seu ecosistema cultural es pot veure reduït a unes categories predeterminades que es mantindran invariables de manera indefinida i que igualaran *a la baixa* el perfil de tots els municipis? Una situació que ens duria a la consolidació d'un espai indiferenciat, format per unitats predeterminades, per lògiques jeràrquiques i simètriques. Lògiques que obstaculitzarien possibles dinàmiques i voluntats locals que gràcies a la seva iniciativa poden superar els determinants espacials per convertir llocs indeterminats en territoris amb nom propi.

Com a resposta a aquests dubtes ben legítims, hem d'afirmar que l'objectiu fonamental del PECCat és establir un marc d'ordenació territorial que aportí dosis de racionalitat allí on pugui faltar criteri i es pugui comprometre l'esforç inversor públic. Però en cap cas el PECCat vol actuar com un element castrador del desenvolupament de la creativitat i el talent allí on es produeixi. I aquest n'és, sens dubte, el repte principal. I en aquesta direcció volem destacar els aspectes següents:

- La concreció de necessitats i del dèficit en el mapa director territorial no pressuposa la creació de nous equipaments de manera automàtica i indiscriminada: la iniciativa correspon sempre als governs locals mitjançant la confecció de projectes culturals amb escenaris de viabilitat. El Pla no pot acompanyar en cap cas actuacions que condueixin a la implantació de contenidors buits de contingut i d'activitat cultural.
- El Pla concreta les determinacions sobre equipaments culturals bàsics però no tanca les portes a la innovació mitjançant el reconeixement d'equipaments de *nova generació*, on podran tenir cabuda projectes que transcendeixin els formats bàsics: fàbriques de creació, centres de cultura audiovisual, etc., i sempre a partir de la iniciativa local.

Amb la finalitat d'estructurar aquestes o altres accions que puguin sorgir de la iniciativa local, el Pla incorpora un instrument de planificació paral·lel, com són els plans locals d'equipaments culturals. Amb aquest instrument es convida els governs locals que construeixin el seu projecte local d'equipaments d'acord amb la seva realitat cultural, visió estratègica i potencial creatiu. La mirada a la realitat local permet incorporar variables demogràfiques –estructura, distribució territorial, població estacional– i territorials –tant intramunicipals com intermunicipals, centralitats territorials, estructures i xarxes de cooperació.

Amb el desenvolupament d'aquests plans es pretén arribar a un encaix satisfactori entre l'esquema espacial definit en el pla director i la mirada específica sorgida del territori, la qual cosa permet introduir elements de geometria variable en la relació equipament-territori –més enllà de la realitat administrativa–, alhora que s'imprimeix una lògica de governança al procés, a través de la incorporació de mecanismes propis de la planificació estratègica.

2.1. El PECCat: un pla de país per a la cultura del segle XXI

El Pla d'Equipaments Culturals és el pla territorial sectorial de cultura i es defineix com l'instrument bàsic de planificació territorial en cultura del Govern de Catalunya. El Pla integra els instruments d'ordenació i planificació cultural que estan vigents actualment i es converteix en el referent de totes les actuacions dels diferents departaments del Govern adreçades a les tipologies d'equipaments culturals incorporades al PECCat.

El PECCat és un pla de govern, però sobretot és un pla de país, ja que s'ha elaborat en consens amb el món local i s'ha acordat amb ajuntaments i diputacions de Catalunya. Els municipis com a actors bàsics del desenvolupament cultural a Catalunya seran també els actors bàsics del Pla.

El Pla permetrà avançar cap a uns models d'equipaments del segle XXI que permetin garantir nivells de qualitat elevats i optimitzar l'adequació de les instal·lacions i dels recursos per donar resposta a les concepcions més actuals de la cultura i les seves pràctiques, així com augmentar la utilitat social, econòmica i mediambiental dels equipaments. Uns equipaments que s'han d'adaptar a les necessitats i les demandes d'una societat del segle XXI.

El Pla vol assolir una distribució territorial equilibrada dels equipaments, de manera que la distància de desplaçament i la mobilitat associada no actuïn com a factors dissuasius per a la població. Aquests equipaments contribuiran a l'equilibri territorial del país i actuaran com a factor de desenvolupament cultural, econòmic i de cohesió social.

L'increment de l'oferta d'equipaments, serveis i activitats culturals comporta una contribució al desenvolupament del potencial creatiu de les persones, fonamental per la societat del coneixement, i és també una oportunitat per al desenvolupament de les professions culturals i artístiques i dels mercats de productes i serveis culturals associats als continguts dels equipaments culturals.

2.2. Antecedents en la planificació d'equipaments culturals a Catalunya

Fins aquest moment, Catalunya té un marc legal i d'ordenació del sistema cultural públic fragmentari. Els instruments de regulació actuals han permès un desplegament satisfactori dels equipaments d'alguns sectors, com les biblioteques –Llei 4/1993, del Sistema Bibliotecari de Catalunya–, els arxius –Llei 10/2001, d'arxius i documents–, i en menor mesura els museus –Llei 17/1990, de museus.

A banda d'aquest marc legal de regulació, els darrers anys s'han dut a terme diferents iniciatives de planificació, però en tots els casos es tracta d'instruments de caire sectorial. La implantació de molts equipaments

culturals s'ha fet, en la majoria de casos, sense un marc d'ordenació i regulació específics, i promoguts bàsicament des de l'Administració local.

En aquest context, es detallen a continuació les iniciatives de planificació endegades fins ara:

- Pla d'Equipaments Culturals 2005-2007.
- Mapa de Lectura Pública de Catalunya (MLPC), aprovat mitjançant l'Acord GOV/131/2008, de 15 de juliol.

Aquests instruments, alguns dels quals encara són vigents, presenten un balanç desigual. Per això el nou Pla vol integrar –i actualitzar si s'escau– els instruments legals d'ordenació i planificació que s'estan executant, i establir les noves directrius per als sectors que no disposen de cap marc de regulació. Val a dir que es troben en marxa iniciatives en l'àmbit de patrimoni cultural, com és el cas del Pla de Museus.

Cal incidir en el fet que, per primera vegada i transcendent la visió sectorial, el Pla inclou en una visió de conjunt la distribució de la totalitat d'equipaments culturals –i de les activitats que acullen– en el territori.

2.3. Diagnosi breu. Situació de partida

Una vegada establerta la pertinença i la necessitat de dur a terme un pla director de les característiques del PECCat, s'ha considerat oportú establir una breu diagnosi que assenyali els aspectes d'àmbit global, tant de caire sectorial com territorial, que incideixen en la conformació de les pautes d'oferta i de demanda cultural i en conseqüència de les necessitats i dels dèficits d'equipaments culturals a Catalunya.

- La població de Catalunya ha augmentat pràcticament un milió d'habitants durant els darrers anys, i se situa per sobre dels 7.300.000 habitants l'any 2009, un creixement vinculat bàsicament als processos migratoris recents.
- Aquest fort augment comporta de manera genèrica un increment de la demanda de serveis culturals. L'oferta d'activitats i serveis dels equipaments culturals ha de donar resposta a una demanda potencial creixent i més diversa, amb un paper de socialització més actiu.
- L'evolució positiva del turisme a Catalunya ha aportat uns estocs de població estacional que fan incrementar la demanda cultural. Una part important de l'augment del consum a museus s'explica, en bona part, per aquest segment de públic.
- Les pautes de consum cultural estan canviant, en bona part per l'impacte de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Aquestes comporten, a més, noves formes i vies d'accés als continguts i les experiències culturals.
- El valor social de la cultura s'ha modificat notablement els darrers anys. Els canvis de percepció social, que posen en dubte la capacitat de la cultura per crear un repertori simbòlic compartit, s'han de contraposar a una oferta propera als municipis que puguin catalitzar l'expressió col·lectiva.
- La manca de planificació i d'ordenació global de l'oferta d'equipaments culturals ha generat un escenari caracteritzat per una forta sectorització.
- L'estructura del territori, la distribució de la població i la fragmentació del mapa municipal han contribuït a la configuració d'una implantació desigual dels equipaments. Hi ha zones del territori amb una dotació d'equipaments insuficient.
- Els equipaments culturals de nova creació han de donar respostes a les noves pautes de consum cul-

tural, i a les noves vies d'accés als continguts i a les experiències culturals, i contribuir a la innovació i l'actualització dels continguts existents.

- No s'ha possibilitat fins ara un funcionament veritable dels equipaments culturals en xarxa. L'atomització dificulta la producció de qualitat i, especialment, la rendibilització econòmica i social de moltes inversions en creació i activitats, que es poden incrementar notablement amb una integració en xarxa i amb una coordinació a escala territorial.

2.4. Objectius prioritaris del Pla: el dret d'accés a la cultura

El Pla permetrà dotar els municipis de Catalunya dels equipaments que permetin garantir l'accés de la ciutadania a la cultura, en igualtat d'oportunitats i en les millors condicions, tenint en consideració les noves demandes socials i les noves formes d'accedir als continguts i les experiències culturals, i reforçant al mateix temps el valor social dels equipaments culturals públics.

Partint dels antecedents i dels escenaris descrits, i del dret fonamental d'accés a la cultura, el Pla d'Equipaments Culturals es planteja els objectius prioritaris que es detallen a continuació:

- Dotar d'infraestructures que permetin garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura per a tota la població i minimitzin les barreres que limiten aquest accés.
- Assolir una distribució territorial equilibrada dels equipaments, de manera que la distància de desplaçament i la mobilitat associada no actuïn com a factors dissuasius per a la població.
- Contribuir a l'equilibri territorial del país mitjançant la implantació d'aquests equipaments i actuar com a factor de desenvolupament cultural, econòmic i de cohesió social.
- Avançar cap a una modelització d'equipaments que permeti garantir elevats estàndards de qualitat i optimitzar l'adequació de les instal·lacions i recursos per donar resposta a les concepcions més actuals de la cultura i les seves pràctiques.
- Augmentar la utilitat social i econòmica dels equipaments culturals públics, i afavorir-ne l'adaptació a les necessitats i les demandes d'una societat del segle XXI.
- Contribuir a la consolidació de sistemes de serveis culturals públics, en una xarxa que garanteixi l'activitat cultural i, per tant, l'accés a la cultura per part de la ciutadania.
- Facilitar la coordinació entre diferents àmbits culturals i territorials.
- Incorporar criteris d'ecoeficiència i sostenibilitat ambiental en la planificació, projecció, construcció i gestió dels equipaments culturals, de manera que es minimitzin els impactes ambientals i es promogui el desenvolupament sostenible.

2.5. Principis i criteris rectors del Pla

En consonància amb aquests objectius, s'han establert uns principis i criteris rectors de natura transversal que han de modular tots els processos i continguts del pla, que són els següents:

- Planificar amb visió de conjunt, per assolir una distribució racional i equilibrada dels equipaments en el territori, evitant les disfuncions *locacionals*, amb concentracions excessives en determinades àrees, en detriment d'altres que puguin quedar desateses.

- Establir les condicions per a un aprofitament òptim dels equipaments, evitant duplicitats i adequant les seves dimensions a les característiques del territori i les possibilitats de gestió de les administracions responsables, per assegurar-ne la continuïtat i facilitar-ne una gestió sostenible. Això encoratja fórmules com la compactació d'equipaments en un mateix espai o la cerca de solucions de cooperació intermunicipal per a la seva promoció i gestió.
- Incorporar el paradigma tecnològic i digital en la concepció dels equipaments, tant pel que fa a les característiques de les instal·lacions com a la concepció dels espais i la previsió d'activitats i usos dels equipaments.

3. PROCÉS DE TREBALL

La selecció dels objectius prioritaris esmentats ha estat conseqüència d'un intens treball, que ha integrat diferents metodologies, tal com es descriu a continuació. Es va partir de l'elaboració d'un inventari de tots els equipaments culturals actualment existents a Catalunya, públics i privats, de tots els sectors, i s'ha estudiat en detall un conjunt d'equipaments representatius, com a punt de partida per a la definició de tipologies estàndards i líndars de dotació territorial. Amb aquest procediment es va establir quina era la situació actual pel que fa a l'oferta d'equipaments culturals. Aquest inventari es va elaborar amb la col·laboració dels municipis de Catalunya, als quals es va trametre un formulari electrònic per emplenar, de manera que es va poder elaborar una base de dades, que al seu torn constituirà l'embrió del mapa d'equipaments culturals de Catalunya.

Paral·lelament a aquest treball d'inventari, es va portar a terme una tasca de Gabinet Tècnic en què es va documentar i sistematitzar les fonts secundàries i els estudis sobre les pautes de producció i de consum cultural, a partir d'enquestes i altres fonts d'informació existents amb relació a l'evolució de la població i el poblament prevista per als 10 anys vinents. Es va elaborar la documentació i la cartografia necessària per assistir a la presa de decisions. S'han desenvolupat bases de dades, gràfics i cartografia. S'integren bases de dades de població actual i projeccions de futur de l'Institut d'Estadística de Catalunya i del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, així com d'accessibilitat intermunicipal i d'altres. Es desenvolupa un sistema d'informació geogràfica que integra l'inventari georeferenciat i les bases de dades. Aquest procediment es va portar a terme per poder documentar i analitzar les característiques de la demanda d'equipaments i serveis culturals.

Partint de la informació precedent, un conjunt d'experts de cada àmbit ha coordinat l'elaboració d'un informe de situació de cadascun dels sectors culturals. Aquesta documentació s'ha analitzat i debatut en el marc d'unes taules sectorials d'experts, i posteriorment s'han validat en la taula de contrast, tal com es detalla a continuació. El treball de les taules sectorials va permetre elaborar el quadre de necessitats d'equipaments culturals bàsics.

Com a resultat d'aquest procés de treball es van concretar els aspectes bàsics de l'esquema de planificació cultural del territori:

Definició tipològica dels equipaments bàsics per als diferents àmbits culturals, que es van establir en:

- arxius
- biblioteques
- centres culturals polivalents
- espais d'art visual.
- espais escenicomusicals
- museus i equipaments patrimonials.

La consideració d'un equipament cultural com a bàsic es va fer tenint en compte la intervenció de les administracions i agents culturals en els diferents sectors culturals i la seva contextualització en el marc de les polítiques culturals públiques del nostre marc territorial i cultural de referència.

Definició dels indicadors dels líndars de dotació territorial mínima, per a cada tipus d'equipament cultural i establiment d'unes hipòtesis d'estàndards d'equipaments per a cadascuna de les tipologies i d'unes correspon-

dències en termes d'usos i poblacions servides, que permeten avaluar quantitativament la dotació territorial i el cost que en resulta, en ordre de dimensió.

Estimació del cost econòmic i valoració de les necessitats d'inversió que comportaria el desplegament del pla.

Definició indicativa dels programes de subvencions que caldrà establir per portar a terme el Pla i dels criteris generals de prioritització d'aquestes inversions.

3.1. Taules d'experts i informes sectorials

Un procés de planificació global com el que representa el PECCat, amb tota la complexitat que això comporta, ha de ser fruit necessàriament de l'assoliment d'un elevat nivell de consens entre els agents implicats. En aquest sentit, per conèixer i compartir les especificitats inherents als diferents sectors culturals, es van constituir les taules de treball següents, en què van participar experts vinculats a institucions i equipaments culturals, bàsicament del món local:

- centres culturals
- equipaments escenicomusicals
- arxius (Comissió Nacional d'Arxius)
- equipaments d'arts visuals
- museus (Junta de Museus de Catalunya)
- equipaments de nova generació.

Les sessions de les taules de treball es van fer entre els mesos d'octubre i desembre de 2007 i en alguns casos es van fer sessions extraordinàries durant el primer trimestre de 2008. Les taules les van coordinar els relators, que van elaborar un document amb les reflexions i les propostes d'actuació emanades de cadascuna de les taules.¹ Aquests documents establien a grans trets les característiques bàsiques de cadascuna de les tipologies d'equipaments culturals pel que fa a funcions i usos, i perfilaven els quadres bàsics de necessitats en les diferents tipologies.

Pel que fa a les biblioteques, es va considerar que ja disposaven d'un marc de planificació sòlid vigent (Mapa de Lectura de Pública), així com uns dispositius de representació institucionalitzats (bàsicament el Consell de Biblioteques). Per tant, en aquesta tipologia d'equipaments es va acordar que el PECCat adoptaria en bloc el marc de planificació vigent i que el Consell de Biblioteques exerciria el paper d'interlocutor sectorial.

Aquestes tasques es van complementar amb la realització d'un grup de contrast format per especialistes, procedents tant de l'àmbit de la gestió cultural com de la planificació territorial, i vinculats al món universitari (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Rovira i Virgili),² així com als departaments de la Generalitat responsables de processos de planificació d'equipaments (bàsicament el Departament de Política Territorial i Obres Públiques).

Finalment es van fer dues sessions de treball amb continguts transversals:

- Dotació d'equipaments culturals en petits municipis a l'entorn del Pla < 3.000, atenent a determinar les necessitats específiques dels municipis de dimensió demogràfica menor.

1. Els informes de les taules sectorials es poden consultar al web del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació > Subdirecció General d'Equipaments Culturals.

2. Concretament es va comptar amb la presència d'experts vinculats a la Universitat de Barcelona, a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Rovira i Virgili.

- Equipaments culturals i cultura digital, atenent als impactes que la digitalització està tenint sobre continguts i processos culturals, i òbviament sobre els *continents*.

3.2. Participació sectorial i institucional

Com ja s'ha avançat, la construcció d'un instrument de planificació complex com el que ens ocupa no es pot assolir si no s'emmarca en un context de governança. Per a això, es van establir una sèrie de dispositius de participació on es va anar compartint, contrastant i construint l'arquitectura del pla. A escala institucional es van establir dispositius de participació de manera concèntrica, partint de les unitats del propi Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, seguint pels diferents departaments del Govern de Catalunya i passant al món local amb la representació institucional de les administracions locals (municipis i diputacions provincials). A escala sectorial es van establir les taules de treball sectorials.

Així doncs, l'elaboració del Pla ha promogut una sèrie de dispositius de participació que s'enumeren a continuació (governança):

- Taules sectorials integrades per experts dels sectors culturals respectius. Les taules han estat integrades fonamentalment per tècnics i experts procedents del món cultural local.
- Taula de contrast integrada per experts del sector cultural i de persones vinculades a la planificació territorial.
- Grup de treball departamental, format per una representació de totes les unitats del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació vinculades als objectius del Pla.
- Grup de treball interdepartamental, format per una representació de tots els departaments del Govern de la Generalitat vinculats directament als objectius del Pla.
- Grup de treball institucional, format per les institucions amb responsabilitat o voluntat de promoure o gestionar equipaments culturals públics. Atès que ja està constituït formalment un dispositiu de coordinació institucional, com és la Comissió Mixta (Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, diputacions i entitats associades d'ens locals), es proposa que aquest dispositiu assumeixi les funcions d'aquest grup de treball institucional del Pla.

3.3. Síntesi del procés metodològic

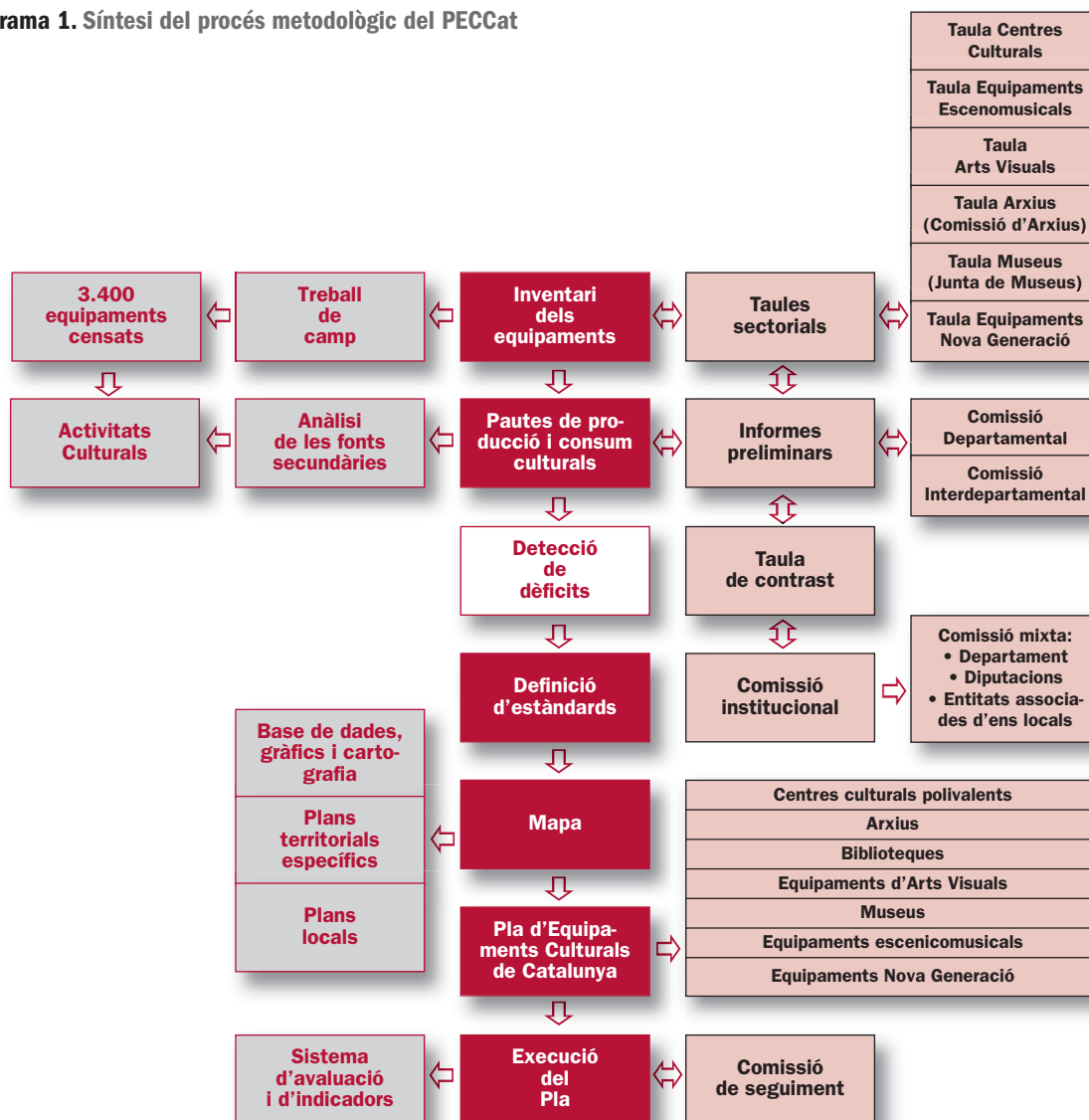
En síntesi, la metodologia de planificació aplicada a un procés de les característiques del PECCat es fonamenta en tres exercicis bàsics:

- Anàlisi i diagnòstic de la situació actual de partida pel que fa a l'estat de l'oferta i la demanda d'equipaments
- Definició d'un nou escenari que comporta l'estimació de noves necessitats
- Determinació dels dèficits que cal afrontar per assolir el nou escenari.

Per definir necessitats i determinar dèficits, s'ha tingut en compte:

- Anàlisi de l'oferta actual
- Demanda potencial i anàlisi dels hàbits i del consum culturals
- Trajectòria d'intervenció del sector públic en els àmbits respectius
- Capacitat de gestió i viabilitat.

Diagrama 1. Síntesi del procés metodològic del PECCat

Font: Elaboració pròpia

3.3.1. Determinació de l'oferta actual d'equipaments

Per quantificar el nivell actual de l'oferta d'equipaments culturals s'ha elaborat un inventari de tots els equipaments actualment existents a Catalunya, públics i privats, de tots els sectors culturals. Aquest inventari s'ha fet a partir de la formalització d'un formulari electrònic que el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació va trametre a tots els ajuntaments de Catalunya,³ als quals també els va facilitar suport tècnic i metodològic. Aquest procediment ha permès actualitzar les bases de dades de què disposava el Departament i possibilitarà l'establiment d'un cens que es podrà actualitzar periòdicament durant el període de vigència del PECCat. Aquest procediment ha permès censar més de 3.500 equipaments culturals, i capturar informació actualitzada sobre el parc actual d'equipaments, la localització i les característiques bàsiques d'aquest. Aquest cens, al seu torn, ha permès constituir el mapa d'equipaments culturals de Catalunya, que actuarà com a eina de gestió del desplegament del PECCat.

La quantificació de l'oferta en termes d'infraestructura s'ha complementat amb la de l'oferta de serveis en tots els sectors que disposen d'informació estadística oficial recollida a les Estadístiques culturals de Catalunya.⁴ Aquestes estadístiques recullen dades de l'oferta estructurada d'equipaments dels diferents sectors culturals (museus, biblioteques, arxius i equipaments escenicomusicals). A diferència del cens d'equipaments, on s'inventaria qualsevol tipus d'equipament amb vocació cultural, les estadístiques culturals solament recullen la informació dels equipaments que tenen una oferta estructurada i/o programacions estables.

Finalment s'han estudiat en detall un conjunt d'equipaments representatius, com a punt de partida per definir tipologies estàndards i líndars de dotació territorial.

3.3.2. Determinació de la demanda d'equipaments

Per establir la demanda potencial s'han utilitzat les dades censals de què s'han extret els indicadors bàsics d'efectius de població, evolució, estructura i distribució territorial a partir de les dades facilitades per l'IDESCAT. Tots els càlculs i propostes s'han fet tenint com a referència la darrera actualització del padró a 1 de gener de 2008. Així mateix, i atès que el Pla es planteja amb un recorregut mínim de 10 anys, s'ha fet una estimació de població amb horitzó 2015 seguint els criteris proposats per l'IDESCAT.⁵

Pel que fa a la quantificació del consum cultural relacionat amb equipaments i serveis objecte de planificació i les seves característiques, la informació disponible es pot diferenciar en dos grans blocs:

D'una banda, s'ha pogut disposar de la informació procedent de les enquestes sobre hàbits de consum i pràctiques culturals de la població recollida a l'Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya. Aquesta enquesta s'ha elaborat seguint el model proposat per l'Oficina Europea d'Estadístiques (EUROSTAT) i permet homologar els resultats de l'enquesta catalana amb el model europeu.⁶ A hores d'ara ja s'han fet dues edicions de l'enquesta catalana (anys 2001 i 2006), de manera que es poden fer comparacions i establir les pautes de l'evolució en aquest període. En tractar-se d'una enquesta representativa de la població de Catalunya, els resultats es poden projectar per quantificar les pràctiques culturals de la població de Catalunya, i en el cas de les pràctiques que es fan de manera exclusiva o preferent en equipaments culturals, projectar-ne els usos amb els nivells de significació i marges d'error establerts.

D'altra banda, s'han obtingut dades de freqüentació d'equipaments i programacions culturals de les ja esmentades Estadístiques culturals de Catalunya, de manera que la informació sobre usos teòrics obtinguda pel procediment anterior es pot completar i contrastar amb la d'usos reals dels equipaments.

3. L'inventari no inclou el municipi de Barcelona atenent a la seva condició específica descrita en l'apartat 4.5. Àmbits específics.

4. Estadístiques culturals de Catalunya.

5. Les utilitzades per projectar la població del conjunt dels municipis catalans han estat el padró continu i les projeccions de població. S'ha fet servir el padró continu en el període 1998-2006 com a font de la població municipal. Per la seva banda, s'han considerat les projeccions de població de les comarques catalanes en el període 2006-2015 com el marc a partir del qual es poden obtenir projeccions municipals. Dels quatre escenaris de projecció comarcal disponibles, s'ha seleccionat per recomanació de l'IDESCAT l'escenari alt, pel fet de ser el que millor s'aproxima a la po-

blació del padró en la majoria de les comarques. Els resultats obtinguts corresponen a les poblacions municipals en l'horitzó 2015 suposant un creixement molt alt per al conjunt de Catalunya i les seves comarques, i la moderació de les tendències de redistribució de la població dins de cada comarca. Els resultats descriuen el possible creixement del conjunt dels 946 municipis de Catalunya al llarg del decenni vinent sobre la base de les tendències globals. No recullen, en canvi, factors d'àmbit estrictament local.

6. L'enquesta s'ha basat en la metodologia proposada pel Leadership Group (LEG) d'estadístiques culturals. Una metodologia que ha tingut un primer reflex a escala comunitària amb l'Eurobaròmetre 56.0, «La participació dels europeus en activitats culturals».

3.3.3. Trajectòria d'intervenció del sector públic

En tractar-se d'equipaments als quals es vol atorgar la condició de serveis públics, l'estimació de les necessitats d'equipaments no es pot plantejar en termes d'ajustament entre oferta i demanda amb una lògica de mercat, sinó en termes de poblacions servides. Aquest és el criteri fonamental del desplegament de qualsevol xarxa d'equipaments bàsics, tal com ja s'aplica als equipaments bibliotecaris i als arxius, determinats per les lleis respectives. Per coherència, aquest mateix criteri de poblacions servides es vol mantenir com a criteri rector bàsic a l'hora de determinar el desplegament de la resta d'equipaments que es definiran com a bàsics però que no tenen legislació que els reguli. Els escenaris descrits i les trajectòries establertes en el desplegament dels equipaments regulats constitueixen un element de primer ordre en la determinació de les necessitats de noves dotacions.

3.3.4. Viabilitat i capacitat de gestió

La definició dels estàndards i dels mòduls d'equipaments s'ha fet amb la mirada posada en aquesta capacitat dels municipis com a operadors culturals bàsics en sostenir els equipaments i les activitats i programacions que acullen. Per delimitar aquesta capacitat s'han analitzat els pressuposts municipals dels diferents trams de municipis, s'ha detallat el pressupost específic de cultura, i s'ha determinat l'esforç cultural en forma de despesa en cultura per habitant. Aquesta informació s'ha contrastat amb el càlcul estàndard de funcionament dels diferents tipus d'equipaments culturals a través d'estudis de casos representatius.

4. DEFINICIÓ DE LES TIPOLOGIES

i les característiques dels equipaments a considerar

4.1. Tipologia d'equipaments

Partint del reconeixement que l'activitat cultural es pot desenvolupar en multitud d'espais sense una caracterització específica, començant per les places i pels carrers de pobles i ciutats –que són en sentit estrictament els espais que acullen més activitat cultural a casa nostra, i per tant els primers continents i escenaris de la cultura a Catalunya–, el PECCat es proposa intervenir de manera específica en equipaments que poden acollir activitats de naturalesa cultural i artística que han estat objecte d'atenció i intervenció per part de les administracions públiques de Catalunya els darrers anys.

Atenent a aquesta tradició, a la trajectòria d'intervenció pública en la prestació de serveis culturals, i a allò que estableix l'Estatut d'Autonomia referent al dret d'accés a la cultura, i seguint el criteri establert en les taules de treball sectorials, el PECCat estableix un conjunt d'equipaments que tenen la condició d'equipaments culturals bàsics. Aquests equipaments són:

- a) arxius
- b) biblioteques
- c) museus
- d) espais escenicomusicals
- e) espais d'arts visuals
- f) centres culturals polivalents
- g) equipaments de nova generació.

Alguns d'aquests equipaments s'inscriuen en àmbits d'actuació que ja estan regulats per llei, concretament arxius, biblioteques i museus.

A aquests equipaments, s'hi afegeix un altre grup d'equipaments –teatres, auditoris, espais d'arts visuals, centres culturals polivalents– que compta amb una sòlida trajectòria d'intervenció de les administracions públiques en la seva voluntat de donar resposta a les necessitats i les demandes de serveis culturals per part de la ciutadania.

A banda d'aquestes tipologies d'equipaments, s'han inventariat tots els equipaments que poden tenir un ús preferentment cultural però que no es poden identificar de manera explícita amb cap de les tipologies precedents.

D'altra banda, cal considerar que les pràctiques culturals s'inscriuen en processos dinàmics, i que forma part de la nostra tradició cultural la recerca de nous llenguatges, formes expressives, experiències i sensacions. Aquesta lògica ha portat sovint –i de manera explícita els darrers anys– a la recerca dels límits en les disciplines artístiques, a cercar hibridacions entre llenguatges i formes expressives, etc. Aquesta lògica no encaixa amb una delimitació massa rígida dels espais que han d'allotjar aquests processos i, en molts casos, els espais –nous espais– són part constitutiva dels processos mateixos.

En aquest sentit, el PECCat ha volgut deixar constància de l'existència d'aquests espais que poden donar lloc a equipaments de nova generació. Entre aquest tipus d'equipaments és molt probable que se'n vagin acotant alguns que entraran a formar part d'aquesta trajectòria d'intervenció pública. Per aquest motiu, s'ha volgut fer una conceptualització i un cert exercici de taxonomia sobre aquests equipaments, de manera que pugui restar oberta la porta a una futura consideració com a equipaments culturals bàsics.

4.2. Criteris generals respecte a la funció, l'ús i la titularitat dels equipaments culturals

En termes d'inventari, el PECCat ha de tenir en consideració qualsevol equipament, entenent que es tracta d'un recurs cultural. Tot i així, el Pla s'adreça als equipaments culturals especialitzats amb dimensió d'equipament públic.

Pel que fa a la promoció i el sosteniment:

- En adoptar la premissa que es tracta d'equipaments culturals bàsics, han de ser de titularitat de les administracions públiques catalanes o d'entitats finançades majoritàriament per aquestes. S'entén que la vinculació pública garanteix l'accés lliure i igualitari de la ciutadania als equipaments i les seves activitats i programacions –ja sigui de manera gratuïta o de pagament segons la tipologia d'equipaments i serveis prestats.
- Atenent a la tradició i la trajectòria del sector privat, i especialment del privat sense ànim de lucre (fundacions, associacions, entitats culturals), es pot equiparar la condició dels equipaments d'entitats privades que tinguin acords de cooperació amb administracions públiques o d'entitats finançades majoritàriament per aquestes mitjançant convenis o altres fórmules que comportin la cessió de titularitat o ús a ens públics de les instal·lacions afectades.
- El PECCat s'adreça a equipaments públics però té en consideració, a l'efecte d'inventari, els equipaments privats. Així, per exemple, si un municipi té un teatre privat, i no en té cap de públic, el Pla considera aquest municipi deficitari en aquesta infraestructura. Així s'aplica el criteri d'autonomia local i el principi de subsidiarietat. És a dir, el Govern de Catalunya faculta el municipi perquè es doti dels equipaments públics definits com a bàsics i li ofereix suport per a la dotació. No obstant això, i en aplicació dels mateixos criteris i principis, es faculta els municipis perquè puguin decidir si volen donar als equipaments privats la consideració d'equipaments de referència en els municipis respectius.
- Aquesta fórmula és especialment indicada per als nombrosos ateneus i equipaments similars d'entitats privades de caire associatiu, a condició que les entitats titulars i els ajuntaments respectius arribin a un acord que comporti la cessió total o parcial de les instal·lacions a l'ens públic, i d'acord amb l'esquema de dotacions, dèficits i assignacions que correspongui al municipi en qüestió. Aquest acord es pot materialitzar amb fórmules com ara permutes, convenis de cessió a llarg termini o altres fórmules jurídiques. Aquesta opció és la més interessant per a molt municipis i permetria resoldre al mateix temps la problemàtica que actualment afecta moltes de les entitats associatives que tenen greus dificultats per rehabilitar el seu valuós patrimoni. Això comporta que les instal·lacions que hagin de passar a titularitat pública s'hagin de referenciar en principi amb alguna de les tipologies d'equipaments que estableix el Pla (bàsicament espai escènic, espai d'art o centre cultural polivalent) i als estàndards corresponents. Tot i així, i atenent a les característiques arquitectòniques i funcionals específiques d'aquests equipaments, caldrà estudiar cas per cas la possibilitat d'establir homologacions que facin viables les operacions de rehabilitació i reforma, encara que els resultats no corresponguin exactament amb els estàndards del Pla. Una vegada formalitzada l'operació, ajuntaments i entitats poden formular un nou marc de relació concertada de manera que les en-

titats associatives puguin continuar l'activitat i la gestió dels equipaments. Per a una anàlisi detallada dels acords possibles entre ateneus i ens locals, vegeu la publicació promoguda pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació sobre aquesta temàtica (Roselló i Rius, 2009).

El PECCat tindrà en compte l'existència d'aquests equipaments associatius privats amb vocació pública a l'hora d'establir les prioritats en les convocatòries de subvencions si es formalitzen acords de cessió en els termes esmentats.

- Aquestes operacions poden ser indicades per als equipaments que requereixin una reforma integral equiparable a la construcció d'un nou equipament. Per a actuacions de millora d'instal·lacions es plantejarà una via de suport a través d'una de les accions derivades del Pla, o amb programes específics del Departament.

Pel que fa a l'ús:

- Atenent a criteris bàsics d'economia, eficàcia i eficiència de recursos, el Pla es proposa intervenir, de manera preferent, en equipaments que es puguin omplir de continguts, activitats i usuaris. Això comporta desestimar d'entrada els equipaments que no estiguin destinats a un ús regular i continuat per part de la ciutadania en l'exercici dels seus drets culturals. Caldrà dimensionar les actuacions per evitar dotacions sobredimensionades i espais buits de continguts i activitat –situacions que malauradament no són del tot atípiques al nostre país. En aquest sentit, el PECCat no podrà considerar actuacions que no disposin d'un projecte cultural adient, que s'hauran de concretar a través d'un pla de viabilitat.

Pel que fa a l'orientació:

- S'afavorirà l'establiment d'equipaments amb projectes que permetin acollir recursos suficients i programacions estables, de manera que es puguin integrar amb totes les garanties en els sistemes nacionals d'equipaments culturals públics i que permetin estructurar l'oferta cultural del país i garantir l'accés de la ciutadania a aquesta oferta. Aquests sistemes estaran formats pels equipaments culturals bàsics de titularitat municipal –que són objecte d'intervenció preferent d'aquest Pla–, pels equipaments d'àmbit territorial intermedi i els equipaments de capçalera dels sistemes, tal com es detalla a continuació.

4.3. Característiques generals i recomanacions tècniques

4.3.1. Criteris generals

Com a criteris generals, tant en termes d'inventari i diagnòstic com de proposta d'actuació, s'han considerat les condicions tècniques i funcionals dels equipaments de manera que permetin portar a terme les seves funcions en les millors condicions i responguin a les característiques i les funcionalitats per a unes infraestructures del segle XXI. En concret han de preveure:

- Les condicions exigibles pel que fa a seguretat i accés a persones amb discapacitats.
- Les condicions mínimes de confort per als participants –bé sigui com a professionals dels equipaments mateixos o com a públic o usuaris dels serveis que s'hi ofereixen.
- El nivell d'idoneïtat adequat per a la realització d'activitats culturals i artístiques que hagin d'acollir.
- Les condicions necessàries per poder-se integrar als sistemes nacionals d'equipaments actuals o de futura creació.
- La connectivitat a les xarxes telemàtiques i les instal·lacions internes adaptades a les tecnologies digitals.

4.3.2. Recomanacions tècniques d'equipaments culturals

Aquestes recomanacions tècniques estableixen els aspectes que es consideren necessaris perquè els equipaments culturals compleixin els criteris generals exposats en el punt precedent.

Com a norma general, els equipaments han d'assolir el nivell de qualitat exigible a tota edificació d'ús públic, han de permetre un alt grau d'utilització, han de ser duradors i han de necessitar un baix consum d'energia. Per aconseguir-ho s'han d'emplaçar en el lloc adequat, triat com a conseqüència d'una planificació que respongui als objectius que es volen assolir. S'han d'integrar en l'entorn urbanístic on s'ubiquin, i minimitzar els impactes que es generen en la construcció i en l'ús. Han d'aprofitar els recursos naturals disponibles, reduir les pèrdues energètiques amb l'aïllament tèrmic, eliminar els guanys no desitjats amb les proteccions solars adequades, utilitzar tecnologies eficients en les instal·lacions d'energies convencionals, i s'han d'implantar sempre que sigui possible energies renovables i establir uns paràmetres de confort amb criteris d'estalvi energètic. En tot cas, les determinacions ambientals del Pla es concreten en l'apartat 11 d'aquest document.

Per dur a terme les activitats culturals es necessiten uns espais de dimensions adequades i de disseny funcional que els faci aptes per a la seva funció. Per poder oferir els serveis amb qualitat, higiene i confort, els equipaments culturals necessiten, a banda dels espais específics –espais escènics, sales de consulta, sales d'exposició, etc.–, espais complementaris –magatzems, camerinos, etc.. La dimensió d'ambdós espais ha de mantenir unes proporcions per extreure el màxim rendiment al potencial de l'equipament i fer-ho amb economia i eficàcia.

La seguretat i l'habitabilitat dels equipaments culturals també depenen de les condicions de l'ambient, establertes principalment per les instal·lacions, que han de garantir que a cada espai hi hagi la il·luminació, la temperatura, la ventilació i la humitat adients. El confort de l'activitat cultural necessita unes condicions ambientals adients –acústiques i lumíniques. La manca d'assoliment d'aquestes condicions incideix de manera negativa en el bon desenvolupament de les activitats que s'hi duen a terme.

La intensa activitat que es desenvolupa en els equipaments culturals d'ús públic requereix per al manteniment de la qualitat dels serveis la realització freqüent i contínua de les tasques de neteja i conservació. Per aquesta raó la concepció de les instal·lacions tècniques i la del mateix edifici han de facilitar la realització còmoda i segura d'aquests treballs, i incorporar els espais i els sistemes d'accés allà on s'hagin de fer aquestes tasques. També s'han de considerar les possibilitats d'efectuar reparacions i afavorir la utilització de tecnologies que permetin les modificacions o les ampliacions degudes als canvis de programa o a la millora del servei ofert.

4.4. Criteris específics per a cada tipologia

Aplicant els criteris generals sobre les diferents tipologies d'equipament considerades al Pla, s'han establert els criteris de delimitació de cadascuna de les tipologies. Aquestes delimitacions s'han fet bàsicament a partir del treball portat a terme per les diferents taules de treball sectorial que s'ha sintetitzat en els informes respectius. Aquests informes detallen de manera específica les característiques de cada tipologia d'equipament: dimensions, esquemes funcionals, etc., així com l'estimació de costos. A continuació es descriu de manera genèrica la caracterització dels diferents tipus d'equipaments. Aquest és el pas previ a la formulació de la proposta d'estàndards i els mòduls corresponent, que es fa en l'apartat 6.3.

4.4.1. Arxius

Aquests equipaments ja disposen d'un marc de regulació establert, la Llei 10/2001, d'arxius i documents. La Llei tracta un seguit d'aspectes de referència obligada a l'hora de determinar les tipologies d'arxiu. Així, l'article 16 estableix: «El Sistema d'Arxius de Catalunya és el conjunt d'òrgans de l'Administració i d'arxius que, amb normes i procediments, garanteixen, d'acord amb els seus valors, la gestió, la conservació, la protecció i la difusió correctes de la documentació de Catalunya, i l'accés a aquesta documentació.»

La taula de treball d'arxius del PECCat ha tingut en consideració els arxius de les administracions públiques, amb una atenció preferent als arxius municipals com a responsables de l'organització de la gestió i del tractament de la documentació municipal, i de la custòdia i la divulgació d'aquesta, tant en l'àmbit de la gestió administrativa com en el de la gestió cultural, que són prioritaris per a aquest Pla. En concret, s'estableix un mòdul bàsic per a municipis de més de 10.000 habitants, que constitueix el tram d'intervenció prioritari. Atès que la Llei recomana també la implantació d'aquest servei en municipis amb una població entre 5.000 i 10.000 habitants, el Pla pot considerar aquest servei en desplegaments futurs en municipis que disposin d'un esquema bàsic d'equipaments completat.

Per definir els estàndards del PECCat, s'ha partit dels criteris elaborats per la Subdirecció General d'Arxius i Gestió Documental per a la construcció d'arxius comarcals, així com de l'experiència adquirida en la construcció d'aquests nous equipaments.

L'esquema territorial bàsic del sistema públic d'equipaments d'aquesta tipologia es completa amb els arxius comarcals, els arxius històrics provincials i l'Arxiu Nacional de Catalunya.

4.4.2. Biblioteques

Com en el cas dels arxius, els equipaments bibliotecaris estan ordenats per la Llei 4/1993, del Sistema Bibliotecari de Catalunya; des del Programa Específic de Biblioteques (PEB) 1994-1995 s'han dut i es duen a terme programes específics dins les convocatòries del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC) per dotar els municipis dels equipaments que preveu el Mapa de la Lectura Pública de Catalunya.

Atès que Catalunya ja s'ha dotat dels instruments necessaris per a la planificació i el desenvolupament del Mapa de la Lectura Pública, el Pla d'Equipaments Culturals assumeix aquesta planificació específica i la incorpora de manera integral, tant pel que fa a la definició de les tipologies d'equipaments com a la determinació de necessitats i dèficits.

El Mapa de Lectura Pública estableix tres tipus de biblioteques: biblioteca filial, biblioteca local i biblioteca central urbana. Aquesta tipologia, que correspon a cada municipi, és determinada pel nombre d'habitants.

A les comarques de Catalunya, una biblioteca exerceix la funció de biblioteca central comarcal. Per a la ubicació d'aquestes biblioteques es va analitzar si a cadascuna de les comarques hi havia coincidència entre la capital administrativa i el municipi amb més grau de centralitat en aquella àrea concreta. Un cop efectuada aquesta anàlisi, es va concloure que en realitat eren excepcionals, tot i que prou significatius, els casos en què es veia la conveniència d'ubicar la biblioteca central comarcal en un municipi que no fos el cap de comarca, o bé la necessitat que hi hagués a la comarca més d'una biblioteca central comarcal. Cal fer una menció especial a l'àrea metropolitana de la ciutat de Barcelona, on la forta centralitat d'aquesta ciutat dilueix la d'altres municipis.

El Mapa inclou una referència als serveis bibliotecaris mòbils o bibliobusos que complementen els serveis de les biblioteques centrals comarcals i de les biblioteques centrals urbanes, i que són especialment adequats en zones rurals i suburbanes en què no es disposa de serveis de lectura pública fixos:

- Amb relació al territori, el servei de bibliobús és adequat en àrees rurals, barris perifèrics de les ciutats, zones de concentracions demogràfiques temporals i àrees de baixa densitat demogràfica o amb grups de població aïllats.
- Amb relació als usuaris, els bibliobusos poden oferir un servei de biblioteca pública integral i de qualitat a tot tipus d'usuaris. Els bibliobusos poden ser adequats per prestar servei de lectura pública a centres escolars i educatius, i a centres amb necessitats especials.

4.4.3. Espais escenicomusicals

Els equipaments destinats a acollir activitats al voltant de les arts escèniques i musicals adopten diverses denominacions. D'una banda, hi ha els equipaments amb un nivell elevat d'especialització, com els teatres, els auditoris i els teatres-auditoris; d'altra banda hi ha els equipaments de caràcter més polivalent però que també acullen de manera preferent o habitual activitat escènica i musical. En aquest cas les denominacions més corrents són les de sales polivalents o espais polivalents.

Partint d'aquesta constatació, el PECCat proposa un nou concepte d'equipament escenicomusical que permeti donar cabuda a totes les formulacions esmentades, prenent com a denominador comú l'orientació i les funcionalitats d'aquest equipament. Es planteja com l'espai de referència de l'activitat escenicomusical local i, com a tal, ha de poder acollir activitats d'exhibició i audició –professionals i amateurs–, així com activitats de creació, producció, formació i dinamització comunitària. Aquesta concepció el legitima com a equipament cultural bàsic ja que l'obre a un ampli ventall d'usos –artístics, culturals, comunitaris– i de servei permanent a la ciutadania.

Partint d'aquest plantejament d'espai de servei i ús públic amb una especialització –tot i que no exclusiva– cap a les arts escèniques i musicals, i recollint la proposta de la taula de treball sectorial corresponent, el PECCat defineix tres variants d'equipament escenicomusical, que pretén estar en correspondència amb la lògica i la jerarquia que estableix el Decret 48/2009, de 24 de març, del Sistema d'Equipaments Escènics i Musicals de Catalunya:

- Espais bàsics escènics i musicals: equipaments escenicomusicals d'àmbit local que disposen d'una sala d'exhibició o audició i, si s'escau, d'espais annexos. La configuració es pot situar entre els dos tipus bàsics: la sala amb escenari frontal i la sala de volum únic. Aquests equipaments disposen d'un pressupost específic per activitats.
- Equipaments escènics i musicals, locals bàsics: equipaments escenicomusicals d'àmbit local que poden acollir, de manera simultània, activitats d'exhibició i audició, creació i producció, i dinamització comunitària. Tenen un equip de gestió específic i un pressupost per activitats. Contenen, com a mínim, dues sales d'exhibició, dues d'assaig i creació, més la resta d'espais de dinamització comunitària, serveis i gestió. Com en el cas anterior, es proposen també dos subtipus.
- Equipaments escènics i musicals locals multifuncionals: equipaments escenicomusicals d'àmbit local que, de manera simultània, poden incloure activitats d'exhibició i audició, creació i producció, i dinamització comunitària. Tenen un equip de gestió específic i un pressupost per activitats. Contenen, com a mínim, un recinte principal amb dues sales d'exhibició i dues d'assaig i creació, més altres espais vinculats, propis o concertats, amb dues sales d'exhibició i dues d'assaig i creació complementàries. En total, quatre sales d'exhibició i quatre d'assaig i creació, més la resta d'espais de dinamització comunitària, serveis i gestió.

L'esquema global que determina el Sistema públic d'Equipaments Escènics i Musicals es completa amb els equipaments d'àmbits territorials intermedis –centres d'arts escèniques de Reus, Terrassa i Salt-Girona– i, finalment, amb els equipaments escènics i musicals de caràcter singular –Teatre Nacional de Catalunya, Liceu, l'Auditori i Mercat de les Flors–, ubicats a Barcelona.

4.4.4. Espais d'arts visuals

Fins avui no s'ha formalitzat un sistema d'ordenació dels equipaments públics dedicats a les activitats artístiques a l'entorn de les arts visuals. El PECCat planteja la implantació d'aquest tipus d'equipaments amb el doble objectiu de contribuir a cobrir les necessitats d'infraestructures, però també amb l'aplicació d'una lògica sistèmica que faciliti la constitució d'un futur sistema d'equipaments d'arts visuals a Catalunya que completaria els precedents.

Una altra de les particularitats d'aquest àmbit n'és, sens dubte, el desplegament limitat. Això vol dir que, tot i que hi ha un parc molt important d'equipaments que poden acollir algun tipus d'activitat relacionada amb les arts visuals –fonamentalment sales d'exposició–, són molt pocs els que estan desenvolupant programes que abastin totes les possibilitats que suposen els processos creatius al voltant de les arts visuals –creació, producció, exposició, documentació, educació, dinamització comunitària, etc. Aquests programes es limiten a un nombre molt concret de municipis que disposen de centres d'art especialitzats, o en alguns casos de museus locals que s'han especialitzat –en part o de manera prioritària– en programació d'art contemporani.

I encara una tercera particularitat d'aquest àmbit d'actuació és la presència d'un sector privat, divers, dinàmic i present en moltes zones del territori català. En aquest cas cal remarcar el principi de promoció d'equipaments públics que presideix el PECCat, fet que trasllada a l'àmbit local l'autonomia sobre la decisió de la relació públic-privat i sobre possibles fórmules d'acció subsidiària o concertació.

Seguint un guió similar al dels equipaments escenicomusicals, el PECCat proposa dos mòduls d'equipament d'arts visuals que respondrien a la lògica i la jerarquia d'un sistema d'equipaments públics d'aquesta tipologia, que són:

- **Espai d'art multifuncional:** Es tracta del mòdul bàsic d'equipament especialitzat en arts visuals que disposa d'un espai expositiu central, una sala polivalent –espai idoni per a reunions, presentacions, projeccions, etc.–, un taller multiusos i un taller equipat amb recursos tecnològics i digitals. Aquest equipament pot ser un espai propi o pot constituir un mòdul independent dins un complex, museu o centre polivalent. Atesa la seva dimensió, no necessitaria una dotació de personal especialitzat a temps complet.
- **Centre d'art bàsic:** Es tracta del mòdul fonamental de centre d'arts visuals que permetria acollir programacions completes d'aquestes propostes artístiques. En aquest cas, atès que es tracta d'un equipament especialitzat i de dimensió mitjana, és preferent una ubicació independent i disposar d'una dotació mínima de personal especialitzat en arts visuals. Les dotacions de l'equipament han de permetre acollir una programació permanent i una activitat diversificada, incloent-hi processos creatius oberts a la participació col·lectiva.

L'esquema global del sistema públic d'equipaments d'arts visuals es completa amb els equipaments d'àmbits territorials intermedis –centres d'arts visuals de Lleida (La Panera), Girona (Bòlit), Vic (ACVIC) i Tarragona–, i el Canòdrom i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) com a equipament d'àmbit nacional.

4.4.5. Centres culturals polivalents

En aquest cas ens trobem amb la tipologia d'equipament més complexa, ja que en la seva conformació hi conflueixen dinàmiques, situacions i casuístiques de naturalesa extremament diversa. En primer lloc, cal remarcar-ne la condició d'equipament cultural –encara que compatible amb altres orientacions–, però tenint també present que es tracta de l'única tipologia d'equipament dins el PECCat que no respon a un mínim criteri d'especialització.

Es tracta, en definitiva, d'una tipologia d'equipaments difícil de sistematitzar i enfocar amb criteris d'estandardització. Tot i així el PECCat vol refermar la seva condició d'equipament cultural amb la proposta d'una modulació de dotacions que faci compatible la convivència amb altres usos paraculturals (socioeducatius, cívics, recreatius, etc.) i amb la mirada atenta als nous paradigmes i a les pràctiques relacionades amb la cultural digital i a un possible sistema d'estructuració territorial d'aquests equipaments. Han de poder acollir activitats de formació, foment de la creació, divulgació i difusió. També s'ha de preveure'n la cessió d'espais a entitats i col·lectius, ja sigui de manera puntual o continuada.

En aquests equipaments, s'hi combina la dimensió públic-privat. Pel que fa als equipaments privats, la seva constitució entronca amb la sòlida tradició d'ateneus del país, que conforma una densa xarxa d'equipaments de base associativa i amb vocació de servei públic. Això fa que en molts municipis els ateneus exerceixen les funcions habituals dels centres culturals polivalents.

El PECCat defineix una modulació bàsica d'equipaments, però en aquest cas els mòduls superiors, corresponents als municipis més grans, requeririen un esquema de planificació d'un sistema local atent a les característiques del territori, tal com ja s'ha produït de fet en molts municipis de Catalunya.

En un intent de donar resposta a aquesta casuística tan diversa, el PECCat estableix tres mòduls bàsics d'equipaments i suggereix la necessitat de planificar sistemes locals a partir dels mòduls superiors per als municipis més grans. Els tres mòduls són els següents:

- Centre cultural elemental: Aquest equipament es planteja amb l'orientació de *centre d'atenció primària* de necessitats culturals i té una vocació de centre polivalent amb dotacions mínimes però suficients per acollir les activitats culturals que es generen en un context de baixa densitat demogràfica, i que no disposa de la massa crítica suficient per acollir equipaments especialitzats, més enllà de la biblioteca pública. El PECCat planteja aquests equipaments, però, amb un criteri imprescindible d'activitat continuada i dotació mínima de personal, amb la fórmula de gestió que s'estimi més convenient en cada cas.
- Centre cultural bàsic: Aquest equipament constitueix el mòdul bàsic de centre cultural polivalent amb una orientació complementària d'altres equipaments locals especialitzats o de suplència d'aquests equipaments –per exemple, espai d'arts visuals– quan no estiguin implantats al municipi. Es tractaria d'un mòdul orientat preferentment a municipis mitjans-petits.
- Centre cultural ampliat: Aquest equipament es planteja com el mòdul complet per a municipis grans i mitjans-grans on es desplegaria en xarxes locals, és a dir, en diversos equipaments distribuïts pel territori urbà del municipi. La funció d'aquests equipaments s'orientaria preferentment a l'acció cultural de proximitat i l'activitat comunitària en contacte amb el territori i les xarxes d'agents culturals respectives, però també com a equipaments complementaris dels especialitzats i les seves activitats.

En el cas dels centres culturals polivalents no es pot parlar en propietat d'un esquema d'equipaments d'àmbits intermedis i d'equipaments singulars d'àmbit nacional. En la hipòtesi d'un desenvolupament futur d'un esquema sistèmic d'aquest tipus d'equipaments, el Centre Cultural de Girona es podria assimilar amb un

centre d'àmbit territorial intermedi, i el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, amb un equipament singular d'àmbit nacional.

4.4.6. Museus i col·leccions

La proposta del PECCat respecte als museus difereix de la resta, tant pel que fa a la metodologia d'establiment de necessitats i dèficits com també de formulació de propostes. Es parteix de la premissa, consensuada en el marc de la Junta de Museus de Catalunya, que la implantació d'aquests equipaments no es pot derivar únicament de criteris objectius territorials i en termes de població servida, sinó que s'ha de vincular a la distribució dels elements patrimonials i a la trajectòria pròpia de les institucions existents. En tots els casos, però, les ubicacions no seran predeterminades i nominatives com en la resta d'equipaments sinó que s'establiran segons de les directrius que es derivaran del nou Pla de Museus.

4.4.7. Equipaments de nova generació

En el marc del PECCat s'ha desenvolupat una línia de treball per reflexionar i avançar en la conceptualització de fórmules d'equipaments culturals que per la seva singularitat o especificitat, o pel fet de tractar-se de propostes pioneres, innovadores o amb un alt component d'anticipació, no permeten fer-ne una translació directa a la planificació del futur immediat. Malgrat això, es tracta de propostes que caldrà seguir al detall i tenir molt en compte quin pot ser-ne el recorregut futur. En aquest sentit, la taula de treball dedicada a aquests equipaments va anticipar algunes fórmules que ja s'estan desenvolupant o es podrien arribar a conformar. En concret, s'avança en la conceptualització dels tipus de propostes següents:

- L'ecologia i el medi ambient
- Les activitats al voltant del cos
- La cultura popular i tradicional
- La ciència, la tècnica i les tecnologies
- El món audiovisual
- Els equipaments policèntrics d'articulació variable.

Volem en aquest punt anticipar que una de les tipologies descrites correspon al nou concepte de *centres de les arts*, que combinen el vessant educatiu com a centres d'ensenyaments artístics amb la promoció de la pràctica i la difusió artística. Val a dir que en l'actual marc d'organització i de distribució de competències de la Generalitat de Catalunya, els ensenyaments artístics depenen del Departament d'Educació i, per tant, queden fora de nucli d'intervenció del PECCat. No obstant això, la intersecció de funcions en equipaments d'aquests tipus obre la porta a incorporar-los com a equipaments de nova generació.

El PECCat no pot, òbviament, fer una assignació prèvia sobre aquestes tipologies d'equipaments, però les preveurà en el marc dels plans locals i les incorporarà en les actualitzacions del PECCat com a equipaments de nova generació.

5. ÀMBITS TERRITORIALS i delimitacions

5.1. Els municipis com a delimitacions bàsiques del PECCat

El Pla parteix de la premissa que són els municipis en exercici de les seves competències i sobre base dels principis de subsidiarietat i autonomia local els que promouen la implantació dels equipaments. I, de fet, tal com ja s'ha exposat en la introducció del document, els municipis han estat els agents promotors determinants en el desplegament de les xarxes d'equipaments culturals públics a Catalunya en l'etapa democràtica.

Atesa la complexitat i la fragmentació del mapa municipal de Catalunya, el PECCat estableix una delimitació de trams municipals aplicant els principis de diferenciació i asimetria, entenent que ni tots els municipis han de desenvolupar les mateixes funcions ni disposen dels recursos per poder-ho fer. En aquest sentit, la proposta teòrica de dotacions d'equipaments parteix d'una distribució de municipis per franges de població; aquesta distribució té en consideració el principi de suficiència financera per poder fer front a la despesa que implica la implantació d'equipaments i el seu funcionament.

5.2. Trams de municipis i franges de població

En l'establiment de les franges de població municipal s'ha tingut en compte factors de naturalesa diversa. En primer lloc s'ha optat per un esquema molt simple amb una delimitació de franges preferents amb únicament tres categories de municipis. Aquesta simplificació facilita l'establiment d'un esquema bàsic d'estàndards de servei i de distribució territorial. Aquesta estructura central es complementa amb unes franges intermèdies que possibiliten lectures més detallades dels estàndards, quan la complexitat de les dinàmiques territorials les facin necessàries.

Atenent a aquests factors, s'estableixen tres franges de població preferent, que engloben els municipis entre 5.000 i 15.000 habitants, els de 15.000 a 50.000 habitants, i els de més 50.000 habitants, com s'expressa a la taula 1.

Els segments de població més específics s'enceten introduint una franja complementària per a les poblacions entre 3.000 i 5.000 habitants, i quatre franges intermèdies per a les poblacions entre 5.000 i 10.000 habitants, entre 10.000 i 15.000 habitants, entre 15.000 i 30.000 habitants i, finalment, entre 30.000 i 50.000 habitants. Els trams de municipi, doncs, queden segmentats tal com es presenta a la taula 2:

Per determinar els trams de cadascuna de les franges, s'han tingut en compte dos criteris fonamentals:

- D'una banda, els tres trams que estableix la legislació municipal bàsica, amb una única modificació per a la franja intermè-

Taula 1. Municipis de Catalunya per trams de població

Tram	Habitants
	5.000 - 15.000
	15.000 - 50.000
	Més de 50.000

Font: Elaboració pròpia

Taula 2. Municipis de Catalunya per trams de població complementaris

Habitants	
3.000 - 5.000	5.000 - 15.000
5.000 - 10.000	
10.000 - 15.000	
15.000 - 30.000	15.000 - 50.000
30.000 - 50.000	
	Més de 50.000

Font: Elaboració pròpia

dia que passa dels 20.000 habitants als 15.000. Aquesta modificació s'ha dut a terme, ja que la xifra dels 15.000 habitants havia estat referència en altres convocatòries relacionades amb els equipaments culturals, la més recent, el Pla d'Equipaments Culturals 2005-2007, i anteriorment el Pla de Teatres de 1990, ambdues del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

- Pel que fa a la franja complementària de 3.000-5.000 habitants, s'ha pres com a referència el que estableix la Llei del Sistema Bibliotecari, on se situa la categoria de «biblioteca filial». En el nostre cas, aquesta xifra marcaria el llindar de l'equipament cultural bàsic.

La segmentació de la població, en definitiva, queda fixada tal com s'expressa en la taula 3.

Taula 3. Trams i llindars de població

Tram	Habitants
Pla específic < 3.000	< 3.000
Franja complementària	3.000 - 5.000
Franja de població preferent A	5.000 - 10.000
Franja de població intermèdia A	10.000 - 15.000
Franja de població preferent B	15.000 - 30.000
Franja de població intermèdia B	30.000 - 50.000
Franja de població preferent C	> 50.000

Font: Elaboració pròpia

5.3. Delimitacions extramunicipals i dotacions

El municipi constitueix la unitat bàsica de delimitació territorial del PECCat. Això no exclou que es puguin tenir en compte delimitacions d'ordre intramunicipal –és a dir, en termes d'entitats municipals descentralitzades (EMD), districtes o altres delimitacions internes– o d'ordre supramunicipal –en termes d'àrees que agrupin conjunts de municipis. Les EMD poden quedar equiparades amb els municipis segons la dimensió demogràfica, atesa la competència de les entitats municipals descentralitzades en les activitats culturals. A escala intramunicipal es pot tenir també en consideració les característiques del poblament per donar resposta a les necessitats específiques de municipis amb dos o més nuclis de població, encara que aquests no s'hagin constituït com a EMD o altres delimitacions institucionalitzades.

En l'àmbit supramunicipal es poden considerar les agrupacions de municipis en forma de mancomunitats, comunitats o altres fórmules de cooperació intermunicipal sempre que així ho plantegin els municipis interessats.

Però en tot cas això no es fa de manera general i sistemàtica sinó que es podran aplicar quan la delimitació bàsica municipal no resulti idònia per garantir algun tipus de dotació en algunes zones concretes del territori.

Com a primer criteri a tenir en compte pel que fa a aquestes delimitacions es prenen com a referència els plans territorials parcials en el marc de la Llei de política territorial de 1983 (modificada el 2002). Els darrers anys aquests plans han tingut un intens desenvolupament en el marc del Programa de Planejament Territorial que està portant a terme el Departament de Política Territorial i Obres Públiques. D'acord amb les recomanacions del Departament, s'han tingut en compte també experiències anteriors de delimitacions funcionals establertes per altres departaments de la Generalitat en els seus plans directors o en les figures de planificació similar. Com a exercici més complet i proper en aquest sentit, ens volem referir al Pla Director d'Instal·lacions i Equipaments Esportius de Catalunya (PIEC) de l'any 2005, que va dur a terme una adaptació de la delimitació de les àrees territorials bàsiques del Pla Director Territorial de Catalunya. Tot i així, el PECCat no adopta la delimitació sistemàtica d'àrees bàsiques.

5.4. Variables no demogràfiques

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 reconeix únicament com a delimitacions territorials necessàries el municipi i la vegueria, i reserva a la comarca una funció supramunicipal encara per concretar.⁷ Tot i així, i en

consonància també amb les experiències de planificació prèvies en altres sectors i en l'àmbit mateix de la cultura –fonamentalment en l'àmbit de les biblioteques i arxius–, el factor de capitalitat comarcal s'anticipa com a criteri general que complementa la distribució municipal en les franges establertes en el punt anterior. El factor de capitalitat comarcal ha estat considerat en la pràctica totalitat d'iniciatives i instruments de planificació territorial portades a terme a Catalunya.

En aquest cas concret es proposa que a les capitals comarcals ubicades en comarques on cap municipi estigui dins els mínims d'una tipologia d'equipament, el municipi capital comarcal pot saltar una franja demogràfica per meritjar un equipament bàsic, i de manera general, s'estableix la possibilitat que les capitals comarcals puguin passar a meritjar un nivell de dotació en les mateixes condicions que els municipis d'una franja demogràfica superior. Donant continuïtat a aquest argument, en el cas de comarques en les quals altres municipis que no tenen la condició de capital comarcal però que supleixen o complementen la funció estructurant del municipi que té aquesta condició, es pot tenir en compte aquesta realitat territorial.⁸

En municipis situats en la franja entre 3.000 i 5.000 habitants que exerceixen una centralitat de tipus subcomarcal tal com les estableixen els plans territorials parcials,⁹ es pot considerar també un salt a la franja demogràfica superior en la dotació d'equipaments bàsics quan cap municipi de l'àrea tingui la dotació corresponent.

Finalment, pel que fa a municipis de menys de 3.000 habitants, situats en zones de baixa densitat demogràfica i amb una distància excessiva a nuclis urbans dotats dels equipaments culturals bàsics, es poden establir factors correctors complementaris. En aquest sentit, i en la línia d'establir sistemes territorials d'equipaments públics, es proposa considerar un criteri de temps màxim de desplaçament des de qualsevol nucli de població als equipaments bàsics, com ara biblioteques, centres culturals polivalents o equipaments escenicomusicals bàsics. Aquest criteri resulta especialment significatiu per a les comarques de muntanya i zones desfavorides o per revitalitzar dins el medi rural.

Per concretar aquest criteri s'ha pogut disposar de la metodologia establerta pel Sistema d'Informació i Modelització per a l'Avaluació de Polítiques Territorials a Catalunya (SIMCAT 2007), del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Aquest model ha quantificat de manera estandarditzada el temps de desplaçament entre tots els municipis de Catalunya, tal com s'explica en l'apartat 7.3.

5.5. Àmbits específics

El PECCat, com s'acaba d'assenyalar, vol adoptar en les seves delimitacions criteris de màxima objectivitat i racionalitat; això no obstant, vol reconèixer dues demarcacions que per la seva condició excepcional requereixen un tractament específic, com són la ciutat de Barcelona i la comarca de la Val d'Aran. En ambdós casos s'elaboraran extensions del PECCat corresponents a aquests territoris.

La ciutat de Barcelona exerceix un factor de capitalitat indiscutible i reconegut de manera explícita en termes jurídics en la seva Carta Municipal. En tant que seu de la gran majoria dels equipaments culturals d'àmbit nacional, exerceix sense discussió aquesta capitalitat i en conseqüència ha de rebre un tracte específic per part del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació més enllà de la planificació cultural d'àmbit local. Amb

7. «Catalunya estructura la seva organització territorial bàsica en municipis i vegueries. L'àmbit supramunicipal és constituït, en tot cas, per les comarques, que ha de regular una llei del Parlament. Els altres ens supramunicipals que creï la Generalitat es fonamenten en la voluntat de col·laboració i associació dels municipis.» (Capítol VI/83. Organització del govern local de Catalunya.)

8. Aquest seria el cas del municipi de Blanes a la comarca de la Selva, tal com ja es reconeix en el Mapa de Lectura Pública de Catalunya.

9. La nomenclatura que apareix en els diferents plans territorials parcials no és homogènia, ja que s'utilitzen les expressions «polaritat comarcal», «polaritat comarcal complementària» «polaritat municipal estructurant», «polaritat subcomarcal» o «nucli estructurant».

relació a això, però, la dimensió del municipi en termes demogràfics i territorials exigeix una planificació intralocal (districtes, barris) d'una complexitat que en dificulta sens dubte l'harmonització amb els estàndards que es proposen per a la resta d'unitats municipals.

Atenent a aquesta especificitat, el PECCat estableix un mecanisme d'estructuració que relligui amb la planificació local d'equipaments culturals de Barcelona i que es concretarà en l'elaboració d'un pla específic d'equipaments culturals per a la ciutat de Barcelona, en sintonia amb les directrius del PECCat. A més, la relació de Barcelona amb el fet metropolità s'haurà d'estructurar a partir dels dispositius de planificació territorial que s'hagin establert tant d'àmbit general (Pla Territorial Parcial) com els que es puguin establir en l'àmbit específicament cultural.

Pel que fa a la comarca de la Val d'Aran, en tant que territori singular amb especificitat reconeguda a la norma legal bàsica de Catalunya, la planificació cultural ha de ser necessàriament amatent a aquesta realitat específica, basada en gran mesura en una identitat cultural pròpia i diferenciada. En aquest sentit, i com en el cas de la ciutat de Barcelona, s'elaborarà un pla específic per a la Val d'Aran.

6 . E L P E C C a t

en l'estructuració dels sistemes nacionals d'equipaments culturals

Atenent al criteri precedent, un dels objectius prioritaris del PECCat és contribuir a estructurar i enfortir els sistemes nacionals d'equipaments culturals. Aquests sistemes s'estructuren a partir de la confluència de dues lògiques de planificació no sempre coordinades ni establertes de manera explícita: els equipaments d'àmbit local i els equipaments de caire nacional i territorial.

6.1. Els equipaments d'àmbit local

Els equipaments d'àmbit local constitueixen el gruix dels sistemes nacionals d'equipaments. Es tracta d'equipaments que han estat promoguts per l'Administració local en l'exercici de les seves facultats competencials. Aquests equipaments constitueixen l'autèntic nervi dels sistemes i són l'objectiu preferent del PECCat en tant que pla director. El PECCat els defineix com a xarxa bàsica d'equipaments i en proposa una ordenació sistemàtica, de manera que s'assoleixi una distribució territorial homogènia que faciliti l'accés de la ciutadania a la prestació dels serveis culturals. El PECCat estableix una hipòtesi de distribució d'aquests equipaments i ofereix suport econòmic als municipis que desitgin establir la seva planificació d'equipaments en sintonia amb els criteris que marca el Pla. Són, doncs, els municipis en exercici de les seves competències i sobre la base dels principis de subsidiarietat i autonomia local els que promouen la implantació dels equipaments.

Atesa la complexitat i la fragmentació del mapa municipal de Catalunya, el PECCat estableix una delimitació de trams municipals prenent en consideració els principis de diferenciació i asimetria, tal com s'indica en l'apartat 4.1.

6.2. Els equipaments d'àmbit nacional

Són les grans institucions que fan la funció de capçaleres dels sistemes respectius. Aquests equipaments es localitzen majoritàriament a Barcelona ciutat i depenen de la Generalitat de Catalunya (Teatre Nacional de Catalunya, Biblioteca de Catalunya, Arxiu Nacional de Catalunya) o compten amb la participació d'aquesta institució en el seu finançament i la seva representació en òrgans de govern (Gran Teatre del Liceu, Teatre Lliure, Auditori de Barcelona, Mercat de les Flors, Palau de la Música, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya). En el cas dels equipaments escènics i musicals, corresponen als equipaments denominats *equipaments escènics i musicals de caràcter singular* del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals de Catalunya. Les dotacions i les aportacions a aquests equipaments es contextualitzen en el marc de relació específica que el PECCat atorga a la ciutat de Barcelona.

Tot i aquesta singularitat, aquests equipaments no es poden deixar de banda dins una lògica de planificació global i, per tant, s'han d'estructurar amb els equipaments bàsics en la conformació dels mapes i dels sistemes nacionals d'equipaments.

6.3. Els equipaments d'àmbits intermedis

Els equipaments d'àmbits intermedis estan situats a cavall d'aquestes dues categories precedents. Es tracta d'equipaments que tenen un àmbit de referència clarament supralocal en la seva definició. Aquests equipaments formen estructures homogènies (com els arxius comarcals) o s'han implantat o s'estan creant en les demarcacions provincials o altres àmbits supracomarcals. Aquest grup més heterogeni estaria format pels centres d'arts escèniques i centres d'arts visuals, els serveis d'atenció als museus i les centrals de biblioteques. En el cas dels centres d'arts escèniques, corresponen als equipaments denominats *centres de producció territorial* del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals de Catalunya.

Es tracta d'uns equipaments amb implantacions i abast de geometries variables; no obstant això, l'àmbit territorial de referència per a aquests equipaments, i en concret per als serveis d'atenció als museus i els centres d'arts escèniques i d'arts visuals, haurien de ser les vegueries, ja que aquestes unitats territorials constitueixen, amb els municipis, els àmbits necessaris de l'organització territorial de Catalunya segons l'Estatut de Catalunya de 2006. Per tant, aquest àmbit de les vegueries hauria de constituir l'àmbit de referència dels equipaments d'escala regional intermèdia. En aquests casos, els equipaments tendiran a finançar-se de manera paritària entre els ajuntaments i el Departament, no solament en la inversió sinó també en la despesa corrent, ja que, com en el cas dels equipaments de capçalera, el Departament també participa en els òrgans de gestió dels equipaments de la xarxa d'espai intermedis.

Aquests equipaments no són objecte de regulació i dotació en el marc del PECCat en la mateixa escala que els equipaments culturals bàsics de titularitat municipal, ja que tenen la consideració d'equipaments singulars que no formen part de la lògica de la planificació bàsica, malgrat que, com hem dit, cal tenir-los en compte. Com en el cas anterior, aquests equipaments no són objecte d'assignació concreta en el marc del PECCat, però sí que es preveuen dotacions a determinar dins els programes d'actuació del Pla, atès que fan una clara funció d'estructuració dels sistemes respectius.

7. DETERMINACIÓ de les necessitats d'equipaments

L'estimació de les necessitats d'equipaments culturals públics per donar servei a les necessitats pròpies i a les demandes de la ciutadania, no es poden establir únicament en termes d'ajustament entre oferta i demanda aplicant-hi una lògica de mercat. De fet, un dels pilars en què se sustenten les polítiques culturals contemporànies als països amb economia de mercat, ha estat precisament intervenir des del sector públic per modular les mancances del mercat en la provisió de l'oferta cultural.

Si es parteix de la premissa que els serveis culturals han de tendir a assolir la condició de serveis bàsics i universals a un nivell equiparable al que tenen altres serveis bàsics com els educatius o els sanitaris, la demanda potencial d'aquests serveis s'assimila al conjunt de la població. Aquest criteri de *població servida* és el que regeix bàsicament la implantació d'equipaments com les biblioteques, que a la pràctica ja han estat equiparats al rang de serveis bàsics universals, una condició que s'empara, a més a més, amb un marc legal.

Partint d'aquesta premissa, les polítiques culturals contemporànies han tingut la seva raó de ser en l'extensió de l'oferta cultural i en l'abatiment de les barreres que limiten l'accés a aquesta oferta. Aquest enfocament deriva de la constatació que a causa de l'existència d'aquestes barreres –geogràfiques, socioeconòmiques– la població no fa un ús universal dels serveis culturals, fet que sens dubte tendeix a obstruir el dret d'accés a la cultura reconegut com a dret social bàsic.

Sense l'empara del marc legal de prestació obligatòria, la consideració de servei bàsic s'ha de construir partint d'un consens a l'entorn de les polítiques culturals públiques que han propiciat la forta implicació dels governs locals en la implantació d'equipaments i la prestació de serveis culturals que la llei els reconeix de manera facultativa. Aquest consens és el que permet reconèixer de manera implícita la condició de servei bàsic a equipaments com els centres culturals polivalents, els equipaments escènics i musicals, els espais d'arts visuals, els equipaments patrimonials i, en general, tots els equipaments que tinguin per objectiu facilitar l'accés de la ciutadania a la cultura, als seus continguts i a les pràctiques i experiències culturals.

En el nostre cas concret, la voluntat dels poders públics ha estat determinant en aquest sentit. La implantació d'equipaments culturals s'ha fet partint de la voluntat d'eixamplar l'oferta cultural tant com fos possible, i l'objectiu del PECCat no és altre que contribuir a incrementar aquesta oferta, i que això es produeixi en les millors condicions de qualitat i equitat.

No obstant això, també resulta obvi que aquest increment no es pot projectar fins a l'infinit. La determinació de les necessitats també s'ha de fer, evidentment, tenint en consideració els components i les característiques de la demanda. El fet que les polítiques culturals plantegin una expansió de l'oferta de serveis com a estratègia per impulsar la participació cultural de la ciutadania, no justifica en cap cas que això es faci d'esquena als interessos i a les demandes de la ciutadania mateixa. És evident que cal evitar una proliferació d'equipaments amb perill que esdevinguin infrautilitzats, ja que això comporta un mal ús evident dels recursos públics, escassos i limitats per definició.

En el cas concret de Catalunya, aquesta voluntat d'eixamplar l'oferta pública de serveis i equipaments culturals ha portat sovint a les administracions promotores a estirar fins al límit les seves capacitats de finançament, tenint en compte quina és la realitat de les finances locals. Per tant, aquesta voluntat d'expandir l'oferta per

assolir l'accés universal als serveis culturals s'ha de ponderar necessàriament amb la viabilitat de les propostes, contrastant les necessitats d'inversió i de despesa corrent que comporta la implantació d'equipaments amb la realitat dels municipis.

La definició dels estàndards i dels mòduls d'equipaments s'ha realitzat amb la mirada posada en aquesta capacitat dels municipis com a operadors bàsics en sostenir els equipaments i les activitats i programacions que acullen. El Pla vol definir un parc d'equipaments a 10 anys, resultat d'un compromís entre universalització dels serveis culturals i la capacitat de creixement de la demanda.

Per tant, en la determinació de les necessitats i dels dèficits d'equipaments s'han pres en consideració els criteris següents:

- Anàlisi de l'oferta actual
- Demanda potencial i anàlisi dels hàbits i del consum cultural
- Trajectòria d'intervenció del sector públic en els àmbits respectius
- Capacitat de gestió i viabilitat econòmica.

7.1. L'oferta d'equipaments i de serveis culturals

7.1.1. El parc d'equipaments actual: dades bàsiques de l'inventari dels equipaments culturals de Catalunya

Com ja s'ha indicat en la primera part del document, el procés de treball del PECCat parteix de l'elaboració d'un inventari dels equipaments culturals de Catalunya. Aquest inventari s'ha fet a partir de la formalització d'un formulari electrònic que el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació va trametre a tots els ajuntaments de Catalunya,¹⁰ als quals també va facilitar suport tècnic i metodològic. Aquest procediment ha permès actualitzar les bases de dades de què disposava el Departament i possibilitarà l'establiment d'un cens o mapa d'equipaments culturals de Catalunya, que es podrà actualitzar de manera periòdica durant el període de vigència del PECCat (2010-2020).

L'inventari s'ha organitzat amb la base de les categories d'equipaments descrites en el punt anterior, a què cal afegir una categoria addicional, amb la qual s'han catalogat els equipaments que no encaixen de manera explícita amb cap de les categories prescrites. Hem d'aclarir que l'inventari permetrà fer tasques de classificació i documentació, però no comporta un procediment explícit de registre administratiu. Per això en el capítol de museus s'inclouen tant els equipaments registrats com els no registrats segons la legislació vigent, i el mateix criteri s'aplica a biblioteques i arxius. No obstant això, en termes d'avaluació de dèficits i d'estimació de dotacions, s'aplicaran les prescripcions preceptives que estableixen les legislacions corresponents (taula 4).

Com es pot veure en aquest quadre, els equipaments inventariats són més de 3.500. Aquesta xifra engloba equipaments culturals de diferents tipologies, dimensions i condicions, i això inclou des de grans complexos que poden superar els 5.000 m² de superfície fins a petits espais que tot just superen els 100 m. En apartats

Taula 4. Equipaments per tipologia a Catalunya (2009)

Equipaments	Nombre	%
Arxius	278	7,8
Biblioteques	453	12,7
Museus, col·leccions i centres patrimonials	492	13,8
Equipaments escènics i musicals	436	12,3
Espais d'art, sales d'exposició	263	7,4
Altres equipaments	548	15,4
Centres culturals	1.084	30,5
Total	3.554	100,0

10. L'inventari no inclou el municipi de Barcelona atenent a la seva condició específica descrita en l'apartat 4.5. Àmbits específics.

Taula 5. Nombre d'equipaments per comarques a Catalunya (2009)

Comarca	Arxius	Biblioteques	Escenico-musicals	Espais d'art	Centres culturals	Museus i patrimoni	Altres	Total
Alt Camp	2	9	8	3	21	6	7	56
Alt Empordà	7	15	17	16	79	25	36	195
Alt Penedès	5	8	6	6	63	10	13	111
Alt Urgell	4	2	2	2	11	8	2	31
Alta Ribagorça	1	1	0	1	1	1	1	6
Anoia	5	11	15	9	43	8	20	111
Bages	12	18	23	9	40	24	21	147
Baix Camp	6	17	23	12	29	13	12	112
Baix Ebre	5	10	5	5	18	8	7	58
Baix Empordà	14	13	16	15	23	18	24	123
Baix Llobregat	21	36	30	15	81	31	28	242
Baix Penedès	3	9	4	4	26	11	7	64
Barcelonès*	4	18	6	5	44	8	4	89
Berguedà	11	4	9	1	13	12	15	65
Cerdanya	1	2	5	2	5	6	7	28
Conca de Barberà	3	7	3	1	10	13	6	43
Garraf	3	8	9	6	25	14	18	83
Garrigues	1	8	5	2	12	8	13	49
Garrotxa	5	9	3	5	28	13	12	75
Gironès	15	23	23	9	29	13	20	132
Maresme	20	28	26	10	44	30	21	179
Montsià	1	9	4	3	14	10	6	47
Noguera	3	9	3	4	20	5	29	73
Osona	19	18	22	13	36	20	23	151
Pallars Jussà	2	3	2	4	4	9	6	30
Pallars Sobirà	2	2	2	6	2	12	7	33
Pla de l'Estany	1	1	5	2	6	7	2	24
Pla d'Urgell	1	10	3	2	16	4	6	42
Priorat	3	6	8	3	11	7	8	46
Ribera d'Ebre	3	6	4	3	15	4	8	43
Ripollès	6	6	9	8	12	8	16	65
Segarra	2	3	2	1	19	8	20	55
Segrià	11	17	14	8	28	14	25	117
Selva	8	17	14	8	29	15	15	106
Solsonès	2	4	7	5	5	7	6	36
Tarragonès	16	12	14	16	39	20	14	131
Terra Alta	1	5	5	6	8	3	9	37
Urgell	3	5	6	7	15	9	14	59
Val d'Aran	1	2	1	0	1	7	0	12
Vallès Occidental	26	32	39	14	87	28	10	236
Vallès Oriental	19	30	34	12	72	15	30	212
Total	278	453	436	263	1084	492	548	3.554

* No inclou la ciutat de Barcelona. Font: Elaboració pròpia.

posteriors es determinarà quins equipaments es poden considerar dins els estàndards proposats, i a partir d'aquí es determinaran els dèficits per a cada tipologia. A la taula 5 es pot observar la distribució territorial de l'oferta actual.

Com es pot veure en la taula precedent, la distribució territorial dels equipaments a l'àmbit comarcal no presenta unes tendències gaire definides. D'entrada no s'observa una situació d'infradotació evident en cap de les comarques catalanes, potser amb l'excepció de l'Alta Ribagorça. Aquesta comarca assenyalava el mínim numèric d'instal·lacions censades, amb un total de 6 registres, seguida de la Val d'Aran, amb 12 equipaments inventariats. A continuació ja es produeix un salt fins als 24 equipaments del Pla de l'Estany i els 28 de la Cerdanya i la resta de comarques de la vegueria de l'Alt Pirineu, amb uns 30 equipaments censats.

Aquest relatiu baix nivell d'implantació al conjunt de comarques del Pirineu de Lleida podria permetre establir una correlació entre el baix nivell d'implantació d'equipaments i els efectius demogràfics. Però com es pot comprovar en la taula següent, aquesta relació entre debilitat demogràfica i nivell baix d'implantació, tot i ser-hi present, no resulta determinant sinó més aviat baix (un coeficient de correlació de 0,42). Això es posa en evidència atès que, d'una

banda, entre les comarques amb menys implantació també hi trobem zones amb una densitat de població elevada (Pla de l'Estany, Pla d'Urgell) i, en un sentit contrari, comarques de muntanya amb baixes densitats de població tenen un nombre important d'equipaments (el Ripollès i el Berguedà tenen 65 equipaments cadascuna).

Per tant, cercant altres arguments d'interpretació davant la feblesa d'aquest factor demogràfic, ha resultat determinant la distribució municipal: a més municipis, més equipaments (un coeficient de correlació de 0,67), de manera que comarques que no es troben entre les més poblades de Catalunya encapçalen el nominal d'instal·lacions culturals, com seria el cas de l'Alt Empordà.

Aquesta dada confirma la pertinença d'aquesta associació entre el món local i equipaments culturals bàsics

que el PECCat adopta com a criteri de delimitació fonamental.

Tanmateix, cal advertir que fins ara només s'han analitzat les dotacions des d'un punt de vista nominal, sense entrar a debatre característiques, dimensions, estat de les instal·lacions o altres criteris que s'han de considerar a l'hora de fer l'exercici de delimitació de necessitats (taula 6).

Pel que fa a la distribució sectorial, els equipaments presenten una distribució relativament homogènia entre les diferents tipologies, amb l'excepció dels centres culturals, que representen pràcticament una tercera part del cens. En aquest sentit cal apuntar dos comentaris sobre aquests equipaments: recordar que es tracta de la tipologia més heterogènia i que, per la seva condició polivalent, en la majoria de casos contenen dotacions que són assimilables a altres categories (espais escènics, sales d'exposicions, etc.).

Equipaments segons antiguitat

Dels 3.554 equipaments censats, s'ha pogut obtenir informació precisa del 80 % dels equipaments sobre l'any de la seva construcció i/o de la darrera reforma o rehabilitació. De la resta d'equipaments, la informació disponible no resulta significativa en termes estadístics (taula 7).¹¹

Aquestes dades reflecteixen un parc d'equipaments relativament jove. La mitjana d'edat és d'uns 15 anys, amb les biblioteques i els espais d'art com a equipaments més actualitzats, amb poc més de 10 anys de mitjana. En l'altre extrem hi ha els centres culturals polivalents que superen els 20 anys de mitjana. Tanmateix, si s'agrupen els equipaments per franges d'antiguitat, es pot obtenir un nivell més alt de detall i anticipar possibles escenaris de necessitats a l'hora d'actualitzar les diferents tipologies del parc d'equipaments.

Com es pot observar en la taula 8, més de la meitat dels equipaments s'han construït o reformat els darrers

Taula 6. Nombre d'equipaments per comarques a Catalunya (2009)

Comarca	A. Nombre municipis	B. Població 2008	C. Total equipaments	Equip (A) /Mun (C)	Equip/1000 hab
Alt Camp	23	44.178	56	2,43	1,27
Alt Empordà	68	135.413	195	2,87	1,44
Alt Penedès	27	101.758	111	4,11	1,09
Alt Urgell	19	21.942	31	1,63	1,41
Alta Ribagorça	3	4.332	6	2,00	1,39
Anoia	33	114.810	111	3,36	0,97
Bages	35	181.346	147	4,20	0,81
Baix Camp	28	187.403	112	4,00	0,60
Baix Ebre	14	81.304	58	4,14	0,71
Baix Empordà	36	130.738	123	3,42	0,94
Baix Llobregat	30	781.749	242	8,07	0,31
Baix Penedès	14	95.644	64	4,57	0,67
Barcelonès	5	2.235.578	89	17,80	0,04
Berguedà	31	41.488	65	2,10	1,57
Cerdanya	17	18.658	28	1,65	1,50
Conca de Barberà	22	21.161	43	1,95	2,03
Garraf	6	140.412	83	13,83	0,59
Garrigues	24	20.350	49	2,04	2,41
Garrotxa	21	54.437	75	3,57	1,38
Gironès	27	175.148	132	4,89	0,75
Maresme	30	420.521	179	5,97	0,43
Montsià	12	71.058	47	3,92	0,66
Noguera	30	39.507	73	2,43	1,85
Osona	51	150.139	151	2,96	1,01
Pallars Jussà	14	13.715	30	2,14	2,19
Pallars Sobirà	15	7.446	33	2,20	4,43
Pla d'Urgell	16	36.069	24	1,50	0,67
Pla de l'Estany	11	29.645	42	3,82	1,42
Priorat	23	9.869	46	2,00	4,66
Ribera d'Ebre	14	23.844	43	3,07	1,80
Ripollès	19	26.831	65	3,42	2,42
Segarra	21	22.337	55	2,62	2,46
Segrià	38	197.391	117	3,08	0,59
Selva	26	164.646	106	4,08	0,64
Solsonès	15	13.685	36	2,40	2,63
Tarragonès	21	241.549	131	6,24	0,54
Terra Alta	12	12.885	37	3,08	2,87
Urgell	20	36.064	59	2,95	1,64
Val d'Aran	9	10.194	12	1,33	1,18
Vallès Occidental	23	862.369	236	10,26	0,27
Vallès Oriental	43	386.465	212	4,93	0,55
Total	946	7.364.078	3.554	3,76	0,48

Font: Elaboració pròpia

11. Es tracta d'equipaments amb casuístiques diverses: dates aproximades de construcció o habilitació dels espais a les funcions actuals, reformes parcials realitzades en etapes diferents, etc.

Taula 7. Mitjana d'anys de la construcció o la darrera reforma dels equipaments culturals a Catalunya (2009)

Equipaments	Anys d'antiguitat
Axius	14,6
Biblioteques	12,6
Museus, col·leccions i altres patrimoni	15,1
Equipaments escènics i musicals	12,0
Espais d'art	9,6
Altres equipaments	27,6
Centres culturals	19,6
Mitjana	15,9

Font: Elaboració pròpia

Taula 8. Equipaments segons anys de construcció o darrera reforma a Catalunya (2009)

Equipaments	<= 10 anys	10-20 anys	20-30 anys	= 30 anys
Axius	57,8	27,2	8,6	6,5
Biblioteques	55,2	28,2	11,9	4,7
Museus	66,8	18,4	5,3	9,5
Equipaments escènics i musicals	65,2	19,8	7,7	7,4
Espais d'art	66,8	23,4	8,9	0,9
Altres equipaments	64,9	18,1	7,6	9,4
Centres culturals	54,3	22,4	7,9	15,4
Mitjana	60,1	22,2	8,2	9,5

Font: Elaboració pròpia

Taula 9. Antiguitat dels equipaments no reformats a Catalunya (2009)

Equipaments	<= 10 anys	10-20 anys	20-30 anys	>30 anys	Total
Axius	19,8	27,2	25,3	27,6	19,8
Biblioteques	40,1	26,5	15,8	17,6	40,1
Museus	31,1	18,9	12,5	37,5	31,1
Equipaments escènics i musicals	35,4	17,8	8,4	38,4	35,4
Espais d'art	34,9	22,1	13,3	29,7	34,9
Altres equipaments	39,4	16,0	13,8	30,9	39,4
Centres culturals	23,6	21,1	11,3	44,1	23,6
Mitjana	31,1	21,1	13,3	34,6	31,1

Font: Elaboració pròpia

20 anys, i destaquen com a parcs més actualitzats les biblioteques i els espais d'art. En l'altre extrem, hi trobem els centres culturals i, en menor grau, els museus i els equipaments escenicomusicals.

Aquesta informació es complementa amb la taula següent, on es pot observar el grau d'envelliment dels equipaments que no han tingut cap reforma o rehabilitació. En aquest cas convé remarcar que el 30% dels equipaments que no han estat actualitzats tenen més de 20 anys (taula 9).

Equipaments segons trams municipals

La distribució del parc actual d'equipaments considerats segons els trams de població municipal proposats es resumeix en la taula següent. Cal tenir en compte que aquestes dades només informen sobre la presència o l'absència de cadascuna de les categories d'equipaments segons consta a l'inventari del PECCat, sense diferenciar la titularitat dels equipaments, la situació en els registres administratius ni l'estat de conservació o idoneïtat, aspectes que s'introduiran posteriorment a l'hora de concretar els criteris d'intervenció i la concreció dels dèficits ((taula 10).

Amb aquestes dades es poden observar els que serien els trets fonamentals de la distribució de les principals tipologies d'equipaments culturals bàsics i categories de municipis per trams de població. Si fem una lectura horitzontal de la taula, es pot com-

provar que tots els equipaments, llevat dels espais d'art, estan implantats en més de la meitat dels municipis de Catalunya. Aquesta distribució està encapçalada per les biblioteques, que assoleixen un nivell d'implantació de prop del 80%. Fent ara la lectura vertical corresponent a les diferents franges demogràfiques, es pot observar en primer terme un nivell d'implantació en relació directa –i lògica– amb la dimensió dels municipis. Partint d'un nivell de penetració pràcticament total als municipis més grans –amb l'excepció dels

espais d'art–, les proporcions van disminuint en correspondència amb la dimensió dels municipis, però no pas de manera homogènia sinó que es poden observar talls significatius segons el tipus d'equipament. Aquesta dinàmica resulta interessant a l'hora d'establir els criteris d'intervenció, ja que permet establir un primer escenari de possibles prioritats segons categories d'equipaments i municipis (taula 11).

Seguint aquest raonament, els trams d'intervenció prioritària per dotar els municipis d'espais d'art serien,

d'una banda, els municipis de més de 50.000 habitants per completar el sostre d'implantació en aquest tram i, de l'altra, el tram següent, dels municipis de més de 15.000 habitants –actualment amb una implantació del 50%–, que permeti situar-lo com a mínim al nivell d'implantació del tram superior durant el període de desenvolupament del Pla. Tanmateix, cal recordar que s'està fent referència a l'oferta global d'espais d'art, una tipologia que inclou a l'efecte d'inventari equipaments diversos, com ara sales d'exposicions, centres d'art o fins i tot espais polivalents. En l'apartat 7, quan es fa la determinació d'estàndards, es concreta l'oferta específica d'equipaments dins els mínims de cada categoria i de cada tipologia d'equipament (taula 12).

Els municipis de més de 15.000 habitants estan prop del 90% d'implantació. En el tram següent, la xifra baixa fins a poc més del 50%. En aquest cas, convé segregar el tram intermedi corresponent als municipis de més de 10.000 habitants (Llei 2001, d'arxius i documents), dels quals prop del 65% dels municipis disposen d'arxiu local. Aquest seria el tram preferent d'intervenció atenent tant a la prescripció legal com al nivell real d'implantació (taula 13).

El desplegament del Mapa de la Lectura Pública ha permès assolir la implantació de serveis bibliotecaris a tots els municipis més grans de 15.000 habitants i a més del 90% dels més grans de 5.000 (que són els que tenen l'obligació legal de prestar aquest servei). L'escenari de futur s'adreça doncs, de manera preferent, a millorar els equipaments existents i adequar-los als estàndards, completant els mapes locals. Per als municipis de menys de 5.000 habitants, els esforços s'orientaran a dotar de biblioteques filials els municipis entre 2.700 i 5.000 habitants i a proporcionar serveis bibliotecaris –fixos o mòbils– als municipis més petits (vegeu el Pla < 3.000, apartat 8.2.9). Taula 14.

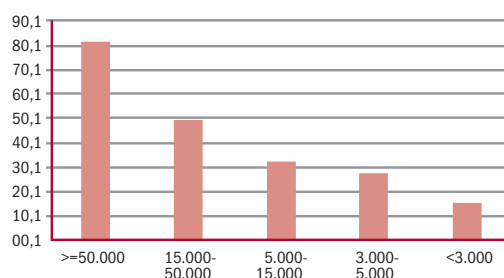
El mapa actual d'aquests equipaments presenta un molt bon nivell de dotació als municipis grans i mitjans, i un salt important per sota de la franja dels 15.000 habitants. L'escenari d'actuació apunta, doncs, a culminar la franja 15.000-50.000 i a elevar considerablement el sostre de la franja inferior. En aquest cas també cal preveure un volum important d'intervencions en municipis que tenen dotacions insuficients. Taules 15 i 16.

Taula 10. Percentatge de municipis amb equipaments segons trams de població a Catalunya (2009)

Equipaments	>=50.000 hab.	15.000-50.000 hab.	5.000-15.000 hab.	3.000-5.000 hab.	<3.000 hab.	Total
Arxius	100,0	89,5	63,6	27,7	7,5	42,0
Biblioteques	100,0	100	93,9	69,2	19,1	74,1
Museus	95,5	77,2	60,6	41,5	18,8	59,0
Espais escènics i musicals	100,0	84,2	57,6	44,6	17,0	57,8
Espais d'art visual	81,8	52,6	36,4	27,7	11,2	37,8
Centres culturals	54,5	24,6	45,5	55,4	31,1	64,2
Mitjana	100,0	87,7	87,9	72,3	49,9	61,8

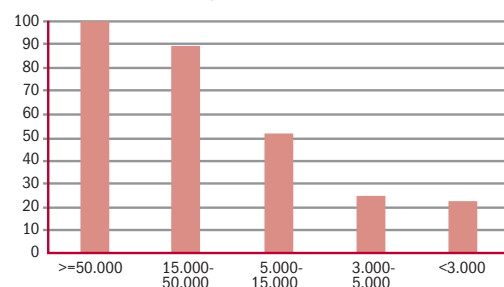
Font: Elaboració pròpia

Taula 11. Percentatge d'implantació d'equipaments culturals per trams de població a Catalunya (2009)

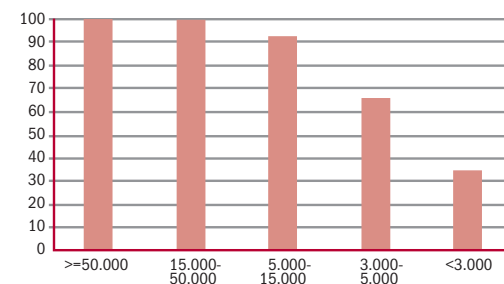
Font: Elaboració pròpia

Taula 12. Percentatge d'implantació d'arxius per trams de població a Catalunya (2009)

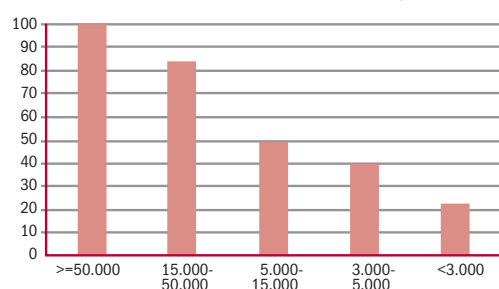

Font: Elaboració pròpia

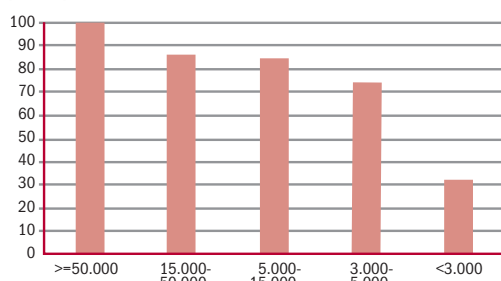
Taula 13. Percentatge d'implantació de biblioteques per trams de població a Catalunya (2009)

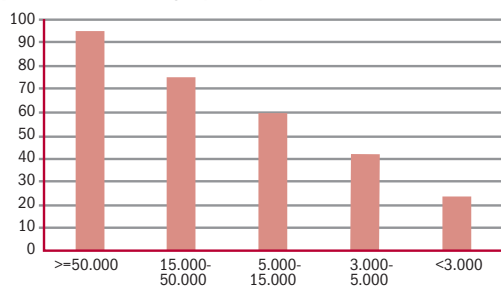
Font: Elaboració pròpia

Taula 14. Percentatge d'implantació d'espais escènics i musicals per trams de població a Catalunya (2009)

Font: Elaboració pròpia

Taula 15. Percentatge d'implantació de centres culturals polivalents per trams de població a Catalunya (2009)

Font: Elaboració pròpia

Taula 16. Percentatge d'implantació de museus, col·leccions i altres equipaments patrimonials per trams de població a Catalunya (2009)

Font: Elaboració pròpia

Taula 17. Municipis amb oferta d'equipaments escènics i musicals amb programació estable a Catalunya (2006)

Trams de població	% municipis amb equipament	% municipis amb programació estable
< 1.000	4,9	—
1.001-5.000	28,5	1,2
5.001-15.000	45,8	14,5
15.001-50.000	80,7	63,2
>50.000 (sense BCN)	100,0	100,0
Total	23,3	8,4

Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (2009)

El mapa de museus i equipaments assimilats segueix un clar patró de proporcionalitat demogràfica. Tanmateix, com ja s'ha avançat, les intervencions en el futur mapa de museus no s'establiran tant per criteris de planificació bàsica d'equipaments com per les directrius específiques que determini el pla sectorial de museus.

7.1.2. Dades bàsiques de l'oferta de serveis en els equipaments culturals de Catalunya

En l'apartat precedent s'ha abordat l'anàlisi dels equipaments existents en termes d'infraestructura, és a dir, dels equipaments com a contenidors. Aquests contenidors ofereixen recursos als seus usuaris i programen activitats destinades a la ciutadania. La intensitat d'aquesta oferta de recursos a disposició dels usuaris i de programacions d'activitats presenta lògicament una gran diversitat de situacions, des d'equipaments que sols tenen un ús molt esporàdic o ocasional als que presenten una oferta regular i programacions estables.

L'anàlisi de l'oferta de serveis s'ha fet bàsicament a partir de les Estadístiques culturals de Catalunya, les quals recullen els equipaments on es du a terme activitat de manera regular i estable, bàsicament de caire professional.

Com es veurà a continuació, la proporció d'equipaments que acullen aquesta oferta més estructurada, tot i ser important, no és majoritària en diverses tipologies d'equipaments. Un dels factors determinants que explica aquesta situació és la dimensió demogràfica dels municipis titulars dels equipaments. Hi ha una lògica d'escalas i de capacitats de gestió inapel·lables: mantenir un nivell regular d'activitat amb programacions culturals de qualitat és complex i econòmicament costós, i això, salvant les múltiples excepcions i casos singulars, no està a l'abast d'un nombre important de municipis catalans de petita dimensió.

Si es pren per referència un dels àmbits més ben documentats, com és el dels equipaments escènics, es pot comprovar que s'estableix una clara correlació entre dimensió del municipi i existència de programacions estables. Taula 17.

Com es pot observar en el quadre precedent, la xifra dels 15.000 habitants suposa un clar llindar pel que fa a programació estable; per sota dels 5.000 habitants, aquesta es dona solament en casos excepcionals. Tot i així, quan els equipaments acullen programacions estables, el nivell d'ús tendeix a equiparar-se. Com es pot comprovar en el quadre següent, el nivell mitjà d'activitats professionals programades se situa al voltant de 30 per als municipis pe-

tits i mitjans, una xifra que només superen clarament els municipis de més dimensió. Taula 18.

Pel que fa a les arts visuals, el mapa de l'oferta d'equipaments i la intensitat de programacions es redueix considerablement respecte de les arts escèniques i la música. En aquest cas, com es pot veure en el quadre següent, el llindar de la programació estable se situa per sobre dels 15.000 habitants, ja que per sota d'aquesta xifra el percentatge de municipis amb programació és pràcticament inapreciable. Taula 19.

Aquest tipus d'informació resulta molt rellevant a l'hora d'establir els objectius d'expansió de l'oferta d'equipaments que vol propiciar el PECCat. A més, complementa els arguments avançats en l'apartat anterior on es detallaven les dades de l'inventari en termes d'infraestructura: es perfilen uns trams de població municipal on l'oferta de recursos i programacions culturals estan ja generalitzats i d'altres on aquesta oferta està ben assentada, de manera que els escenaris de noves implantacions s'haurien de dirigir preferentment a consolidar l'oferta en els trams on tendeix a la generalització i a elevar els llindars en els trams on encara no està generalitzada.

7.2. Dades bàsiques de la demanda de serveis i dels hàbits de consum cultural

L'estimació de les necessitats d'equipaments culturals no es pot plantejar en termes d'ajustament entre oferta i demanda amb una lògica de mercat, sinó en termes de poblacions servides. No obstant això, és important explicar, encara que sigui de manera molt comprimida, quines són les característiques de la demanda potencial i els trets bàsics del consum actual associat al tipus d'oferta d'equipaments.

7.2.1. La població i el territori. Evolució demogràfica recent i distribució territorial

Des del començament dels anys noranta del segle passat, Catalunya ha registrat uns canvis molt accentuats en les seves coordenades demogràfiques. Després d'un període relativament llarg de creixement molt baix —entre els anys 1981 i 1996 la població va restar pràcticament estancada—, a mitjan anys noranta es va iniciar una fase de creixement que es va accentuar de manera vertiginosa al tombant de segle, de manera que en el període 1996-2006 la població es va incrementar en més d'un milió de persones. Un creixement, però, que es va concentrar en el quinquenni 2001-2006, període en què es van registrar taxes de creixement només comparables —o fins i tot més elevades— a les viscudes en els moments de creixement més intens dels anys seixanta i principi dels setanta del segle passat.

Com és sabut, el factor determinant en aquests episodis de fort creixement ha estat l'intens flux migratori, però com és també conegut, les característiques de les onades migratòries dels anys seixanta i setanta del segle passat i les actuals són substancialment diferents en molt aspectes, com són l'origen de la població immigrada i la seva distribució en el territori català. Així, d'una emigració procedent bàsicament del sud peninsular, que es va concentrar en la franja litoral i prelitoral i molt especialment en l'aglomeració barcelonina, s'ha passat a una emigra-

Taula 18. Intensitat de l'oferta de programació escènica a Catalunya (2006)

Trams de població	Total	Funcions	
		Per equipament	Per 1.000 hab.
1.001 - 5.000	79	26,3	0,1
5.001 - 15.000	457	26,9	0,5
15.001 - 50.000	1362	34,1	1
>50.000 (sense BCN)	10231	146,2	2,6
Totals	12129	93,3	1,7

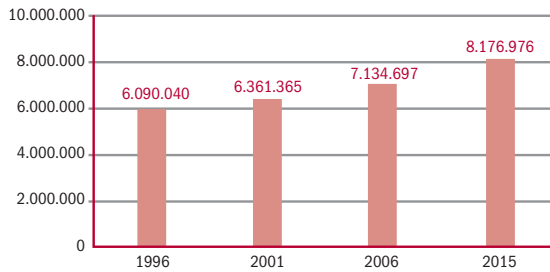
Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (2009)

Taula 19. Municipis amb oferta d'espais d'art visuals i programació estable a Catalunya (2006)

Trams de població	Municipis amb equipament (%)	% Municipis amb programació estable (%)
< 1.000	7,7	0,2
1.001 - 5.000	17,2	0,8
5.001 - 15.000	32,5	2,6
15.001 - 50.000	47,4	26,3
>50.000 (sense BCN)	77,3	63,6
Totals	17,4	3,7

Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (2009)

Taula 20. Evolució de la població de Catalunya. Període 1996-2015*

* Previsions. Font: INE i IDESCAT.

ció de procedència molt diversa i que s'ha distribuït de manera més homogènia pel territori de Catalunya.

Aquesta tendència ha comportat un procés de redistribució interna del creixement demogràfic, que ha coincidit, en part, amb el procés de migració interna, centrada bàsicament en la regió metropolitana de Barcelona.

Tot i que el flux migratori extern sembla que s'ha atenuat aquests darrers anys, les previsions demogràfiques apunten a la hipòtesi de superar els vuit milions d'habitants l'any 2015, i a la continuació del procés de redistribució interna de la població.

Aquest gràfic (tala 20) il·lustra a grans trets l'evolució descrita: entre el 1996 i el 2001 la població s'estanca al voltant dels sis milions, mentre que a partir del 2001 repren un creixement que ens ha portat a superar els set milions el 2006 i, segons les tendències definides per l'IDESCAT, es poden superar els vuit milions el 2015.¹²

Es tracta en tot cas de transformacions d'un calat profund, amb impactes socioeconòmics, territorials i socioculturals. I aquests impactes tenen, òbviament, una projecció en l'àmbit de la cultura.

En primer lloc, el creixement demogràfic comporta *per se* un increment de la demanda de serveis bàsics, incloent-hi els culturals, la qual cosa es tradueix de manera automàtica en la necessitat d'incrementar l'oferta d'equipaments culturals, ja sigui a través de noves implantacions o amb ampliacions de les dotacions existents.

Atès que aquest creixement ha estat provocat bàsicament per l'arribada de persones de procedències i tradicions culturals molt diverses, caldrà adaptar l'oferta de serveis culturals amb la mirada posada en aquesta diversitat. No debades, Catalunya ha esdevingut una de les societats amb una de les taxes de població d'origen forà més altes d'Europa.

Pel que fa a la seva distribució, el creixement demogràfic ha generat impactes diversos i sovint antagònics. Si bé és cert que d'una banda s'ha atenuat el grau de concentració que suposava la regió metropolitana respecte al conjunt de Catalunya, la mateixa dispersió que ha provocat la migració metropolitana ha generat un altre tipus d'impactes, començant per l'impacte sobre el territori –consum de sòl elevat per la urbanització dispersa, pressió sobre les infraestructures de transport i comunicació pel fort increment de la mobilitat quotidiana, etc.

Aquests moviments han generat lògicament alteracions importants en els teixits socials i culturals, tant de les zones d'origen com de destinació de la població, i en conseqüència sobre els hàbits i les pràctiques culturals d'aquestes poblacions. La ciutat de Barcelona, i més concretament el seu centre –en un sentit ampli–, està esdevenint un espai amb una gran complexitat social i cultural, que reproduïx cada cop més tots els esquemes associats a les ciutats *globals*. Aquest centre concentra una gran part de les institucions culturals de referència del país, però una part important dels usuaris habituals han deixat aquest *centre ampli* per instal·lar-se en ciutats mitjanes de les successives corones metropolitanes, que veuen incrementada la demanda d'equipaments i serveis culturals. Mentrestant, aquest centre de Barcelona esdevé un pol d'atracció de primer ordre per a població estacional o de pas, començant per la forta presència de turisme, que al seu torn posa pressió sobre determinades infraestructures culturals.

En tot cas, el nou escenari demogràfic està afectant la configuració del mapa municipal del país en relació amb

12. Per poder planificar la distribució futura dels equipaments hem fet unes projeccions de població a escala municipal per a l'any 2015, seguint la metodologia marcada per l'IDESCAT, com ja s'ha comentat anteriorment.

el nombre i la dimensió de les unitats municipals, i aquest factor resulta essencial per al procés de planificació del PECCat, atès que aquesta es realitza, com ja s'ha avançat, tenint l'àmbit municipal com a referència primera i prioritària.

Aquesta distribució més homogènia del creixement demogràfic està comportant una redistribució de la dimensió dels municipis. Taula 21.

Com es pot comprovar en la taula precedent, es redueix el nombre de municipis més petits (del 76% dels municipis passen al 72%, i segons les projeccions, al 70% el 2015), que tot i ser la gran majoria representen una part molt petita de la població (un 7,6% el 2006). A l'altre costat de la balança tenim els municipis mitjans (entre 5.000 i 50.000 habitants) que experimenten un gran creixement fins arribar a representar gairebé el 20% dels municipis. Aquests moviments estan generant una distribució més homogènia de la població que es concentra en estructures urbanes de dimensió mitjana. Els municipis de dimensió mitjana i mitjana-gran (3.000-50.000 habitants) han passat de 204 a 236 en el període 1996-2006, i la previsió per al 2015 se situa en 255. Si s'acompleixen aquestes previsions, més de 70 nous municipis hauran superat el llindar dels 3.000 habitants l'any 2015; una dada a tenir molt en compte en termes de planificació d'equipaments culturals, atès que aquesta xifra marca un llindar important quant a l'estàndard de serveis d'equipaments, com ara les biblioteques.

Les tendències descrites anteriorment són encara més clares si ens fixem en el nombre d'habitants de cada tram municipal. Una tendència interessant és la reducció del pes poblacional dels dos trams situats als extrems, les grans ciutats i els pobles per sota de 3.000 habitants. Taula 22.

Destaca el creixement de les ciutats mitjanes, entre 15.000 i 50.000 habitants, l'únic tram municipal que guanya pes poblacional. Aquest increment ja ha estat especialment notori entre els anys 1996 i 2006 i les previsions apunten que la tendència continuarà, ja que les previsions demogràfiques indiquen que uns 20 municipis s'incorporin en aquest grup abans de l'any 2015.

A mode de conclusió es poden assenyalar alguns dels aspectes més determinants que influiran en la conformació de la demanda potencial de serveis culturals bàsics:

El fort creixement demogràfic enregistrat els darrers anys comporta un increment global de la demanda que exigirà alhora un increment com a mínim proporcional de l'oferta de serveis culturals per mantenir el nivell actual de dotacions i prestacions.

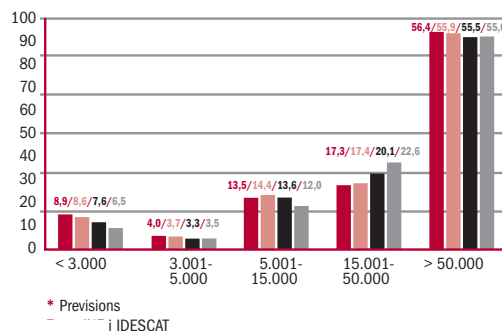
Tot i que el canvi de conjuntura econòmica està provocant una contenció del creixement demogràfic, i molt especialment del seu component migratori, l'impacte de les migracions recents es projectarà sobre el creixement vegetatiu, que passarà a ser el component principal d'un creixement més atenuat però positiu els anys vinents, amb un horitzó d'assolir els vuit milions d'habitants l'any 2015; en conseqüència, es mantindrà l'escenari de creixement de la demanda de serveis culturals els anys vinents.

Taula 21. Evolució del nombre de municipis de Catalunya segons trams de població 1996-2015]

Trams de població	1996	2001	2006	2015(*)
< 3.000	721	711	687	664
3.001 - 5.000	65	61	62	72
5.001 - 15.000	98	113	117	112
15.001 - 50.000	41	40	57	71
> 50.000	19	21	23	27
Total	944	946	946	946

* Previsions
Font: INE i IDESCAT

Taula 22. Evolució percentual de la població de Catalunya per trams de població municipal. Període 1996, 2001, 2006 i 2015*

* Previsions
i IDESCAT

La distribució territorial del creixement ha tingut i continuarà tenint un impacte considerable sobre els municipis de dimensió petita i mitjana, que hauran de dimensionar la seva oferta de serveis culturals bàsics segons la nova realitat demogràfica.

L'oferta de serveis culturals bàsics haurà de donar resposta a les necessitats que plantegen uns teixits socio-culturals com més va més complexos i haurà de ser un dels pilars sobre els quals s'haurà de bastir la cohesió de la societat catalana en la seva diversitat i complexitat.

7.2.2. Trets bàsics de les pràctiques culturals i dels hàbits de consum de la població

La planificació de l'oferta cultural i, en aquest cas, de la distribució dels equipaments culturals, ha de considerar com un dels factors fonamentals les pautes del comportament cultural de la població pel que fa a la participació en activitats que es porten a terme en aquests equipaments i, de manera general, dels hàbits culturals de la població i la seva evolució. La dinàmica del consum cultural determina (i és determinada) pels usos i per les necessitats que la població desenvolupa davant dels equipaments culturals.

Per entendre el marc on se situen els equipaments culturals, es fa una mirada sobre l'evolució de la participació cultural en el context dels països occidentals amb unes realitats culturals properes. Aquests països han portat a terme polítiques públiques de democratització cultural. Unes polítiques que en major o menor mesura han estat l'exemple a seguir per part de les polítiques culturals desenvolupades a Catalunya durant els darrers 25 anys. Aquestes polítiques van comportar un increment generalitzat de la participació cultural en el context dels països occidentals, però després dels anys de fort creixement, actualment es perfila un escenari d'estancament de les taxes de consum cultural. Alguns hàbits, com la lectura de llibres, l'assistència al teatre o al cinema, estan enregistrant un estancament o fins i tot un lleu declivi (Provonost, 2007 i Ariño, 2006).

Un dels elements que més ha variat són les formes d'accés a la cultura. Hi ha tres formes principals d'accés als coneixements i a les experiències culturals: la participació *en viu* en els actes culturals, el consum a través dels mitjans de comunicació tradicionals (televisió, ràdio, vídeo, etc.), i l'accés a través de les noves tecnologies digitals (Brugg, 2002).

D'altra banda, els canvis en les pautes de consum cultural no han comportat canvis gaire significatius en les desigualtats associades a la participació cultural. Els avenços en l'escolarització i en la mobilitat social aconseguits als anys setanta del segle passat van comportar avenços en la democratització cultural, però les desigualtats en l'accés a la cultura es mantenen encara en molts sentits. Tot i l'ampliació del públic i el gran creixement del nombre d'equipaments, les variables clàssiques d'estructuració social segueixen vigents en el consum i la participació culturals.

D'altra banda, l'increment generalitzat d'equipaments culturals no ha aconseguit frenar la tendència al desplaçament cap a la llar del consum cultural. Les noves tecnologies i els nous suports amplien sens dubte les possibilitats d'accés als continguts i a les experiències culturals, i reforcen les pràctiques de consum individual i en l'esfera domèstica. Però, en tot cas, la promoció de nous equipaments degudament dotats que amplii l'abast geogràfic i siguin capaços d'oferir una oferta cultural atractiva i qualificada, és una tasca obligada si es vol mantenir la missió fonamental d'assolir un accés igualitari a la cultura.

En el cas concret de Catalunya, la implantació de les polítiques culturals modernes ha tingut perioditzacions i ritmes diferents al que és comú a Europa. Conseqüentment, els impactes també han seguit un recorregut propi, la qual cosa suposa, entre d'altres factors, que en contrast amb el conjunt de països europeus, i si fem cas a les estadístiques més recents,¹⁵ les taxes de consum i freqüentació d'equipaments culturals han conti-

¹⁵ Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya, IDESCAT, 2008.

nuat pujant els darrers anys. Com es pot comprovar en les figures següents, entre els anys 2001 i 2006 s'ha produït un increment generalitzat de la participació en activitats culturals, tant d'aquelles que poden tenir un caire més individual i domèstic com les que tenen un component de celebració més compartida i fora de la llar. L'augment tampoc no diferencia entre les pràctiques en suports i formats convencionals i els nous formats tecnològics, tot i que l'accés a Internet ha assolit –com era previsible– un dels augments més significatius. Taula 23.

Pel que fa a les pràctiques relacionades amb l'oferta d'equipaments, s'ha incrementat significativament l'assistència a espectacles escènics i musicals i les visites a biblioteques, museus i exposicions. Taula 24.

Aquestes dades no inclouen informació específica sobre l'assistència a equipaments de caire més polivalent (centres culturals), on es poden realitzar activitats com les de la taula precedent (assistència a espectacles, exposicions, etc.), però també altres tipus d'activitats culturals que aquí no s'han considerat, com poden ser l'assistència a cursos, tallers, conferències, etc. Com a informació de referència d'aquest tipus d'equipaments, es pot disposar de l'enquesta *Demoscerc*,¹⁴ promoguda per la Diputació de Barcelona i realitzada els anys 2005 i 2007 en un grup de municipis d'aquesta demarcació. En aquesta enquesta, l'assistència a centres culturals polivalents presenta un nivell de participació equiparable al d'activitats com les exposicions; la participació està una mica per sota en el cas de l'assistència al teatre o als concerts, però per contra presenta un dels nivells de freqüentació (nombre de visites o usos per persona) més elevat, conjuntament amb les biblioteques.

Tornant a les comparacions amb el conjunt de països que participen a l'Eurobaròmetre, Catalunya se situa en una posició mitjana-alta. Si es pren com a referent el grup d'estats de la EU-15,¹⁵ es dibuixen tres grups pel que fa a participació cultural. El primer grup són els països nòrdics, els quals registren una participació cultural molt alta a totes les capes socials. En aquest rànquing, els països centreeuropeus segueixen als nòrdics, i són els països de l'Europa meridional o mediterrània els que presenten els registres més pobres pel que fa a la participació cultural. De manera general es pot dir que Catalunya té uns índexs de participació clarament superiors als països meridionals, i s'acosta al comportament de l'Europa continental. Tot i això encara ens trobem lleugerament per sota del conjunt de la UE-15. Taula 25.

Com a breu conclusió de les dades analitzades, es podrien remarcar dos aspectes fonamentals:

14. Tota la informació i les dades de l'enquesta *Demoscerc* es poden trobar a:
<<http://www.diba.es/cerc/fitxers/Demoscercfinal.pdf>>.

15. L'evolució entre els eurobaròmetres dels anys 2001 i 2006 solament es pot fer en aquest grup d'estats, ja que en l'edició de l'estudi de 2001 no hi van participar els estats de la UE que s'hi van incorporar amb posterioritat a aquesta data, que sí que han estat inclosos en la darrera edició de l'enquesta.

Taula 23. Evolució dels percentatges de lectura i consum mediàtic a Catalunya (%)

	2001	2006
Lectura de llibres	61,2	74,0
Lectura de diaris	76,7	89,7
Lectura de revistes	51,2	74,2
Televisió	91,6	97,7
Ràdio	83,0	76,3
Internet	39,4	62,7

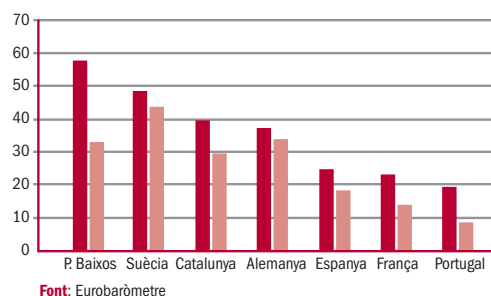
Font: IDESCAT, 2008

Taula 24. Evolució del percentatge de participació en activitats culturals a Catalunya (2001-2006)

	2001	2006
Visita a biblioteques	35,3	44,0
Visita a museus	39,2	48,4
Assistència a exposicions	35,4	37,7
Assistència al teatre	29,9	40,3
Assistència a espectacles de dansa	7,6	12,1
Assistència a concerts de música	32,1	48,2

Font: IDESCAT, 2008

Taula 25. Percentatge de la població que ha assistit al teatre els últims 12 mesos (2001-2006)

Taula 26. Usos teòrics d'un equipament escenicomusical a Catalunya

Trams de població	Teatre	Concerts	Dansa	Total
Mun. de 1.000 hab.	1.006	2.180	170	3.356
Mun. de 5.000 hab.	5.820	10.902	1.112	17.834
Mun. de 15.001 hab.	17.341	32.702	3.794	53.837
Mun. de 50.001 hab.	58.951	109.002	11.191	179.144

Font: Elaboració pròpia a partir d'IDESCAT

Catalunya ha mantingut un increment en els principals indicadors de consum cultural els darrers anys, fet que indicaria que encara no s'ha arribat al sostre de participació que sí que s'ha detectat en alguns països del nostre entorn.

Malgrat aquest increment, Catalunya encara no ha assolit els nivells de participació del grup de països que encapçalen els índexs de participació cultural.

La combinació d'aquestes dues constatacions pot aportar arguments en el sentit que cal continuar les polítiques de promoció

pública de l'oferta cultural si es vol assolir un nivell de participació cultural de la ciutadania similar al dels països amb més tradició en aquest sentit.

Fins aquí s'ha tractat de participació en activitats culturals sense analitzar-ne la intensitat, però analitzar el nivell de freqüentació és fonamental per poder conèixer millor com es produeix l'ajustament entre l'oferta cultural i la resposta dels públics. En aquest sentit, val a dir que la gran majoria de persones que segons l'enquesta declaren haver assistit a un espectacle escènic o musical, serien espectadors esporàdics. Així, en el cas del teatre, un 36,2% de la població hi assistiria de manera només esporàdica, per una minoria –un 4,2%– que ho faria de manera habitual (aquells que assisteixen a més de cinc espectacles l'any).

El tractament d'aquesta informació en l'enquesta de l'any 2006 ha permès elaborar, a partir d'una extrapolació de les dades, el que es podria definir com el nivell mitjà de la població en determinades pràctiques culturals. Així, per exemple, el nombre d'assistències per habitant seria de 1,006 per al cas del teatre, 2,18 per a concerts i 0,17 per a dansa. A partir de la projecció d'aquests indicadors sobre la dimensió demogràfica dels municipis, s'ha elaborat un esquema d'usos teòrics aproximats d'un equipament escènic. Taula 26.

Aquestes dades que, cal remarcar, són projeccions aproximades, representarien que, prenent com a exemple un municipi de 5.000 habitants, en el cas que el seu equipament escenicomusical fos capaç de retenir tot el conjunt teòric d'assistència a espectacles escènics de la seva població, podria assolir la xifra màxima d'uns 17.000 assistents en un any, comptant tot l'espectre d'activitats escèniques tant de caire professional com amateur, una xifra que es podria elevar per sobre dels 50.000 usuaris en el cas dels municipis de 15.000 habitants.

Tot i així, es tractaria en tot moment d'usos teòrics. Hem de tenir present que en aquest càlcul no s'ha tingut en compte la mobilitat associada a aquestes pràctiques culturals, que en alguns casos és força significativa. Sobre aquest punt, i tornant a l'enquesta *Demoscerc*, aquesta posa de manifest que el que hom pot considerar principalment com a activitats de proximitat es materialitzen en equipaments del municipi (la biblioteca, en un 90% dels casos, es visita al municipi mateix), mentre que les activitats més esporàdiques i de centralitat, com les visites a museus, es fan fonamentalment fora del municipi de residència (només es visiten el 25% dels museus en el municipi mateix). Entremig d'aquests dos pols, les activitats escèniques i musicals es concreten entre un 35 i un 50% al municipi mateix, independentment que els usuaris es desplacin a altres llocs. En aquest cas, la ciutat de Barcelona té un enorme poder d'atracció (el 73% dels assistents van al teatre i el 66% assisteixen als concerts).

En tot cas, com s'apunta a la valoració del *Demoscerc*, la retenció dels públics locals en els equipaments locals s'ha de veure com una oportunitat per potenciar els equipaments locals propis.

7.3. Determinació de les necessitats d'equipaments i delimitació dels estàndards

Una vegada analitzades les característiques de l'oferta i la demanda de serveis culturals i dels principals fac-

tors que les determinen, es poden establir els estàndards d'equipaments. Els estàndards s'han establert amb el criteri de cercar un equilibri òptim entre la voluntat d'una millora de l'oferta pública de serveis culturals –tant en termes quantitius com qualitatius–, i les possibilitats de poder afrontar aquesta millora en termes de viabilitat per part de les administracions públiques implicades i, molt especialment, per part dels governs locals, com a responsables màxims de la gestió i del sosteniment dels equipaments culturals bàsics objecte d'aquest Pla.

Per establir els estàndards s'ha considerat:

- La determinació del llindar mínim de població municipal per a cada equipament i de les franges de població respectives.
- L'establiment del mòdul bàsic d'equipament que coincideixi amb el llindar mínim de població.
- L'establiment dels mòduls complementaris d'equipaments en relació amb les franges de població municipal respectives.
- La definició de les característiques i les funcions d'uns equipaments adequats a la prestació d'uns serveis de qualitat propis del segle XXI.

Amb l'escenari de desplegament d'equipaments a partir dels estàndards s'ha de poder assolir:

- L'increment del nombre de municipis amb dotació d'equipaments i la prestació de serveis culturals.
- La millora de les condicions generals dels equipaments pel que fa a instal·lacions i recursos.
- L'augment de la població servida amb equipaments al municipi de residència propi.
- La disminució de les ràtios de població per equipament.
- La disminució de les distàncies de desplaçament per accedir als serveis culturals bàsics.

7.3.1. Arxius

En el cas dels arxius cal tenir en compte que Catalunya disposa ja d'una xarxa d'arxius comarcals creats i sostinguts per la Generalitat de Catalunya que es localitzen als municipis que són capitals de comarca. La construcció de tots els arxius que conformen aquesta xarxa es troba ja molt avançada, de manera que el PECCat centra la seva intervenció en els arxius municipals en tant que equipaments culturals bàsics de titularitat municipal. Serà la primera vegada que des del Govern de la Generalitat s'actui en aquest àmbit de manera generalitzada.

Aquesta intervenció està plenament justificada atès que els serveis d'arxiu municipal són de prestació obligatòria per als ajuntaments dels municipis de més de 10.000 habitants. Malgrat aquesta prescripció legal, vigent des de l'any 2001 (Llei d'arxius i documents), un nombre important de municipis que ja han superat els 10.000 habitants –o es preveu que ho facin els anys vinents– no disposen encara d'un equipament idoni per oferir aquesta prestació.

En aquest cas, la determinació del llindar de l'actuació és clar: el PECCat proposa en primera instància intervenir en els municipis de més de 10.000 habitants, i de manera complementària en els municipis que les previsions demogràfiques indiquin la superació dels 10.000 habitants en el període de desenvolupament del Pla. La Llei 10/2001 d'arxius i documents estableix la recomanació que els ajuntaments de més de 5.000 habitants puguin disposar també de servei municipal d'arxiu, però ateses les dificultats que tenen els municipis de població superior per poder prestar aquest servei de manera idònia, es creu oportú concentrar l'actuació en la franja obligatòria. Tot i així, queda oberta la possibilitat d'actuar també, encara que en desplegaments pos-

Taula 27. Estàndards d'arxius

Tipus	Denominació	Llindar poblacional	Correcció territorial	Superfície (m ²)	Cost de construcció (milers d'euro)
AM	Arxiu municipal	10.000 - 30.000		450-475	675,0
		30.000 - 50.000		650-700	1.225,0
		>50.000		1350-1500	2.600,0
AC	Arxiu comarcal		Capitals comarcals		

Font: Elaboració pròpia

municipis que tenen aquesta obligació encara no han creat un equipament on es pugui prestar aquest servei de manera idònia.

- La constatació de la dificultat que la prestació d'aquest servei significa per als municipis de dimensió demogràfica menor: solament un 57,1% dels municipis tenen servei local d'arxiu en els termes que estableix la normativa.
- L'existència de la Xarxa d'Arxius Comarcals, que pot donar suport als municipis de dimensió menor per prestar aquest servei.

Per determinar els estàndards i els mòduls de servei, la taula sectorial d'arxius ha partit en primer terme del quadre de recomanacions que la Subdirecció General d'Arxius aplica als arxius de la xarxa comarcal.¹⁵ Aquesta Subdirecció General, o la unitat que correspongui, serà la competent per proposar l'actualització dels estàndards i dels mòduls de servei en cas de plantejar-se aquesta actualització.

Dins el tram d'actuació prioritària, s'estableixen tres subtrams segons la dimensió dels municipis per determinar superfícies, dotacions i equipaments mínims. Tanmateix, els mòduls de superfície poden estar sotmesos a variabilitat a causa de la superfície de dipòsit necessària, que s'estableix segons el volum dels fons documentals. Per determinar aquesta variabilitat, s'han establert tres escenaris, baix, mitjà i alt, a partir de les dades de l'Estadística d'arxius del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (última edició, 2006).

L'esquema d'estàndards proposat és el de la taula 27.

7.3.2. Espais escenicomusicals

Com s'ha posat en relleu en la taula de treball sectorial corresponent, en l'àmbit de les arts escèniques i musicals, el paper de les administracions locals ha estat determinant, tant pel que fa a la promoció de l'activitat com a la dels equipaments que li han donat cabuda. En aquest cas, l'acció cultural dels municipis no ha estat determinat per un marc de prestació obligatòria de servei, sinó que ha estat el resultat d'una voluntat política, assumida de manera tàcita i majoritària en el món local, com una intervenció necessària per poder mantenir la presència d'un determinat tipus de propostes culturals i artístiques que en cas contrari no s'haguessin pogut proporcionar en la immensa majoria de localitats catalanes.

En termes d'infraestructura, el parc d'equipaments privats va tenir una gran importància i és encara molt significatiu, però pateix un greu problema d'obsolescència i profundes dificultats d'actualització.

16. Vegeu en l'annex l'apartat dels arxius.

teriors del Pla, en els municipis de més de 5.000 habitants que ja disposin d'un esquema complet d'equipaments culturals bàsics.

En aquest cas, els criteris determinants per establir les necessitats d'aquest tipus d'equipaments han estat:

- L'obligació legal que tenen els municipis més grans de 10.000 habitants de prestar el servei municipal d'arxiu.
- La constatació que un 17,6% dels

Pel que fa a l'activitat, i com és prou conegut, pràcticament no hi ha programacions escèniques professionals d'iniciativa privada fora de la ciutat de Barcelona, i les de música es limiten a determinats estils i formats de programació. Ens trobem, doncs, en un escenari clar de prestació supletòria d'uns serveis per part de les administracions locals, atès que es produeix una situació de defallença de mercat, que tampoc no ha estat suplerta per la iniciativa privada sense ànim de lucre. En aquest cas, l'activitat a l'entorn del tercer sector cultural, tot i que molt dinàmica, ha quedat limitada també a determinats gèneres i formats de programació —bàsicament de natura amateur. Per tant es dibuixa un escenari en què, si l'existència d'un servei se subordina de manera implícita a la seva prestació per part de l'Administració pública, a l'hora de fer l'exercici de determinació de necessitats és pertinent utilitzar de manera implícita el criteri de població servida, aplicat a les prestacions de caràcter obligatori. Aquest enfocament pren encara més consistència si, tal com s'ha exposat més amunt, aquests equipaments es vinculen a una dimensió comunitària com a serveis culturals de proximitat, oberts a les pràctiques amateurs de col·lectius organitzats i a la promoció d'aquest tipus de pràctica socioartística per part de l'acció cultural pública, amb la voluntat d'ampliar la participació cultural de la població.

En aquest cas els criteris determinants per establir les necessitats d'aquest tipus d'equipaments han estat:

- La tradició d'intervenció pública en aquest sector, com a factor determinant per garantir la possibilitat d'accés de la població a aquest tipus d'equipaments i a l'oferta de serveis que permeten oferir.
- L'existència d'un nombre important de municipis que no disposen d'instal·lacions adequades per acollir aquestes activitats i pràctiques, que s'ha incrementat substancialment els darrers anys amb l'impacte que ha comportat el creixement demogràfic recent.
- El plantejament de tipologies diferenciades d'equipaments escenicomusicals, de manera que puguin adquirir alternativament un caràcter d'equipaments de centralitat o de proximitat.

El llindar mínim se situa en els 5.000 habitants. L'esforç d'inversió i, sobretot, de manteniment d'activitats i instal·lacions que suposa aquest tipus d'equipament en qüestiona la generalització per sota d'aquest llindar, on es proposen solucions de més polivalència. Avui, el nombre de municipis del tram 5.000-15.000 habitants que disposen d'equipaments escenicomusicals se situa per sota del 50%, un percentatge que baixa fins al 15% en el cas de les programacions escenicomusicals estables. Tanmateix, si es considera la projecció d'usos derivada de l'enquesta de pràctiques culturals de l'any 2006, els usos potencials d'un equipament d'aquestes característiques se situen en prop de 20.000 per als municipis de 5.000 habitants, si es considera únicament l'assistència a representacions de teatre, dansa i concerts de música, i sense considerar altres usos que es puguin materialitzar en aquests equipaments.

Seguint aquest fil, el llindar dels 15.000 habitants resulta pertinent per plantejar un tipus d'equipament més especialitzat, atès que els usos potencials se situen per sobre dels 50.000 habitants en els municipis de 15.000. De fet, més del 60% d'aquests municipis ja tenen programacions escèniques i musicals estables, de manera que l'ampliació del parc d'equipaments amb un nivell d'especialització més elevat en aquesta franja pot contribuir de manera decisiva a expandir aquest tipus de programacions, i en conseqüència a millorar l'oferta a disposició d'una demanda potencial elevada.

Finalment, la dimensió dels 50.000 habitants que marca el llindar dels municipis grans planteja un escenari d'una dotació en forma de complex escenicomusical local que pugui donar resposta de manera paral·lela a les necessitats d'una demanda de serveis culturals de proximitat i d'una oferta de centralitat amb un nivell notable d'especialització. En aquest tipus de dotació resulta especialment important aplicar el factor de correcció territorial, atès que un grup significatiu de municipis de Catalunya que no arriben a aquest llindar demogràfic exerceixen a la pràctica aquesta funció de centralitat, en termes d'oferta artística, com és el cas de les capitallats comarcals i territorials (Vic, Figueres, Olot, Tortosa, el Vendrell, etc.).

Taula 28. Estàndards d'equipaments escenicomusicals

Tipus	Denominació	Nivell territorial	Llindar poblacional		Correcció territorial	Superfície construïda (m2) i aforament	Cost construcció (milers €)
			De 5.000 a 15.000	De 5.000 a 10.000			
E1	Espai bàsic escenicomusical (E1a)	Municipal	De 5.000 a 15.000	De 5.000 a 10.000	Capital comarcal	1.500	3.225,0
						300 places	
	Espai bàsic escenicomusical (E1b)			De 10.000 a 15.000		2.050 - 2.250	4.407,5
						300 places	
E2	Equipament escenicomusical bàsic local (E2a)		De 15.000 a 50.000	De 15.000 a 30.000		2.250 - 2.500	4.837,5
						400 places	
	Equipament escenicomusical bàsic local (E2b)			De 30.000 a 50.000		4500 - 5.200	9.675,0-11.475,0
						500 places	
E3	Equipament escenicomusical local multifuncional		Més de 50.000			6.400 - 7350	14.720,0-16.905,0

Font: Elaboració pròpia

Al fil d'aquests arguments, l'esquema d'intervenció proposat reflecteix els tres trams de municipis amb dotacions diferenciades, però amb el mateix nivell de prioritat en tots els trams. Els estàndards d'aquests espais parteixen de la definició de les tipologies de sales, dimensions i característiques bàsiques, com s'exposen en l'annex. Les coordenades bàsiques d'aquests equipaments es poden resumir en els mòduls sw la taula 28.

Com es pot veure en l'esquema bàsic, en els mòduls E1 i E2 es proposa un nivell obert d'opcionalitat. En concret, es planteja una opció inicial per subtrams demogràfics però es deixa oberta l'opció definitiva a la voluntat municipal. Així, per exemple, als municipis del tram 15.000-50.000 habitants se'ls ofereixen dues

opcions: la primera (E2a) orientada preferentment als municipis del subtram 15.000-30.000 habitants, i la segona (E2b) orientada al subtram 30.000-50.000 habitants. En tot cas, seran els municipis els qui plantegin l'opció definitiva a partir de les dinàmiques locals i de centralitat, i atenent sempre als criteris de viabilitat. Els municipis que siguin capitals de comarca poden optar a saltar un subtram (per exemple d'E1 a E2a o d'E2b a E3).

La descripció de les característiques, magnituds i dimensions d'aquests equipaments es detalla en l'annex. A tall d'exemple, els equipaments E2 i E3 inclouen més d'una sala, de manera que l'aforament indicat en el quadre precedent correspon en tots dos casos a la sala amb més capacitat.

7.3.3. Espais d'art visual

Cal advertir d'antuvi que el marc d'actuació del PECCat s'adreça a equipaments culturals especialitzats o que permeten desenvolupar programacions culturals de manera regular. En aquest sentit, el que definim com a *espai d'art* ha de tenir un perfil de programació artística, orientat bàsicament a les arts visuals. En aquest cas, la tradició d'intervenció de les administracions locals ha estat notablement més limitat que en el precedent. El cens d'equipaments posa en relleu que, si bé abunden els espais catalogats com a sales d'exposició, quan s'estableixen uns paràmetres mínims de dotació –superfícies, espai expositiu i dotacions tècniques i especialització funcional– el nombre es redueix de manera significativa. D'altra banda, pel que fa a l'activitat, són molt pocs els municipis que disposen de programacions estables o regulars d'art contemporani,¹⁷ en comparació amb les d'arts escèniques. Per contra, en aquest sector la presència de la iniciativa privada és més significativa. Aquesta presència es concreta en una línia més institucional a cavall sobretot d'organitzacions vinculades a fundacions i accions de mecenatge i, d'altra banda, a una escena més alternativa i molt activa vinculada a professionals del sector.

17. La Direcció General de Cooperació Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha atorgat durant els tres darrers anys subvencions per a programacions d'arts visuals a 37 municipis, 27 dels quals tenen més de 50.000 habitants o són capitals comarcals.

Tenint en compte aquest escenari, els criteris determinants per establir les necessitats d'equipaments d'arts visuals ha estat:

- La tradició d'intervenció pública en aquest sector, més limitada que en l'àmbit de les arts escèniques, però igualment determinant per garantir l'accés de la població a aquest tipus d'equipaments i a l'oferta de serveis.
- L'existència d'un nombre important de municipis que no disposen d'instal·lacions adequades per acollir aquestes activitats i pràctiques; en aquest cas, encara més elevat que en els equipaments escènics.
- L'existència d'una oferta molt àmplia d'instal·lacions –sales d'exposició en museus, centres culturals i altres equipaments– que poden permetre acollir activitats menys especialitzades en aquests espais més polivalents.

Per aquests motius, el llindar mínim se situa en una franja per sobre de la dels equipaments escènics, tenint en compte que, en aquest àmbit, el recorregut a seguir per dotar els municipis d'equipaments especialitzats és molt més ampli que en l'anterior. En concret, la proposta del PECCat s'adreçarà a dotar d'un equipament especialitzat complet els municipis de més de 50.000 habitants i d'un equipament bàsic els situats entre 15.000 i 50.000 habitants. Per sota d'aquest llindar es proposa un equipament mínim de sala d'exposicions polivalent, que no es preveu com a equipament específic d'arts visuals, de manera que pot estar allotjat en altres equipaments culturals o polivalents. De fet, el criteri de compactació d'equipaments en *complexos culturals* es considera una opció especialment indicada de manera genèrica per a tots els equipaments d'arts visuals.

L'aplicació d'aquests criteris a les franges de municipis dona la distribució de la taula 29.

Com en el cas anterior, s'ha establert un nivell d'opcionalitat en el tram primer distingint entre un equipament mínim (AV1a) i un d'ampliat (AV1b) i vinculant la decisió final a l'opció dels mateixos municipis segons les dinàmiques locals i de centralitat i atenent sempre als criteris de viabilitat. En l'annex es detallen les característiques i les recomanacions bàsiques d'aquests equipaments. Com en la tipologia anterior, els municipis que siguin capitals de comarca poden optar a saltar un subtram (per exemple d'AV1b a AV2).

7.3.4. Centres culturals polivalents

Com ja s'ha posat en relleu en l'apartat 3.4, aquests equipaments presenten a Catalunya una casuística imensa, amb múltiples factors de complexitat pel que fa a la titularitat, la dependència orgànica o les formes de gestió, aspectes que sovint se sobreposen. Aquesta situació es produeix de manera molt especial en el marc dels municipis més petits. El centre cultural, ja sigui en forma d'ateneu, casal, centre cívic o qualsevol altra denominació, té com a elements definitoris la polivalència i la diversitat funcional i és, de llarg, la fórmula d'equipament amb més implantació a Catalunya, ja que hi ha més de 1.000 unitats censades. Tanmateix, i depenent

Taula 29. Estàndards d'equipaments d'arts visuals

Tipus	Denominació	Llindar poblacional		Correcció territorial	Superfície construïda (m ²)	Cost de construcció (milers €)
AV1	Espai d'arts visuals multifuncional (AV1a)	De 15.000 a 30.000	15.000 a 50.000	Capital comarcal	410	697,8
	Espai d'arts visuals multifuncional (AV1b)	De 30.000 a 50.000			553	939,3
AV2	Centre d'art complet	Més de 50.000			715	1.215,9

Font: Elaboració pròpia

Taula 30. Estàndards de centres culturals polivalents

Tipus	Denominació	Nombre	Nivell territorial	Llindar poblacional	Correcció territorial	Superfície construïda (m ²) i aforament	Cost de la construcció (milers €)
CCPB	Centre cultural «CAP»	1	municipal	De 3.000 a 5.000	Àrea mínima	882	1.499,1
CCP1	Centre cultural bàsic	1	municipal	De 5.000 a 15.000	Àrea mínima	1.285	2.183,9
CCP2	Centres culturals polivalents bàsics i ampliats	1 ampliat (a) o 2 bàsics (b)	municipal	De 15.000 a 30.000	Àrea mínima	(a)1.657 (b)2.570	2.817,1 4.367,9
CCP2	Xarxa local Àrea	3 bàsics (a) o 2 bàsics 1 ampliat (b)	municipal	De 30.000 a 50.000	Àrea mínima	(a)3.855 (b)4.227	6.551,9 7.185,9
CCP3	Xarxa local	4 bàsics (a) o 3 bàsics 1 ampliat (b)	municipal	Més de 50.000	Àrea mínima	(a)5.140 (b)5.512	8.735,8 9.370,4

Font: Elaboració pròpia

de la dimensió i del plantejament del centre, les instal·lacions poden anar des d'un nivell de polivalència màxim fins als centres que poden allotjar equipaments especialitzats, com ara teatres o sales d'exposició.

Aquesta gran diversitat en la concepció d'aquests equipaments en dificulta l'anàlisi de l'oferta i demanda vigents i, per tant, també de l'estimació de les necessitats. Per fer aquest exercici s'ha partit de la caracterització dels equipaments amb dues orientacions o vocacions: *a*) en el cas que l'equipament sigui *fonamental* o *únic*, i *b*) si l'equipament és complementari i coexisteix amb altres equipaments més especialitzats. El plantejament d'equipament únic correspondria als municipis més petits. El de complementarietat correspondria als municipis mitjans i grans, on

es desplega normalment en forma de xarxa i amb funcions de prestació de serveis de proximitat.

Si seguim aquests arguments, el llindar mínim se situa en els 3.000 habitants amb la funció d'equipament cultural elemental que concentra tot tipus d'activitats, per la qual cosa es pot caracteritzar com a *centre d'atenció primària* (CAP) cultural.

En passar a les franges de municipis següents, el plantejament modular es va completant fins a assolir una fórmula de xarxa d'equipaments als municipis grans, seguint un esquema similar al dels equipaments bibliotecaris. Com a criteri de partida, el PECCat estableix uns equipaments estàndards amb tres dotacions diferenciades d'acord amb la dimensió del municipi: elemental, bàsic i superior. Pel que fa a dimensions en superfície i en funcionalitats, es proposa l'esquema de la taula 30.

A partir del tipus CCP1, les opcions dels municipis s'han de concretar mitjançant els plans locals d'equipaments, on s'han d'establir el nombre d'equipaments i la relació entre centres de tipologia bàsica i/o ampliada segons els dèficits de cada municipi. En el cas dels municipis més grans de 100.000 habitants caldrà afegir una unitat de centre ampliat per cada 50.000 habitants o fracció, de manera que als grans municipis de més de 200.000 habitants com Badalona, Terrassa i Sabadell els poden correspondre fins a set unitats, i l'Hospitalet de Llobregat, que supera els 250.000 habitants, pot arribar a les vuit unitats.

7.3.5. Museus, col·leccions i equipaments patrimonials

Com ja s'ha anat exposant, la proposta del PECCat respecte als museus difereix de la resta, tant pel que fa a metodologia d'establiment de necessitats i dèficits com també de formulació de propostes.

En aquest sentit, la determinació de les necessitats no s'estableix a partir d'un llindar demogràfic mínim i de franges successives. La necessitat de creació d'un equipament patrimonial va lligat en primer terme a l'exis-

tència d'uns valors o objectes patrimonials que la justifiqui, i és l'aplicació d'aquest criteri bàsic el factor determinant que ha justificat la creació de museus locals en municipis petits o molt petits i, en un sentit contrari, que hi hagi municipis mitjans o grans que hagin creat aquest tipus d'equipaments. La creació dels equipaments patrimonials es vincula, doncs, més a la necessitat d'establir un servei degut a l'existència d'uns valors patrimonials i/o a l'existència de projectes que generin aquest valor, i en tots casos la intervenció es vincula a situacions de singularitat.

En aquest sentit, i en el marc d'aquest Pla de Museus, en el desplegament del PECCat es duran a terme intervencions a partir d'aquest criteri que es concretaran en la creació de nous equipaments en localitzacions específiques i en accions de millora d'instal·lacions existents. Amb aquest plantejament es pretén aportar solucions que contribueixin a pal·liar els desequilibris territorials en el mapa de museus i a dotar de museus els territoris museísticament deficitaris.

Les actuacions en altres equipaments patrimonials, com centres d'interpretació, es podran considerar també dins el PECCat a partir dels plans locals d'equipaments. Per a aquestes actuacions també cal observar els dispositius d'inventari i classificació que ha desenvolupat la Direcció General del Patrimoni Cultural, com són l'inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya i l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. Aquesta mateixa Direcció General del Patrimoni Cultural, o la unitat competent corresponent, ha d'establir els criteris d'intervenció pel que fa a museus i altres equipaments patrimonials.

7.3.6. Biblioteques

En aquest cas, el desplegament dels equipaments bibliotecaris disposa d'un marc específic com és el del Mapa de la Lectura Pública. No ens estendrem aquí de manera innecessària reproduint al detall la profusió d'informació i dades quantitatives que conté el Mapa de la Lectura Pública, sinó que ens limitarem a presentar alguns aspectes d'intersecció entre el desplegament del Mapa i el del PECCat, de manera que es puguin observar els escenaris previsibles d'evolució del conjunt d'equipaments culturals als municipis de Catalunya.

Pel que fa als equipaments bibliotecaris, el PECCat es limita a incorporar les determinacions del Mapa de la Lectura Pública. Amb aquesta lògica, la planificació dels equipaments bibliotecaris es podrà vincular amb la de la resta d'equipaments, de manera que faci possible una estratègia integral de la planificació territorial dels equipaments culturals bàsics a Catalunya.

Volem recordar que el Mapa de la Lectura Pública estableix quatre tipus bàsics d'equipaments, que són:

- Biblioteca filial: municipis de 3.000 a 5.000 habitants.
- Biblioteca local: municipis de més de 5.000 habitants.
- Biblioteca central urbana: municipis de més de 30.000 habitants.
- Biblioteca central comarcal.¹⁸

Les biblioteques locals i centrals urbanes tenen dimensions i dotacions diferents amb relació a la població dels municipis o àmbits territorials corresponents.

18. A cada comarca hi ha d'haver una biblioteca central comarcal, fins i tot en les comarques on cap dels seus municipis té més de 5.000 habitants i s'han d'ubicar al municipi cap de comarca. Són excepcions: la comarca de la Selva (la biblioteca s'ubica al muni-

cipi de Blanes); el Vallès Occidental (que en tindrà dues, a Sabadell i a Terrassa), i el Barcelonès, on no n'hi haurà cap perquè tots els municipis tenen més de 30.000 habitants i, per tant, tots han de tenir una biblioteca central urbana.

8. ESQUEMA D'ESTÀNDARDS

de dotacions bàsiques per trams de municipis

Malgrat que per a la determinació de necessitats exposada en l'apartat anterior s'ha seguit una lògica sectorial, el PECCat planteja una visió del conjunt d'equipaments des del punt global del territori –bàsicament dels municipis o delimitacions territorials. Així doncs, de l'agregació dels esquemes de necessitats d'equipaments per tipologies sectorials establert en l'apartat anterior, se'n deriva un esquema general d'estàndards de dotacions per trams de municipis, establert d'acord amb les franges de població proposades.

Aquests estàndards delimiten les dotacions mínimes, però alhora òptimes, que es proposa per a cada tram de municipis. Aquest esquema s'haurà de considerar a l'hora de definir i executar els programes d'ajuts. Alhora, els programes hauran de contemplar els dèficits des d'una òptica sectorial, però també amb una valoració de la situació dels municipis respecte els seus esquemes d'estàndards.

La concreció dels estàndards sectorials en els esquemes mínims territorials és la següent:

Municipis fins a 3.000 habitants: Pla < 3.000

- Equipament polivalent cultural i comunitari (EPCC)

És la unitat mínima definida dins el PECCat i desenvolupada en el context d'una programació específica adreçada als municipis de menys de 3.000 habitants. Aquest espai es pot crear de bell nou o conformar a partir de dotacions preexistents: locals socials, espais polivalents, espais bibliotecaris o de lectura, etc. També es pot agregar, habilitar o compactar a partir d'equipaments educatius o d'equipaments esportius.

Municipis de més de 3.000 habitants i fins a 5.000 habitants

- Biblioteca filial
- Centre cultural polivalent elemental (CAP cultural).¹⁹

Aquests municipis es defineixen amb un esquema mínim format per dues unitats, la biblioteca, com a espai preferent d'informació, i el centre cultural, com a espai cultural i comunitari. Ambdues instal·lacions poden compartir un mateix espai i formar un complex cultural.

Municipis de més de 5.000 habitants i fins a 10.000 habitants

- Biblioteca local (BL)
- Centre cultural polivalent (CCP1)
- Espai bàsic escenicomusical (E1).

Respecte al tram anterior, aquests municipis formen un esquema bàsic de fins a quatre equipaments, ja que incorporen un espai escenicomusical i un centre cultural polivalent, que al seu torn ha d'incorporar una dotació dedicada als programes expositius i d'arts visuals. Aquests dos equipaments (E1 i CCP1) es poden unificar en un complex en cas de nova implantació.

Municipis de més de 10.000 habitants i fins a 15.000 habitants

- Arxiu municipal (AM)
- Biblioteca local (BL)
- Centre cultural polivalent (CCP1)
- Espai escenicomusical (E1b).

Aquesta franja manté les coordenades de l'anterior, però incorpora l'arxiu municipal, de manera que es defineix un esquema bàsic complet.

19. Amb la denominació de *CAP cultural* es fa una similitud amb el sistema públic de salut, i es vol definir el servei públic cultural mínim i de proximitat.

Municipis de més de 15.000 habitants i fins a 30.000 habitants

- Arxiu municipal (AM)
- Biblioteca local (BL)
- Centre cultural polivalent (CCP2)
- Espai escenicomusical bàsic local (E2a)
- Espai d'arts visuals (AV1a).

Aquesta franja incorpora l'espai d'arts visuals, amb el qual ja es completen totes les tipologies d'equipaments bàsics. El llindar dels 15.000 habitants (i les delimitacions territorials assimilades) formen l'esquema complet d'equipaments culturals.

Municipis de més de 30.000 habitants i fins a 50.000 habitants

- Arxiu municipal (AM)
- Biblioteca central urbana - sistema local (BCU-SL)
- Centre cultural polivalent (CCP2)
- Espai escenicomusical bàsic local (E2b)
- Espai d'arts visuals multifuncional (AV1b).

Aquesta subfranja manté l'esquema complet de l'anterior però incorpora, tant en l'àmbit bibliotecari com en el dels centres culturals polivalents, la previsió de xarxes locals en aquests equipaments de proximitat.

Municipis de més de 50.000 habitants

- Arxiu municipal (AM)
- Biblioteca central urbana - sistema local (BCU-SL)
- Centre cultural polivalent (CCP3) / xarxa local de CCP
- Espai escenicomusical local multifuncional (E3)
- Espai d'arts visuals (AV2).

Els grans municipis mantenen l'esquema complet, incorporen més unitats als sistemes d'equipaments de proximitat i defineixen un esquema d'equipaments de centralitat. Alguns d'aquests municipis incorporen també equipaments territorials.

8.1. Quadre resum de l'assignació d'equipaments per trams municipals

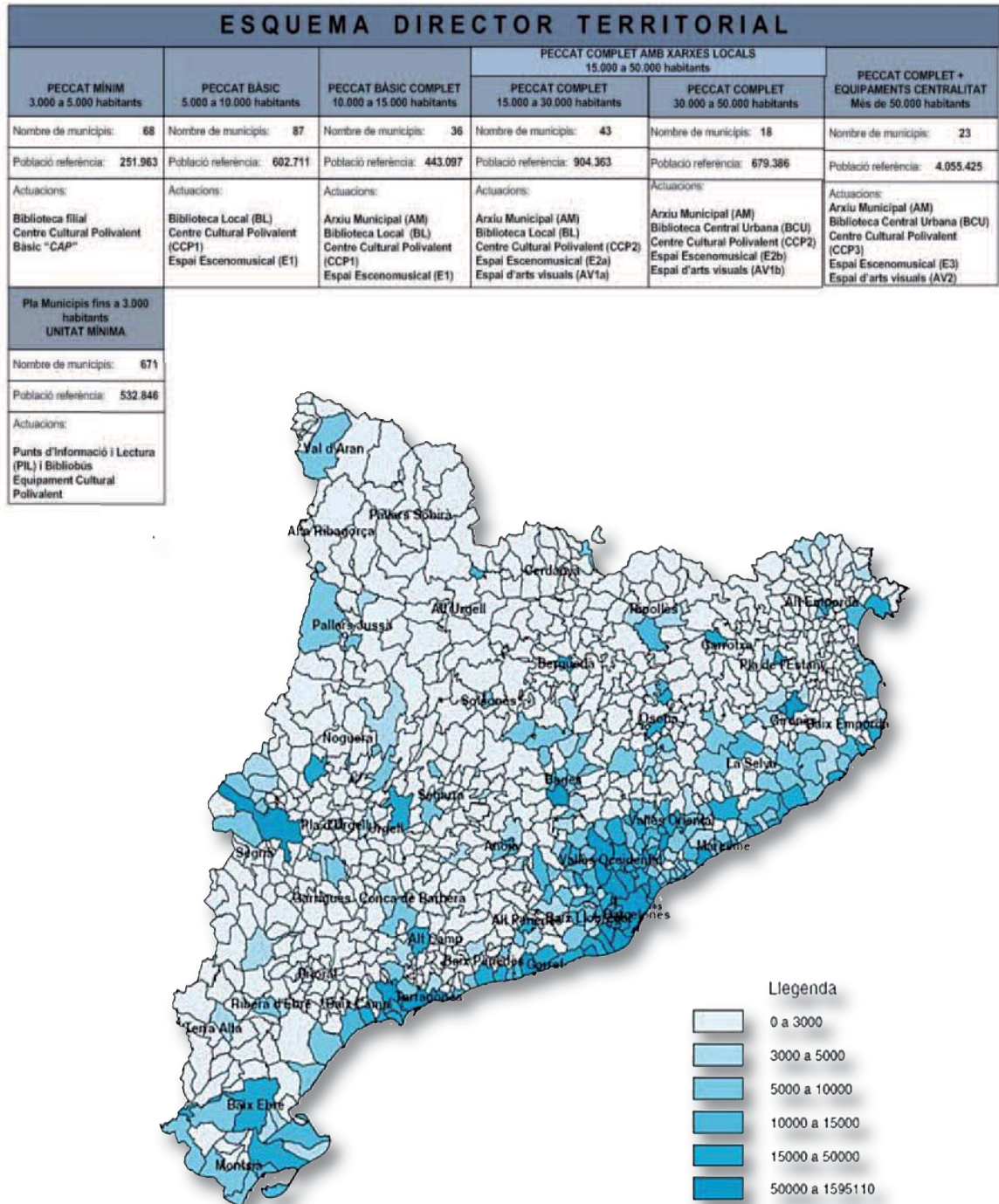
Taula 31. Quadre resum de l'assignació d'equipaments per trams municipals

Trams municipals	Arxiu municipal	Biblioteca pública	Centre cultural	Espai escenic	Espai d'arts visuals
< 3.000				EPCC	
3.000 - 5.000		BF	CCP «CAP»		
5 - 15.000	AM	BL	CCP 1	E1	
5 - 15.000	AM	BCU-SL	CCP 2	E2	AV1
30 - 50.000			CCP 3	E3	AV2
> 50.000					

Font: Elaboració pròpia

8.2. Esquema director territorial d'equipaments

Gràfic 1. Esquema director territorial

Font: Elaboració pròpia

8.3. Mapes d'accessibilitat

Com s'ha esmentat, la proposta de dotació d'equipaments culturals no s'ha limitat només a l'aplicació d'un criteri demogràfic. Així, en determinats casos i, d'altra banda, en les zones del territori amb baixa densitat demogràfica i distància excessiva a nuclis urbans dotats dels equipaments culturals bàsics, es podran establir factors correctors complementaris. En aquest sentit, i en la línia d'establir sistemes territorials d'equipaments públics, es proposa considerar un criteri de temps màxim de desplaçament des de qualsevol nucli de població als equipaments bàsics, com ara biblioteques o centres culturals polivalents.

Per poder aplicar aquest criteri s'han integrat les dades procedents del SIMCAT (2007) del Departament de Polítiques Territorials i Obres Públiques pel que fa a temps de desplaçament a municipis dotats d'algun equipament cultural. S'ha optat, doncs, per assenyalar com a prioritat introduir correccions en els municipis per als quals el desplaçament a la capital de comarca o a municipis amb dotacions culturals bàsiques (biblioteca filial i/o centre cultural polivalent «CAP») és superior a mitja hora. En els mapes següents es destaquen aquests municipis en color vermell, tal com es mostra i s'especifica a continuació.

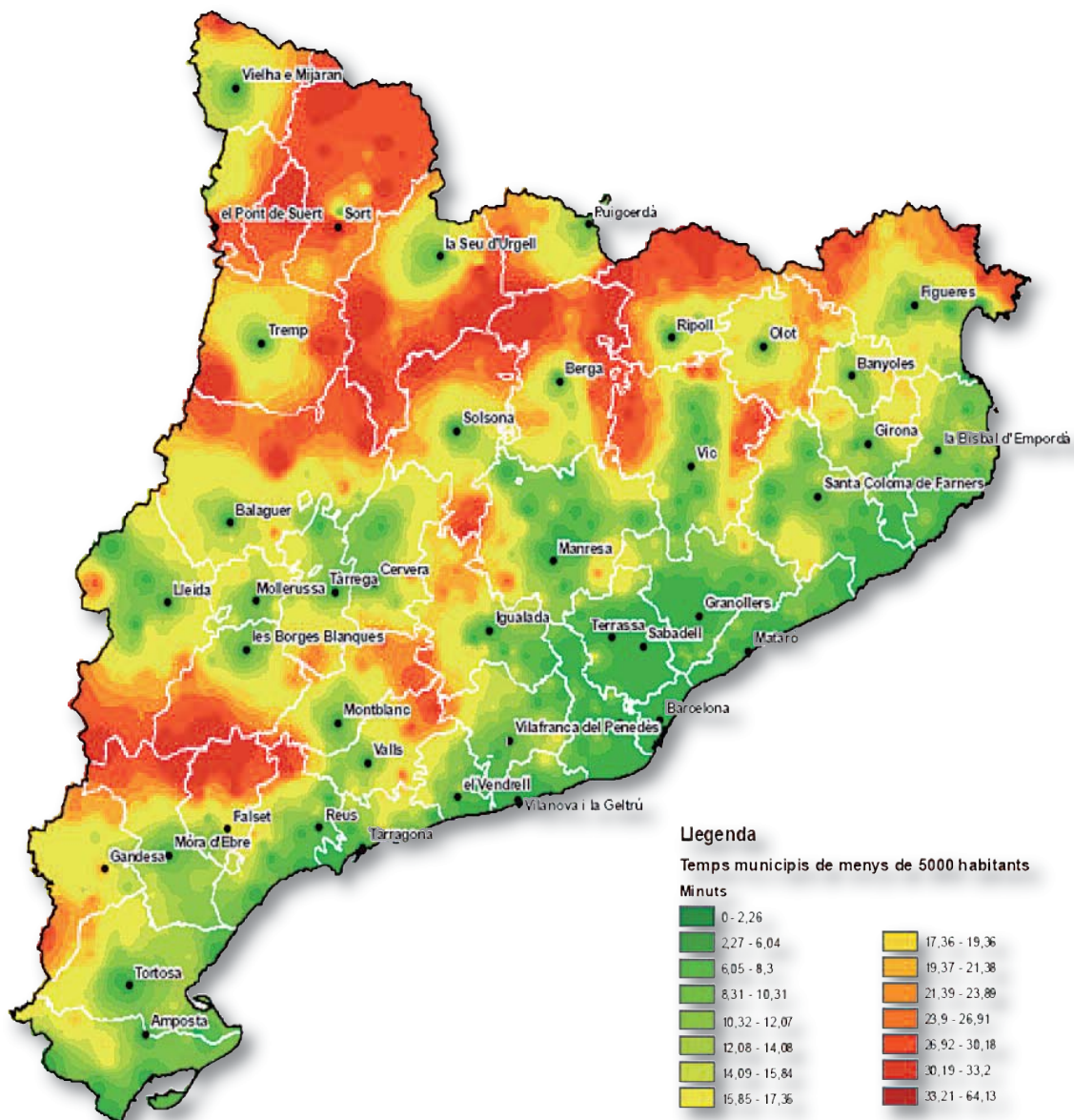
El primer mapa mostra la distància en temps mitjà que s'ha d'efectuar des de qualsevol municipi de Catalunya a la destinació més propera –municipi de més de 5.000 habitants o capital comarcal– on poder accedir a les dotacions culturals bàsiques (biblioteca local, equipament escenicomusical, centre cultural polivalent).

El segon i tercer mapes mostren la distància en temps mitjà de desplaçament des de qualsevol municipi de Catalunya a la destinació més propera que compta amb les dotacions culturals mínimes (biblioteca filial i/o centre cultural CAP).

El tercer mapa s'ha calculat incloent-hi la dotació d'un centre cultural polivalent en un grup de municipis de menys de 3.000 habitants, situats en zones amb baixa densitat de població i allunyades de centres urbans amb dotacions culturals bàsiques. Si ubiquem aquestes dotacions en aquests municipis es pot retallar considerablement el temps d'accés als serveis culturals més bàsics per part de la població d'aquestes zones. Els municipis que *a priori* podrien exercir aquesta funció corresponen en gran mesura amb centralitats subcomarcals definides en els plans territorials parcials respectius. Entre els municipis que poden complir aquest criteri es poden esmentar: Sant Llorenç de Morunys, Ribes de Freser, Prats de Lluçanès, la Pobla de Lillet, Organyà, Oliana, Ponts, Llavorsí, Esterrí d'Àneu, Isona i Conca Dellà, Horta de Sant Joan, la Granadella, Cornudella de Montsant, Gratallops, Bossòst, Les, Bellver de Cerdanya, Bagà i Guardiola de Berguedà.

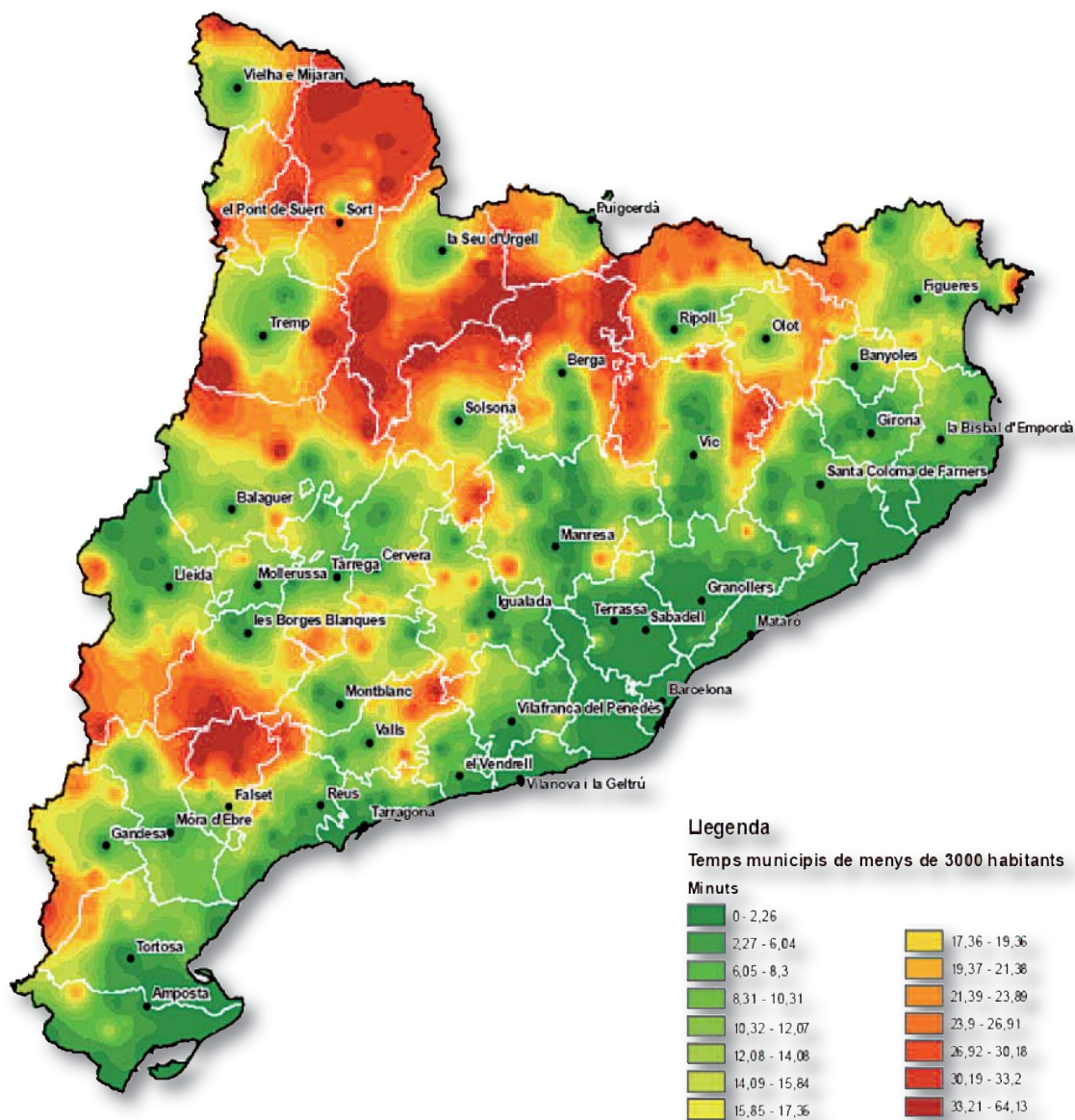
La ubicació definitiva i les característiques de les dotacions s'hauran de concretar en el context del Pla < 3.000 i en el marc dels plans locals d'equipaments respectius.

Mapa 1. Temps de desplaçament des de municipis de menys de 5.000 habitants a capital de comarca o municipi de més de 5.000 habitants a Catalunya (2009)

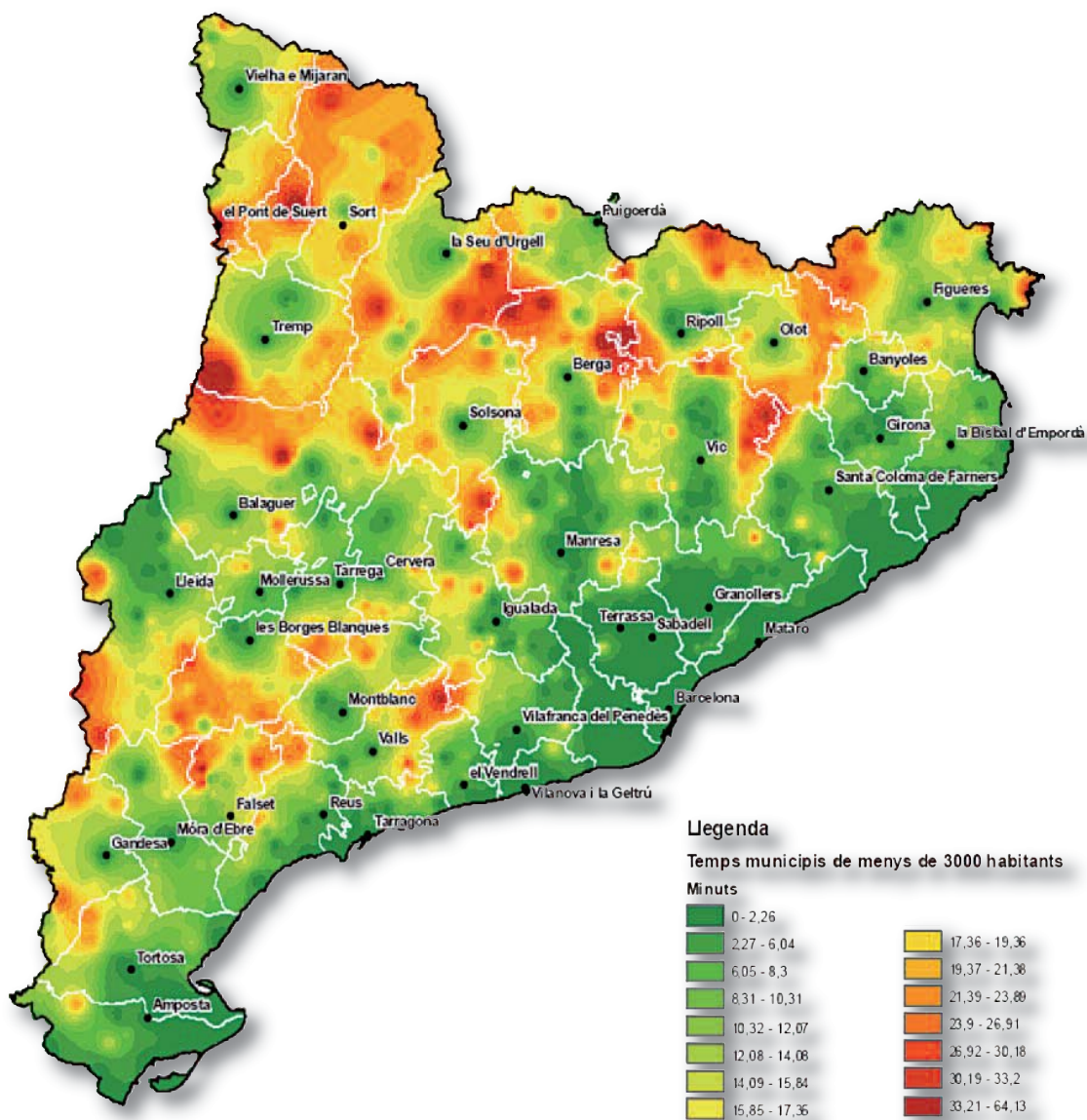
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del SIMCAT 2007 (DPTOP)

Mapa 2. Temps de desplaçament des dels municipis de menys de 3.000 habitants a municipis de més de 3.000 habitants o capital de comarca a Catalunya (2009)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del SIMCAT 2007 (DPTOP).

Mapa 3. Temps de desplaçament des de municipis de menys de 3.000 habitants fins a municipis de més de 3.000 habitants, capital de comarca o municipis amb correcció a Catalunya (2009)*

* S'han inclòs 15 municipis de menys de 3.000 habitants ubicats a les zones més allunyades

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del SIMCAT 2007 (DPTOP)

9. DETERMINACIÓ de dèficits

9.1. Procediment d'assignació seguit

9.1.1. Determinació de les dotacions

Com ja s'ha explicat en l'apartat 6, la determinació de les necessitats d'equipaments s'ha fet amb el factor de població servida com a criteri principal. Per aquest motiu, la dimensió demogràfica dels municipis és el factor clau. Les dotacions s'han establert, doncs, a partir de la població censal amb les dades del padró (2008), però les propostes d'assignació s'hauran d'anar actualitzant segons l'evolució de la població. Per anticipar els impactes d'aquesta evolució s'ha establert una hipòtesi de previsió de població per a l'any 2015 i a partir d'aquestes previsions s'han fet les preassignacions corresponents a cada municipi.

Tanmateix, les actuacions no es concretaran fins al moment en què els municipis afectats assoleixin realment les previsions de població. Es tracta que el mapa de necessitats i dèficits que s'ha establert amb l'aprovació del PECCat s'actualitzi amb l'evolució real de la població. En aquest sentit cal remarcar que es tracta de mapes *vius*, amb estàndards que s'actualitzen de manera automàtica amb l'evolució dels paràmetres –en aquest cas demogràfics– que els determinen. Les previsions s'han fet per anticipar les grans xifres d'inversió, però aquestes s'aniran concretant segons l'evolució real de les poblacions municipals. És a dir, es pot donar el cas que el 2015, alguns dels equipaments preassignats segons la previsió demogràfica no s'acabin concretant perquè els municipis no assoleixin les xifres de població que els atorguen les previsions actuals; contràriament, podria passar que s'hagin de fer noves assignacions a municipis que hagin tingut un creixement superior al que s'havia previst. Les biblioteques ja segueixen aquest criteri en l'execució del Mapa de la Lectura Pública que ja tenen aprovat i que s'ha d'anar actualitzant. Això comportarà fer una actualització del Mapa d'Equipaments Culturals de Catalunya de manera periòdica.

9.1.2. Adequació dels equipaments existents als estàndards proposats

Per establir la idoneïtat dels equipaments actuals respecte als estàndards proposats per a les noves dotacions, s'han establert unes franges d'adaptabilitat, prenent com a referència els indicadors bàsics que s'han utilitzat en l'actualització del Mapa de la Lectura Pública. Es tracta de variables molt elementals que permeten fer una primera ordenació. El procediment s'ha dut a terme amb la informació que els ajuntaments han facilitat sobre el seu parc d'equipaments culturals i recollits en l'inventari del PECCat. Els criteris són els següents:

- Per als espais escenicomusicals:

Paràmetres quantitativs bàsics: aforament de la sala principal i anys d'antiguitat de l'equipament²⁰

Aforament igual o superior al 75% dels estàndards: s'assimila a l'estàndard.

Aforament entre el 50 i el 75% dels estàndards: si l'equipament té més de 10 anys d'antiguitat, es considera insuficient.

20. L'antiguitat es considera tant de la data de creació de l'equipament com de la darrera reforma si aquesta ha estat d'obra major.

Aforament inferior al 50% dels estàndards: es considera directament insuficient encara que no superi els 10 anys d'antiguitat.

- Per als espais d'arts visuals:

Superfície expositiva igual o superior al 75% dels estàndards: s'assimila a l'estàndard.

Superfície expositiva entre el 50 i el 75% dels estàndards: si l'equipament té més de 10 anys d'antiguitat, es considera insuficient.

Superfície expositiva inferior al 50% dels estàndards: es considera directament insuficient.

- Per als arxius:

Tot esperant el treball de camp que s'està portant a terme per a la creació del registre d'arxius de Catalunya, s'ha fet una valoració qualitativa per part de la Subdirecció General d'Arxius, amb la col·laboració dels arxius comarcals, a partir de l'observació directa dels arxius actualment en servei.

En aquests casos, la decisió final sobre cada l'actuació requerirà un procediment que certifiqui les dades i que porti informació rellevant sobre les condicions generals de les instal·lacions.

- Per als centres culturals:

Per als municipis de 3.000 a 5.000 habitants s'ha considerat la inexistència d'un equipament públic amb unes dimensions i dotacions mínimes. S'ha fet una valoració cas per cas.

Per als municipis de més de 5.000 habitants no s'han fet assignacions prèvies. En aquest cas caldrà fer un pla local d'equipaments amb descripció i valoració de les dotacions existents i l'estimació de dèficits. Amb aquesta informació s'incorporaran els dèficits en les actualitzacions del mapa d'equipaments culturals de Catalunya.

Una vegada tancat el procés inicial d'assignació, i després d'haver considerat les alegacions presentades pels ens locals, els plans locals d'equipaments culturals es presenten de manera genèrica com un instrument per certificar l'estat i la idoneïtat dels equipaments. No obstant això es poden establir altres procediments per acreditar aquesta informació.

9.1.3. Determinació de la idoneïtat dels equipaments existents

Com s'acaba d'indicar, les dotacions s'han establert a partir d'un inventari i no d'una auditoria general dels equipaments. Una vegada confeccionat el mapa provisional de dèficits, els ajuntaments van poder presentar esmenes per demanar-ne l'actualització, que en la gran majoria de casos es van incorporar. Les propostes d'actuació s'estableixen sobre dèficits actuals i aquests poden derivar de la inexistència d'equipaments o de la manca d'idoneïtat dels existents segons els criteris mínims esmentats en el punt anterior. Com ja s'ha avançat, els plans locals d'equipaments culturals permetran també als ajuntaments actualitzar el mapa de dèficits.

9.1.4. Tipologies d'actuacions, ampliacions o reformes d'equipaments

El PECCat preveu tres tipus bàsics d'intervenció:

- Nova construcció
- Ampliació o reforma d'equipaments insuficients
- Millora d'equipaments suficients.

Taula 32. Arxius: esquema bàsic de dèficits

Llindar de població municipal	10.000
Municipis que han de prestar servei	119
Municipis actuals amb servei	100
Municipis amb dèficit	19

Font: Elaboració pròpia

Quan el procediment d'assignació estableix un dèficit s'assigna de manera preventiva una nova actuació i s'estima una inversió equivalent a obra nova. Quan el dèficit sigui degut a un equipament insuficient, s'ha d'estimar si resulta viable una intervenció per ampliar o reformar l'equipament per adaptar-lo als estàndards.

En el cas dels equipaments que s'homologuin dins els estàndards però que puguin requerir actuacions de millora, aquestes s'han de plantejar en el marc dels plans locals d'equipaments o per diagnòstics específics. Aquests treballs serviran per completar la informació disponible i per detectar també els equipaments que, tot i situar-se dins els criteris d'idoneïtat, els calgui algun tipus de reforma o ampliació sense que sigui necessària la construcció d'un nou equipament.

Aquestes actuacions s'han d'incorporar també com a dèficits en les actualitzacions –estudis de localització– del mapa d'equipaments del PECCat.

Taula 33. Arxius: nombre d'actuacions i inversió total prevista

Equipament Arxius	Nom de la tipologia	Nombre d'actuacions	Total inversió
AM	Arxiu municipal	19	12.825.000 €

Font: Elaboració pròpia

9.2. Concreció de dèficits per tipologies d'equipaments

A la taula 46 es pot consultar un llistat amb la concreció dels dèficits estimats d'equipaments agrupats per comarques. A continuació s'exposa el procediment de determinació dels dèficits per tipologies d'equipaments.

9.2.1. Arxius

Si seguim el procediment proposat, amb les dades del cens d'equipaments i en aplicació dels criteris establerts per a la determinació de les necessitats d'arxius, els dèficits es concreten com indica la taula 32.

El procediment establert concreta, doncs, que l'actuació prioritària en aquesta tipologia d'equipaments és la creació de 19 nous arxius municipals en municipis més grans de 10.000 habitants. Si apliquem aquest esquema, la previsió d'actuacions de nova construcció seria com indica la taula 33.

Els càlculs s'han fet sobre el cost mínim teòric de les instal·lacions (amb 450 m de superfície) i emprant mòduls molt bàsics. En aquest cas concret s'ha aplicat el mateix mòdul que el Pla Específic de Biblioteques (PEB) estableix per als equipaments bibliotecaris (1.580 €/m²). La dimensió dels equipaments se situa en el denominat *escenari mitjà*, com s'ha descrit en el document de la taula de treball d'arxius, atès que actualment hi ha un nombre significatiu d'arxius municipals que arriben a aquesta dimensió.

A banda de la construcció de nous equipaments, el diagnòstic de la taula de treball d'arxius ha posat en relleu que un nombre significatiu dels equipaments que es troben en funcionament requeririen actuacions de millora i/o ampliació de les instal·lacions, ja que les dotacions actuals són insuficients. Per determinar les necessitats d'actuació en aquest àmbit s'ha de tenir en compte el Registre d'Arxius de Catalunya, que regula el Decret 190/2009, de 9 de desembre, dels requisits dels arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya, del procediment d'integració i del Registre d'Arxius de Catalunya que, juntament amb el cens d'arxius, serà una eina clau per avançar en la materialització del Mapa d'Arxius de Catalunya. Mentrestant s'ha fet una estimació de necessitats d'actuació i es calcula que hi ha prop de 56 arxius que requeririen actuacions de millora.

Els treballs en curs permetran concretar les necessitats d'inversió per afrontar aquestes millores. L'estimació de

la inversió necessària es farà aplicant el mateix mòdul que als de nova construcció, i amb una previsió de superfície segons els escenaris de necessitat proposats a la taula sectorial d'arxius.²¹

Finalment, cal recordar que en el cas dels arxius, atès que les capitals comarcals ja tenen una dotació específica –arxius comarcals–, no és necessari incorporar un factor de correcció en les implantacions relacionat amb aquest criteri de capitalitat.

9.2.2. Espais escenicomusicals

La intervenció en aquests equipaments s'anticipa com la més complexa i costosa de tot el Pla. Són els equipaments de concepció i construcció més complexa i, en conseqüència, els que comportaran una despesa més elevada. La proposta preveu intervencions en municipis grans que meriten equipaments de gran format amb uns costos molt elevats. Dependrà bàsicament de l'actuació en aquests municipis que la previsió de

despesa total del PECCat se situï en la franja més alta o en un escenari més moderat. Cal tenir en compte que hi ha municipis, com l'Hospitalet de Llobregat, Sant Boi de Llobregat o Mollet del Vallès, que ja disposen d'instal·lacions però que se situen per sota dels estàndards proposats.

En el cas dels equipaments escenicomusicals, la concreció dels dèficits s'ha establert com indica la taula 34.

En aplicació d'aquests criteris, les actuacions previstes pel que fa a noves construccions s'indiquen a la taula 35.

La distribució territorial de les dotacions es pot observar en els mapes de l'annex 2.

L'estimació de la despesa s'ha fet aplicant el cost mínim teòric en cada tram o subtram amb un preu orientatiu de 2.000-2.200 €/m².

Aquest escenari s'ha de complementar, però, amb una altra variable referent a la titularitat del parc d'equipaments actuals. Com hem vist, hi ha un nombre important de municipis que disposen d'equipaments de titularitat privada (normalment d'entitats associatives). En el cas dels municipis que no disposin d'equipament de titularitat pública, s'ha de tenir en compte l'existència d'aquests equipaments privats i el nivell de concertació que hi hagi entre l'ajuntament i l'equipament privat en cada municipi.

9.2.3. Espais d'art visual

En la determinació dels dèficits dels espais d'art s'ha tingut en compte l'existència de museus locals i les seves característiques i projectes expositius i artístics. En aquest sentit, val a dir que municipis com Mollet del Vallès (Museu Abelló) han pres aquests equipaments com a referents del municipi i, per tant, no s'han estimat inversions *a priori*.

21. La documentació de la taula sectorial d'arxius està disponible al web del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació > Subdirecció General d'Equipaments Culturals.

23. Vegeu l'annex 2.

Taula 34. Equipaments escenicomusicals: esquema bàsic de dèficits

Llindar de població municipal	5.000
Factors de correcció	Sí*
Municipis que poden implantar servei	206
Municipis actuals amb servei dins estàndards	103
Municipis amb dèficit	103

* Capitals comarcals i subcomarcals (municipis de >3.000 hab)

Font: Elaboració pròpia

Taula 35. Equipaments escenicomusicals: nombre d'actuacions i inversió total prevista

Equipaments escenicomusicals	Nom de la tipologia	Nombre d'actuacions	Total inversió (En euros)
E1	Espai bàsic escenicomusical	66	198.000.000
E2	Equipament escenicomusical bàsic local (E2a)	24	96.000.000
	Equipament escenicomusical bàsic local (E2b)	4	36.000.000
E3	Equipament escenicomusical local multifuncional	9	117.000.000
Total		103	447.000.000

Font: Elaboració pròpia

Taula 36. Espais d'art: esquema bàsic de dèficits

Llindar de població municipal	15.000
Factors de correcció	Sí *
Municipis que poden implantar servei	83
Municipis actuals amb servei dins estàndards	59
Municipis amb dèficit	24

* Capitals comarcals (municipis de més de 5.000 habitants)
Font: Elaboració pròpia

Taula 37. Espais d'art. Nombre d'actuacions i inversió total

Equipament Arxius	Nom de la tipologia	Nombre d'actuacions	Total inversió €
AV1	Espai d'arts visuals multifuncional (AV1a)	36	25.119.684
AV1	Espai d'arts visuals multifuncional (AV1b)	7	6.574.750
AV2	Centre d'art bàsic	14	17.021.326
Total		57	48.715.760

Font: Elaboració pròpia

Taula 38. Espais d'art: esquema bàsic de dèficits

Llindar de població municipal	3.000
Factors de correcció	Sí *
Municipis que poden implantar servei	70
Municipis actuals amb servei dins estàndards	41
Municipis amb dèficit	29

* Municipis de menys de 3.000 habitants en zones de baixa densitat
Font: Elaboració pròpia

Taula 39. Centres culturals polivalents: actuacions i total d'inversió prevista

Centres culturals	Nom de la tipologia	Nombre d'actuacions	Total de la inversió €
CCPB	Centre Cultural «CAP» > 3.000 habitants	29	43.473.726
CCPB	Centre Cultural «CAP» < 3.000 habitants	15	22.486.410

Font: Elaboració pròpia

Atenent a aquests aspectes, la concreció dels dèficits s'ha establert com indica la taula 36. ²⁰

Com en els altres tipus d'equipament, les previsions d'inversió també s'han calculat a partir de la proposta d'un nivell mínim teòric i amb un mòdul de 1.700 €/m².

Com ja s'ha esmentat en l'apartat d'estimació de necessitats, en l'àmbit de les arts visuals hi ha una presència significativa del sector privat. En els municipis on aquesta presència permeti plantejar la conveniència o no d'implantar un servei de titularitat pública, han de ser els mateixos governs locals els qui valorin la necessitat d'aquesta implantació i determinar l'orientació de l'oferta. En tot cas, caldrà resoldre la situació segons les propostes d'ideïtat que es faran en el marc dels plans locals.

9.2.4. Centres culturals polivalents

Com s'ha argumentat en la determinació de necessitats, la proposta sobre aquesta tipologia d'equipaments estableix com a primera prioritat els municipis petits (3.000-5.000 habitants), on adquiren el concepte de *CAP cultural*. La intervenció s'adreça en primer lloc als municipis que ja disposin o tinguin programat dotar-se del servei de biblioteca. Als que encara no disposen d'aquest servei, es plantejarà una solució de planificació conjunta d'un equipament compactat.

En el cas dels centres culturals polivalents, la concreció dels dèficits s'ha establert com indica la taula 38.

La previsió econòmica dels centres culturals polivalents del tipus CAP és la de la taula 39.

La distribució territorial de les dotacions proposades es pot observar en la taula 46. Val a dir, però, que un nombre important d'aquests municipis tenen algun tipus de dotacions tant de caràcter públic com, sobretot, privat. En tots els casos caldrà elaborar un estudi d'ideïtat per comprovar quina és l'op-

ció més interessant per millorar les dotacions d'aquests municipis. Opcions que poden incloure, tal com ja s'ha avançat en la descripció dels criteris generals, solucions de concertació amb equipaments privats de caire associatiu i vocació de servei públic (ateneus).

Pel que fa als municipis de dimensió menor, es proposa una intervenció selectiva que es concretaria en una dotació extraordinària, flexible i variable (15 centres aproximadament) per dotar d'equipaments a municipis de menys de 3.000 habitants. Aquests han d'estar situats en zones d'especial interès definides per variables demogràfiques i territorials (zones de baixa densitat, aïllament, etc.) i en consonància amb criteris de planifica-

ció que s'hagin pogut establir en altres instàncies de la Generalitat (per exemple, els plans comarcals de muntanya). En la mateixa direcció es poden atendre altres casos singulars (municipis amb especial trajectòria/tradició, municipis amb projectes especials/singulars, etc.). En aquests casos s'ha d'anar probablement a convocatòries específiques. També es poden preveure agrupacions de municipis que ho puguin plantejar de manera coordinada o mancomunada.

Cal tenir en compte la més que complicada viabilitat d'un equipament d'aquestes característiques amb les dotacions pressupostàries d'aquests municipis. Per sota de les dotacions mínimes que es proposen (d'infraestructures, però també dels recursos i activitats tipus que han de desenvolupar), difícilment es podria parlar d'un equipament cultural *complet* i, per tant, les solucions a la baixa haurien de tenir una altra consideració, com ara la d'equipament públic polivalent bàsic.

Pel que fa als municipis de més de 5.000 habitants, com ja s'ha dit, s'han establert les dotacions de necessitats, però no s'han concretat els dèficits reals de cada municipi. Per concretar aquests dèficits els municipis poden fer un pla local d'equipaments culturals. En aquest sentit, cada municipi, tenint en compte la diversitat interna i la complexitat d'aquest tipus d'equipaments, pot prioritzar quina és la seva opció respecte d'aquests tipus d'equipaments. Així, per exemple, en els municipis de 5.000 a 15.000 habitants, la dotació del centre cultural polivalent es pot compactar amb altres equipaments –equipament escènic, biblioteca– per acabar formant el centre cultural o complex cultural de referència al municipi. En canvi, en els municipis més grans de 30.000 habitants té més sentit plantejar la dimensió dels centres culturals polivalents (CCP) en termes de complementarietat als equipaments especialitzats i de proximitat en el context d'un sistema o xarxa local d'equipaments de proximitat. Pel que fa als municipis de més de 50.000 habitants, si es parteix d'un mínim de quatre centres culturals, s'hauria de preveure una dotació suplementària per a cada fracció de 50.000 habitants. En tot cas, resulta preceptiu contrastar la proposta de dotacions bàsiques del PECCat amb un esquema de planificació local que es pot concretar a través dels plans locals d'equipaments.

Per tant, en el cas dels centres culturals polivalents en municipis de població més gran de 5.000 habitants, la concreció dels dèficits s'ha establert com segueix:

- Municipis on poden implantar equipament: 201.
- Municipis amb equipament dins d'estàndards: no determinat.
- Municipis amb dèficit: no determinat.

Per a aquestes actuacions s'ha fet una proposta global d'inversió de 80 milions d'euros, però no s'ha determinat encara com es distribuirà aquesta xifra a escala municipal, pendent que els municipis concretin el seu esquema de dèficits a través dels plans locals d'equipaments. Per tant, en els quadres i llistats d'assignacions de dèficits, aquests equipaments consten transitòriament com a «no determinats».

9.2.5. Museus

Atenent als criteris específics de determinació de dèficits en aquests equipaments es preveuen les actuacions següents:

- Millora de museus registrats

Aquesta actuació té els objectius següents: contribuir a millorar la qualitat dels museus existents; ampliar les funcions patrimonials que fan els museus, i complementar projectes museològics i museogràfics en procés de desenvolupament. Per aconseguir aquests objectius s'actuariaria en diversos museus registrats i s'establiria una prioritització de les propostes, a partir dels criteris següents, i determinant algunes condicions:

- Cal que siguin museus registrats que depenguin d'administracions locals (o d'organitzacions finançades majoritàriament per aquestes) i que les propostes estiguin promogudes per l'àmbit local.
- Cal que es tracti de museus amb una llarga trajectòria (més de 10 anys).
- La valoració es farà segons la importància de les seves col·leccions patrimonials.
- Cal que es justifiqui la necessitat de la millora. És imprescindible la presentació d'un projecte museològic i museogràfic, un projecte arquitectònic –si s'escau–, un pla d'inversions i un pla de viabilitat econòmica.
- Les aportacions del PECCat es destinaran exclusivament a inversions en infraestructura.

Es proposa intervenir en un total de 10 centres, la qual cosa representa una mica més del 10% dels museus registrats actualment. Es preveu que les actuacions en els museus registrats poden afectar tant els espais d'exposició permanent com els espais d'exposició temporal, com també altres espais. En aquest sentit, es preveu un preu de les intervencions de 1.300 €/m² i unes intervencions mitjanes a cada centre de 2.000 m².

- Creació de nous museus

Els museus són uns equipaments que cal que sorgeixin i es desenvolupin a partir de la comunitat mateixa. Per aquest motiu, els nous museus no es crearan de manera automàtica responnent a uns determinats criteris sinó que la voluntat de la creació ha de sorgir de la mateixa comunitat. Per aquest motiu s'estableixen les condicions següents:

- Es prioritzen les propostes desenvolupades per diverses administracions locals.
- Les propostes es valoren segons el nombre de museus registrats per comarca, i els prioritzen les comarques sense museus registrats.
- Les propostes museístiques han de ser promogudes per administracions locals (o organitzacions finançades majoritàriament per aquestes).
- Cal justificar la necessitat del nou equipament (presentar un projecte museològic i museogràfic, un projecte arquitectònic, un pla d'inversions i un pla de viabilitat econòmica).
- Les aportacions del PECCat s'han de destinar exclusivament a inversions en infraestructura.
- La intervenció ha d'assegurar que el centre compleixi els requisits que la Llei de museus estableix per poder ser museu registrat.

Es proposa la creació de vuit nous equipaments. Es preveu que siguin equipaments, almenys inicialment, d'uns 1.200 m² de dimensió. S'estima el preu/m² (que inclouria els diferents espais del centre) en 2.000 € ⇔

- Conversió de col·leccions en museus registrats

Aquesta proposta se centra a aconseguir que el major nombre possible de col·leccions existents a Catalunya compleixin els requisits de la Llei de museus de 1990 i siguin considerades com a museus registrats. Els objectius d'aquesta proposta es concreten a:

- Contribuir a millorar la qualitat de les col·leccions.
- Ajudar perquè cada vegada més col·leccions compleixin els requisits marcats per la Llei de museus per tal d'esdevenir museus registrats.

S'estableixen una sèrie de condicions:

- Ser col·leccions que depenguin de l'Administració pública local (o d'organitzacions finançades majoritàriament per aquestes).
- La intervenció ha d'assegurar que l'equipament compleixi els requisits que la Llei de museus estableix per poder ser museu registrat.

Per a aquesta actuació es prioritzen:

- Els centres que requereixin una inversió menor per acomplir els requisits per poder-se convertir en museu registrat.
- La qualitat de les col·leccions (segons la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya i la Junta de Museus).
- Els centres que es trobin en zones amb pocs museus registrats (priorització inversa al nombre de museus registrats a la comarca on es trobi el centre).

Es proposa una aportació des del PECCat de 9 milions d'euros. Atès que les aportacions suposen fins al 50% de les intervencions, la despesa global serà d'un mínim de 18 milions d'euros. No es pot establir prèviament el nombre d'equipaments sobre els quals es podrà incidir, però sens dubte la quantitat prevista permetrà que un nombre important dels equipaments museístics catalans públics, que actualment no reuneixen les condicions necessàries per ser museus registrats, passin a poder rebre aquesta consideració. (Taula 40).

En aquesta línia, les previsions econòmiques serien de l'ordre que indiquem a la taula 41.

9.2.6. Biblioteques

La darrera actualització del Mapa de la Lectura Pública, amb l'informe econòmic corresponent, ha permès incorporar les actuacions que s'han inclòs en la convocatòria vigent del Pla Específic de Biblioteques dins el Pla Únic d'Obres i Serveis (PEB-PUOSC 2008-2012). Aquestes actuacions que ja han obtingut el finançament corresponent se sumen a les que es troben en procés d'execució però que ja van obtenir finançament a la convocatòria precedent (PUOSC 2004-2007), de manera que ja es pot fer una previsió de les necessitats de finançament que caldrà per completar el mapa tal com s'estableix en l'informe econòmic. Segons el Mapa de Lectura Pública, amb dades del padró de 2007, resten 263 actuacions per completar les dotacions previstes.

El Pla Específic de Biblioteques inclòs en el PUOSC 2008-2012 preveu 109 actuacions, de manera que restarien pendents de finançament 154 actuacions per completar el Mapa.²³ Per tant, les 109 actuacions que ja han obtingut finançament no s'inclouran en el mapa de dèficits del PECCat perquè s'entén que aquests equipaments ja estan en procés de realització i ja han estat subvencionats per la Generalitat de Catalunya; els 154 equipaments restants s'incorporen com a dèficits del PECCat. Aquestes actuacions han d'incloure 78 equipaments de nova creació; a aquests, s'hi han d'afegir 76 actuacions d'ampliació o millora d'equipaments existents en municipis que ja disposen d'equipaments però que resulten insuficients segons els estàndards actualitzats de servei. Taula 42.

Actualment queden 38 municipis sense servei bibliotecari i que no

Taula 40. Proposta de millora d'equipaments museístics

Proposta d'actuacions/prioritats	Tipologia	Nre d'actuació
1	Millora dels museus registrats	10
2a	Creació de nous museus	8
2b	De col·leccions a museus registrats	Sense determinar

Font: Elaboració pròpia

Taula 41. Museus: previsions d'actuacions i inversió

Museus	Prioritat 1	Prioritat 2	Total
Nombre	18	Sense determinar	18
Inversió (en euros)	45.000.000	18.000.000	63.000.000

Font: Elaboració pròpia

Taula 42. Biblioteques: actuacions i inversió prevista

Biblioteques	Actuacions	Inversió (en euros)
Dins el PEB (2008-2012)	109	271.898.240
Resta d'equipaments	154	310.369.200
Total	263	582.267.440

Font: Elaboració pròpia

23. En tots els casos no s'hi inclouen les actuacions ni les inversions previstes al municipi de Barcelona.

Taula 43. Biblioteques: esquema bàsic de dèficits

Biblioteques	Inversió (en euros)
Llindar de població municipal	2.700
Factors de correcció	Sí*
Municipis que poden implantar servei	280
Municipis amb tots els equipaments dins estàndards	160
Municipis amb dèficits	120
Total	582.267.440

* Capitals comarcals (municipis de menys de 3.000 habitants)

Font: Elaboració pròpia.

disposen de finançament dins de la darrera convocatòria del PEB (PUOSC 2008-2012); la resta d'actuacions previstes per completar el Mapa (fins a les 263 que marca la taula) corresponen a equipaments a millorar o a construir de nou, però en municipis que ja disposen de servei bibliotecari. Aquestes dades no inclouen els municipis que hagin pogut necessitar una actualització d'estàndards com a conseqüència de l'actualització del padró corresponent a l'any 2008, com s'ha fet amb la resta d'equipaments del PECCat.

En aquest cas, l'actualització es realitzarà en el moment que es faci la primera revisió del Mapa de la Lectura Pública. L'article 42 de la Llei del Sistema Bibliotecari de Catalunya preveu que el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha d'integrar el programa d'ajuts a les biblioteques en el Pla Únic d'Obres i Serveis (PUOSC). Per tant, caldrà revisar conjuntament amb el Departament de Governació i Administracions Públiques el suport als nous equipaments. Taula 43.

9.2.7. Equipaments polivalents culturals comunitaris (Pla < 3.000)

Com ja s'ha exposat anteriorment, un dels plantejaments bàsics del Pla és que els equipaments públics promoguts han de proporcionar serveis culturals a la població, acollir programacions culturals de manera regular i han de poder estat integrats en les xarxes d'equipaments culturals públics corresponents.

Aquests criteris impliquen que els equipaments han de ser necessàriament equipaments *oberts*, és a dir, que proporcionin una oferta cultural a la població de manera regular i estable.

L'aplicació d'aquests criteris pressuposa que, amb independència de la fórmula de gestió escollida, cal una dedicació mínima de personal per garantir els paràmetres d'oferta de servei i programació regular. La dotació en recursos humans pot suposar un nivell de despesa de sosteniment difícil per als municipis petits. De fet, les estadístiques confirmen que el manteniment d'una oferta cultural estable en municipis de menys de 5.000 habitants ja suposa un esforç considerable en molts casos i, quan el llindar se situa en els 3.000 habitants, les dificultats es multipliquen.

A tall d'exemple, solament un grup molt reduït de municipis de menys de 5.000 habitants ha aconseguit mantenir programació professional estable d'arts escèniques els darrers anys, mentre que en els de menys de 3.000 aquesta oferta és pràcticament inexistent. Val a dir també que, tot i que els municipis de més de 3.000 habitants poden acollir biblioteques filials, tal com estableix la Llei del Sistema Bibliotecari, és força significatiu el nombre de municipis amb població entre 3.000 i 5.000 habitants que no han implantat aquest servei.

Això no vol dir, en cap cas, que no hi hagi recursos i activitat cultural als municipis petits. Ben al contrari, l'oferta prolifera en programacions de formats molt diversos –festivals, cicles, programacions festives, etc.–, però tenen, per norma general, un caràcter ocasional o estacional. Tampoc no hi manquen els espais dedicats a usos culturals –de manera exclusiva o compartida. El cens d'equipaments culturals de Catalunya posa en relleu que pràcticament el 80% d'aquests municipis disposen d'algun tipus d'equipament cultural i la tipologia d'equipament més estesa és la dels equipaments polivalents, sovint anomenats *sales polivalents*. Cal dir, però, que en termes de dotació, activitat i funcionament, la situació d'aquests equipaments presenta força febleses.

Partint d'aquesta anàlisi de la situació, el Pla < 3.000 es planteja com a objectiu prioritari donar suport als municipis de menys de 3.000 habitants en l'habilitació i la concepció d'espais que puguin acollir activitats i programacions culturals en les millors condicions, conjuntament amb altres activitats de caràcter social, cívic, informatiu o formatiu. Es tracta, en definitiva, de crear espais amb un alt nivell de polivalència, amb dotacions

i activitats que es poden relacionar amb l'àmbit d'actuació d'altres departaments del Govern de la Generalitat.

En síntesi, la concepció d'aquests equipaments polivalents culturals comunitaris (EPCC) se sustenta en els criteris bàsics següents:

- Es tracta d'espais comunitaris altament polivalents.
- Tenen dos vessants d'actuació prioritàris, i funcionen en espais específics, compartits o complementaris: Com a espais d'accés a la informació i al coneixement (espais tipus biblioaccés, telecentre o d'altres modalitats que puguin desenvolupar funcions similars). Com a espais comunitaris de trobada i lleure (centre cívic - sala polivalent).
- Poden funcionar sense dotació de personal amb perfil tècnic especialitzat.
- No exigeixen programacions regulars ni oferta d'activitats continuada, però sí uns mínims de dies i hores d'obertura setmanals.
- Són de titularitat pública però la gestió es pot orientar preferentment a la concertació amb col·lectius organitzats del teixit social local.

Pel que fa a les dimensions en superfície i funcionalitat de l'espai es proposa l'esquema de la taula 44.

Aquest espai es pot crear de bell nou o conformar a partir de dotacions preexistents: locals socials, espais polivalents, espais bibliotecaris o de lectura, etc. També es pot agregar, habilitar o compactar a partir d'equipaments educatius o d'equipaments esportius. Els espais d'accés a la informació i el coneixement han de tenir com a referent els criteris que estableixi la Subdirecció General de Biblioteques o la unitat competent corresponent.

Per determinar les necessitats d'aquest tipus d'equipaments, els municipis ha d'elaborar un pla local d'equipaments en què, a partir de la realitat concreta de cada municipi, es plantegin les millors opcions per completar les dotacions existents o proposar-ne de nova creació, prenent com a criteri d'orientació l'esquema precedent. Una vegada completat i validat aquest Pla per part del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, la proposta s'inclourà en l'actualització dels dèficits del PECCat que es farà de manera periòdica. Els municipis poden rebre suport econòmic i assessorament per part del Departament per a la realització d'aquests plans locals.

- Municipis de menys de 3.000 habitants que poden implantar equipament: 665.
- Municipis amb equipament dins d'estàndards: no determinat.
- Municipis amb dèficit: no determinat.

9.3. Resum de l'esquema bàsic de dèficits i d'actuacions

Taula 45. Resum dels esquema bàsic de dèficits i actuacions a Catalunya

	Municipis amb necessitat teòrica d'equipaments	Municipis amb equipament dins d'estàndards		Municipis amb dèficits determinats	
		Nombre	%	Nombre	%
Axius	119	100	84,03	19	15,97
Biblioteques (*)	280	160	57,14	120	42,86
Centres Culturals «CAP» (**)	70	41	58,57	29	41,43
Equips. Escènicomusicals	206	103	50,00	103	50,00
Espais d'art	83	59	71,08	24	28,92

* Actuacions en municipis que tenen algun dèficit segons el Mapa de la Lectura Pública, i sense tenir en compte el PEB 2008-2012.

** Únicament un copdeterminades les necessitats dels municipis 3.000-5.000 habitants

Font: Elaboració pròpia

Taula 44. Característiques dels centres culturals polivalents comunitaris

Espais	Bàsic	Ampliat (m ²)
Acollida	40	60
Accés a informació i coneixement	60	100
Sala polivalent	100	150
Logística	50	50
Superfície útil neta	250	360
Superfície construïda	325	468
Cost estimat (en euros)	552.500	795.600

Font: Elaboració pròpia

Taula 46. Resum de l'esquema bàsic de dèficits i actuacions per municipi

Municipi	Axius	Biblio- teques	Centres culturals	Escenico- musicals	Espais d'art	Total	Municipi	Axius	Biblio- teques	Centres culturals	Escenico- musicals	Espais d'art	Total
Abrera	1		n. d.*	1		2	Caldes de Montbui			n. d.	1		1
Agramunt		1	n. d.			1	Caldes d'Estrac						0
Alcanar	1		n. d.	1		2	Calella			n. d.	1		1
Alcarràs			n. d.				Calonge			n. d.	1		1
Alcover		1		1		2	Camarles		1				1
Aldea, l'		1	1			2	Cambrils			n. d.			
Alella	1		n. d.	1		2	Campdevàdol		1				1
Alfarràs			1			1	Canet de Mar		1	n. d.	1	1	3
Alguaire			1			1	Canovelles			n. d.			
Almacelles			n. d.	1		1	Canyelles		1	1			2
Almenar			1			1	Capellades			n. d.			0
Alpicat		1	n. d.			1	Cardedeu					1	1
Altafulla						0	Cardona				n. d.	1	1
Ametlla de Mar, l'		1	n. d.	1		2	Cassà de la Selva				n. d.	1	1
Ametlla del Vallès			n. d.				Castellar del Vallès		n. d.		1		1
Amposta, l'		1	n. d.	1		2	Castellbell i el Vilar		1				1
Anglès			n. d.	1		1	Castellbisbal			n. d.			0
Arboç, l'			n. d.	1		1	Castelldefels		2	n. d.		1	3
Arbúcies			n. d.	1		1	Castelló d'Empúries				n. d.	1	1
Arenys de Mar			n. d.		1	1	Castell-Platja d'Aro				n. d.	1	1
Arenys de Munt			n. d.			0	Catllar, el		1				1
Argentona			n. d.			0	Celrà		1	1			2
Artés			n. d.				Centelles		1	n. d.			1
Artesa de Segre						0	Cerdanyola del Vallès		2	n. d.	1		3
Badalona		4	n. d.	1	1	6	Cervelló				n. d.		
Badia del Vallès			n. d.	1		1	Cervera		1	n. d.	1		2
Bagà			1			1	Collbató		1				1
Balaguer			n. d.		1	1	Constantí				n. d.	1	1
Balenyà		1				1	Corbera de Llobregat				n. d.	1	1
Balsareny		1	1			2	Cornellà de Llobregat		3	n. d.			3
Banyoles		1	n. d.			1	Cornudella de Montsant		1				1
Barberà del Vallès			n. d.		1	1	Creixell		1				1
Begues			n. d.	1		1	Cubelles		1		n. d.	1	1
Begur		1				1	Cunit				n. d.		0
Bellpuig		1				1	Deltebre		1		n. d.	1	2
Bellver de Cerdanya				1		1	Dosrius						0
Berga		1	n. d.		1	2	Escala, l'				n. d.	1	1
Bescanó		1	1			2	Esparreguera				n. d.	1	1
Bigues i Riells			n. d.	1		1	Espluga de Francolí, l'		1	1			2
Bisbal del Penedès, la		1				1	Esplugues de Llobregat		1	n. d.	1	1	3
Bisbal d'Empordà, la			n. d.			0	Figueres				n. d.	1	1
Blanes		1	n. d.			1	Flix		1	1			2
Borges Blanques, les			n. d.	1	1	2	Franqueses del Vallès, les				n. d.		1
Breda		1				1	Gandesa				1		1
Cabrera de Mar			1			1	Garriga, la		1	1	n. d.	1	3
Cabrils			n. d.	1		1	Gavà		1	n. d.		1	2
Cadaqués		1				1	Gelida				n. d.	1	1
Calaf			1			1	Girona				n. d.		0
Calafell	1	1	n. d.		1	3	Gironella		1	n. d.	1		2
Caldes de Malavella			n. d.			0							

Municipi	Axius	Biblio- teques	Centres culturals	Escenico- musicals	Espais d'art	Total	Municipi	Axius	Biblio- teques	Centres culturals	Escenico- musicals	Espais d'art	Total
Granadella, la			1			1	Olesa de Montserrat			n. d.	1	1	2
Granollers			n. d.			0	Oliana			1			1
Guissona			n. d.	1		1	Olivella		1	1			2
Horta de Sant Joan			1			1	Olot		1	n. d.		1	2
Hospitalet de Llobregat, l'	1		n. d.	1		2	Organyà			1			1
Hostalric						0	Palafolls			n. d.			0
Igualada		2	n. d.	1		3	Palafrugell			n. d.		1	1
Isona i Conca Dellà			1			1	Palamós			n. d.		1	1
Jonquera			1				Palau-solità i Plegamans	1		n. d.	1	1	3
Jonquera, la		1				1	Pallaresos, els		1				1
Linyola			1			1	Pallejà	1		n. d.			1
Llagosta, la		1	n. d.		1	2	Palma de Cervelló, la		1	1			2
Llagostera			n. d.	1	1	1	Papiol, el			1			1
Llançà			n. d.	1		1	Parets del Vallès		1	n. d.			1
Llavorsí			1			1	Perelló, el		1				1
Lleida		3	n. d.			3	Piera			n. d.	1	1	2
Lliçà d'Amunt			n. d.	1	1	2	Pineda de Mar			n. d.			0
Lliçà de Vall		1	n. d.	1		2	Pobla de Lillet, la			1			1
Llinars del Vallès	1		n. d.	1		2	Pobla de Segur, la			1			1
Lloret de Mar		1	n. d.	1		2	Polinyà		1	n. d.			1
Maçanet de la Selva			n. d.			0	Pont de Suert, el				1		1
Malgrat de Mar			n. d.	1	1	2	Pont de Vilomara i Rocafort, el	1		1			2
Manlleu			n. d.			0	Ponts						0
Manresa		2	n. d.		1	3	Porqueres						0
Martorell		1	n. d.	1		2	Prat de Llobregat, el		1	n. d.			1
Martorelles		1		1		2	Prats de Lluçanès			1			1
Masies de Voltregà, les		1	1			2	Premià de Dalt	1		n. d.			1
Masnou, el		1	n. d.	1	1	3	Premià de Mar			n. d.	1	1	2
Masquefa			n. d.			0	Puigcerdà		1	n. d.	1	1	3
Matadepera		1	n. d.	1		2	Puig-reig			1			1
Mataró		2	n. d.			2	Reus		3	n. d.		1	4
Moià			n. d.	1		1	Ribes de Freser			1			1
Molins de Rei			n. d.	1	1	2	Riells i Viabrea			1			1
Mollerussa			n. d.			0	Ripoll			n. d.			0
Mollet del Vallès		2	n. d.	1		3	Ripollet		1	n. d.			1
Monistrol de Montserrat		1				1	Riudoms			n. d.	1		1
Montblanc			n. d.	1	1	2	Roca del Vallès, la			n. d.			
Montcada i Reixac		1	n. d.		1	2	Roda de Barà		1	n. d.			1
Montgat	1		n. d.	1		2	Roda de Ter			n. d.			
Montmeló			n. d.			0	Roquetes			n. d.	1		1
Montornès del Vallès		1	n. d.	1		2	Roses			n. d.		1	1
Mont-roig del Camp	1		n. d.			1	Rubí		3	n. d.		1	4
Móra d'Ebre			n. d.			0	Sabadell		1	n. d.			1
Móra la Nova		1				1	Sallent			n. d.	1		2
Morell, el		1				1	Salou	1	1	n. d.			2
Navarces			n. d.			0	Salt			n. d.		1	1
Navàs		1	n. d.	1		2	Sant Adrià de Besòs		1	n. d.	1		2
Òdena						0	Sant Andreu de la Barca		1	n. d.			1
Olèrdola		1				1	Sant Andreu de Llavaneres			n. d.	1		1

Municipi	Anxius	Biblio- teques	Centres culturals	Escenico- musicals	Espais d'art	Total	Municipi	Anxius	Biblio- teques	Centres culturals	Escenico- musicals	Espais d'art	Total
Sant Antoni de Vilamajor			n. d.			0	Selva del Camp, la		1	n. d.	1		2
Sant Boi de Llobregat		2	n. d.	1		3	Sénia, la			n. d.			0
Sant Carles de la Ràpita ¹			n. d.	1	1	3	Sentmenat			n. d.	1		1
Sant Cebrià de Vallalt		1	1			2	Seu d'Urgell, la			n. d.	1	1	2
Sant Celoni		1	n. d.			1	Seva		1				1
Sant Climent de Llobregat		1				1	Sils						0
Sant Cugat del Vallès		2	n. d.		1	3	Sitges			n. d.	1		1
Sant Esteve Sesrovires			n. d.			0	Solsona			n. d.			0
Sant Feliu de Codines			n. d.				Sort		1				1
Sant Feliu de Guíxols			n. d.				Subirats		1	1			2
Sant Feliu de Llobregat		1	n. d.	1	1	3	Súria		1	n. d.	1		2
Sant Fost de Campsentelles			n. d.			0	Taradell			n. d.	1		1
Sant Fruitós de Bages			n. d.	1		1	Tarragona		3	n. d.			3
Sant Gregori			1			1	Tàrrrega		1	n. d.			1
Sant Hilari Sacalmn. d.			n. d.	1		1	Teià			n. d.	1		1
Sant Hipòlit de Voltregà						0	Terrassa		2	n. d.			2
Sant Jaume d'Enveja			1			1	Tiana		1	n. d.			1
Sant Joan de les Abadesses ¹						1	Tona		1	n. d.			1
Sant Joan de Vilatorrada			n. d.				Tordera	1		n. d.			1
Sant Joan Despí		1	n. d.			1	Torelló			n. d.		1	1
Sant Julià de Ramis		1				1	Torre de Claramunt, la		1				1
Sant Julià de Vilatorrada		1				1	Torredembarra			n. d.			0
Sant Just Desvern. d.			n. d.	1	1	2	Torrefarrera		1				1
Sant Llorenç de Morunys			1			1	Torrelles de Llobregat			n. d.	1		1
Sant Martí Sarroca		1				1	Torroella de Montgrí			n. d.	1		1
Sant Pere de Ribes		1	n. d.	1	1	3	Tortosa		1	n. d.		1	2
Sant Pere de Vilamajor		1				1	Tossa de Mar		1	n. d.	1		2
Sant Pol de Mar				1		1	Tremp			n. d.	1	1	2
Sant Quirze del Vallès			n. d.	1	1	2	Ulldecona		1	n. d.			1
Sant Sadurní d'Anoia			n. d.	1		1	Vacarisses			n. d.	1		1
Sant Salvador de Guardiola			1			1	Vallirana	1	1	n. d.	1		3
Sant Vicenç de Castellet			n. d.	1		1	Valls			n. d.		1	1
Sant Vicenç de Montalt			n. d.				Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant			n. d.	1		1
Sant Vicenç dels Horts			n. d.	1	1	2	Vendrell, el		1	n. d.		1	2
Santa Bàrbara		1				1	Vic			n. d.	1	1	2
Santa Coloma de Cervelló			n. d.	1		1	Vidreres			n. d.			0
Santa Coloma de Farners			n. d.		1	1	Viladecans		2	n. d.		1	3
Santa Coloma de Gramenet ³			n. d.			3	Viladecavalls			n. d.	1		1
Santa Coloma de Queralt		1	1		2		Vilafant		1	n. d.	1		2
Santa Cristina d'Aro						0	Vilafranca del Penedès			n. d.		1	1
Santa Eulàlia de Ronçana			n. d.	1		1	Vilanova del Camí			n. d.			
Santa Margarida de Montbui ¹			n. d.	1		2	Vilanova del Vallès						0
Santa Margarida i els Monjos			n. d.				Vilanova i la Geltrú ¹			n. d.	1		2
Santa Maria de Palautordera			n. d.				Vila-seca					1	1
Santa Oliva		1				1	Vilassar de Dalt	1		n. d.			1
Santa Perpètua de Mogoda			1	n. d.	1	2	Vilassar de Mar	1		n. d.	1	1	3
Santa Susanna			1			1	Vilobí d'Onyar		1				1
Santpedor .			n. d.										
Sarrià de Ter			1			1							

* n. d.: no determinat.

** No inclou les 18 actuacions no determinades en museus.

10. PLANS LOCALS

d'equipaments culturals

El PECCat preveu un instrument complementari per determinar la situació dels equipaments culturals als municipis: els plans locals d'equipaments culturals (PLEC). Els plans locals han de permetre als municipis plantejar un escenari de planificació de la seva oferta d'equipaments culturals en el marc del desenvolupament cultural del municipi i en sintonia amb els criteris que estableix el PECCat.

Aquests plans tenen una funció molt important, ja que permetran als municipis proposar dotacions que no els hagin estat prèviament assignades dins el procediment inicial del PECCat. Aquestes dotacions es podran incorporar al mapa d'equipaments del PECCat i, per tant, entrar com a noves assignacions. Amb aquest procediment, els municipis podran concretar la seva proposta d'equipaments, com ara els centres culturals polivalents, els equipaments de nova generació o els equipaments patrimonials que no han estat assignats de manera prèvia al PECCat; també podran considerar altres equipaments que es puguin plantejar en el marc de les especificitats i les singularitats dels municipis.

De manera sintètica, els plans han de permetre:

- Homologar les previsions que el PECCat ha establert per al municipi.

Avançar en la concreció i la programació de les previsions:

Proposar ubicacions per a les noves actuacions en equipaments.

Avançar en la concreció de la viabilitat i la gestió dels equipaments.

Concretar els dèficits no determinats (centres culturals polivalents).

- Modificar les previsions del PECCat:

Incorporar nous equipaments.

Convalidar equipaments privats (ateneus) de vocació pública.

Modificar a l'alta o a la baixa les dotacions dels equipaments previstos.

Distribuir de manera modular les dotacions previstes en diferents equipaments o complexos.

Els plans els han d'aprovar els ajuntaments, amb l'informe previ del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Una vegada aprovats, si comporten variacions sobre les assignacions previstes en el mapa d'equipaments del PECCat, aquestes s'han d'actualitzar en aquest document de manera periòdica.

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació farà convocatòries periòdiques per atorgar subvencions als municipis per a la realització d'aquests plans, i donarà suport als municipis durant el procés d'elaboració.

Els municipis de menys de 3.000 habitants poden elaborar un pla específic adreçat a la definició de la dotació d'equipament polivalent cultural i comunitari, tal com està definit en el PECCat.

Els plans locals d'equipaments culturals es poden fer de manera mancomunada entre diversos municipis en cas que es vulguin promoure equipaments d'àmbit intermunicipal. Les entitats municipals descentralitzades (EMD) poden tenir consideració explícita en els plans locals dels municipis als quals pertanyen.

Les pautes bàsiques per a l'elaboració d'un pla local d'equipaments són:

- Estudi de base: fa referència a tot el conjunt de paràmetres (demogràfics, d'activitat i d'oferta i demanda existents) necessaris per iniciar la planificació del projecte d'equipaments. L'anàlisi d'aquestes dades constitueix l'estudi de base del projecte.
- Detecció de necessitats: a partir de l'estudi de base es defineixen els dèficits i les oportunitats del municipi.
- Propostes d'actuació: una vegada consensuades les mancances i els objectius s'han de definir les propostes d'actuació.
- Projecte d'equipaments: el projecte d'equipament és la plasmació de la proposta d'actuació. La seva elaboració ha d'integrar els aspectes següents:

Objectius a assolir

Activitats i serveis a oferir

Gestió dels centres, costos de creació i funcionament dels nous equipaments.

S'han d'elaborar tants projectes d'equipaments com actuacions es vulguin programar atenent a les tipologies i als mòduls establerts al PECCat, independentment que aquestes actuacions puguin estar ubicades de manera compactada en complexos d'equipaments.

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha elaborat per als municipis una guia de suport per a l'elaboració de plans locals.²⁴

24. Vegeu l'apartat al web del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació > Organismes > Subdirecció General d'Equipaments Culturals > Àmbits d'actuació > Pla d'Equipaments Culturals > Plans locals d'equipaments.

11. MEMÒRIA

econòmica

Una vegada establerts els dèficits i les necessitats d'equipaments culturals, cal valorar-los econòmicament i concretar com i de quina manera es distribueixen els recursos econòmics necessaris per finançar el Pla.

En el capítol 8 ja s'ha avançat de manera resumida l'escenari d'actuació per a les diferents tipologies i mòduls d'equipaments i la seva distribució per franges de municipis. A continuació es presenta la valoració econòmica d'aquests dèficits. Es prenen com a referència els preus estandarditzats establerts en cadascuna de les taules sectorials per a cada tipologia i mòdul d'equipament per a l'any 2008, i per tant tenen un caràcter orientatiu i s'han d'actualitzar segons l'evolució dels preus durant el període de vigència del Pla.

La valoració preveu les inversions previstes per a obres de nova construcció o de reforma integral. Pel que fa a les actuacions de millora, la valoració d'aquestes intervencions s'han d'anar incorporant a mesura que es concretin en els plans locals d'equipaments culturals. En el cas de les biblioteques, s'incorporen les actuacions de millora que estableix el Mapa de la Lectura Pública.

11.1. Programes d'actuació

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació participa en la cobertura de les necessitats establertes en el Pla mitjançant la concessió d'ajuts per a la planificació, la programació, la construcció i la rehabilitació dels equipaments culturals de titularitat pública.

Els ajuts poden consistir en l'atorgament de subvencions a fons perdut o a facilitar l'accés a línies de crèdit específiques a través d'ICF Equipaments.

Els ajuts han d'anar destinats al finançament del cost de les actuacions o al pagament d'interessos o despeses d'operacions de crèdit. Poden optar a les subvencions els ajuntaments, els ens públics que en depenen i les entitats participades pels ajuntaments, amb finançament majoritari d'aquests. També poden optar a aquestes subvencions les entitats municipals descentralitzades.

Totes les sol·licituds d'ajut han d'obtenir un informe favorable dels serveis tècnics del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació sobre la viabilitat de les actuacions.

Els programes d'actuació són els mecanismes mitjançant els quals el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació preveu concretar, d'acord amb els ens locals, les seves inversions per a equipaments culturals que permetin portar a la pràctica les actuacions previstes en el PECCat.

Els programes d'actuació poden tenir una durada d'un o més anys. Per portar a terme aquests programes cal disposar prèviament de les disponibilitats pressupostàries corresponents. Els programes han de definir les subvencions, les entitats beneficiàries, les actuacions subvencionables, els imports i les anualitats en què s'han de fer efectives. En el cas dels programes que afectin més d'una anualitat cal tramitar expedients de plurianualitat.

11.2. Criteris de prioritització de les actuacions

La prioritització de les actuacions s'estableix per incidir en els dèficits més importants. Els dèficits es poden es-

tablir de manera global, si afecta el conjunt d'equipaments i de manera específica, si afecta cadascuna de les tipologies d'equipaments.

El nivell de dèficit s'estableix a escala municipal, de manera que cada municipi disposa d'un còmput global de dèficits, i en el cas que tingui més d'un dèficit, cal especificar el detall dels equipaments deficitaris per tipologia.

Els programes d'actuació han de concretar els criteris de les actuacions, ja sigui en funció dels dèficits globals o dels específics, de manera que es pugui prioritzar una tipologia d'equipaments, una tipologia de municipis o una combinació dels dos elements.

11.3. Concessió d'ajuts

Els municipis i ens locals poden formular peticions d'ajut econòmic destinats a la programació, la construcció, l'ampliació o la reforma d'equipaments culturals, sempre que aquests s'adeqüin a les previsions i les determinacions establertes en el PECCat.

La concessió dels ajuts s'han d'atorgar en compliment dels diferents programes d'actuació segons les tipologies d'equipaments i municipis. Els ajuts i les subvencions s'han de concedir amb criteris de publicitat, concurrència i objectivitat.

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya ha de convocar concurs públic per a la concessió de subvencions per la planificació, la programació i la construcció o la reforma d'equipaments culturals per a un període determinat, i ha d'aprovar les bases de la convocatòria.

A l'efecte del PECCat, les actuacions poden ser de construcció o de condicionament. Es consideren obres de nova construcció les que generen un nou equipament cultural i, per tant, comporten la construcció de nous espais. També s'assimilen a aquesta tipologia les obres de reforma o ampliació d'instal·lacions en funcionament quan aquestes suposin una transformació integral de les instal·lacions existents. La resta es consideren obres de condicionament d'instal·lacions ja existents, per millorar, ampliar o reformar aspectes de seguretat, funcionals o d'habitabilitat i confort dels espais.

El procediment de concessió d'ajuts s'ha de desenvolupar en diferents fases i s'han de complir els requisits que s'estableixin per a cada convocatòria a la resolució i a les bases reguladores corresponents.

Els ens locals peticionaris han de presentar la documentació necessària que permeti al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació comprovar que les peticions corresponen a projectes que s'ajusten a les condicions establertes per poder ser subvencionats, així com avaluar la necessitat i l'ordre de prioritat de l'actuació prevista. El lliurament de la documentació, cal fer-lo d'acord amb les bases de la convocatòria corresponent.

En el procés de selecció es valora en primer terme l'adequació a les determinacions del PECCat i de l'actualització periòdica del Mapa d'Equipaments Culturals de Catalunya, així com la viabilitat tècnica.

11.4. Valoració econòmica dels ajuts

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha d'aportar en concepte d'ajut a fons perdut els imports resultants dels percentatges sobre el pressupost modulats que s'estableixin en les bases de la convocatòria corresponent. El pressupost modulats l'ha d'establir el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, amb consulta prèvia a la Comissió Mixta, per a cada actuació sol·licitada d'acord amb els preus estandarditzats i els mòduls econòmics vigents. Aquests preus s'han d'actualitzar anualment.

Taula 47. Resum d'actuacions PECCat (I). Previsions de dotacions

Trams municipis	Escenico- musicals	Centres d'art	Centres culturals	Arxius	Museus	Bibliote- ques**	Total
< 3.000			15				15
3.000 - 5.000			29			49	78
5.000 - 15.000	73	15		14		26	120
15.000 - 50.000	24	36		5		27	91
> 50.000	6	6				52	64
Total assignat*	103	57	44	19		154	368
Total no assignat					18		18
Total	103	57	44	19	18	154	395

Font: Elaboració pròpia

Els ens locals promotors poden obtenir recursos externs i ajuts d'altres administracions per a les seves actuacions. La suma dels ajuts no pot comportar en cap cas superar el 100% del pressupost de licitació de l'obra. En cas de superar-lo, l'aportació de la Generalitat s'ha de reduir fins que aquell sumatori no sigui superior al percentatge indicat.

El pressupost modulat no inclou les obres d'urbanització, els costos dels terrenys ni els honoraris professionals. Les aportacions de la Generalitat de Catalunya estan sempre supeditades a les disponibilitats pressupostàries. Els crèdits disponibles en cada convocatòria s'han de distribuir d'acord amb els programes d'actuació.

11.5. Estudi econòmic i financer

En la valoració de les necessitats d'inversió del PECCat s'ha partit de l'aplicació dels mòduls econòmics de l'any 2008. La valoració global d'aquestes necessitats s'eleva fins a 989 milions d'euros, que es distribueixen entre els equipaments ja assignats dins el mapa d'equipaments culturals de Catalunya i els no assignats. En aquest cas, la valoració és aproximada i, per tant, caldrà actualitzar-la en paral·lel a l'actualització del Mapa. Aquesta actualització permet també incorporar la valoració de les actuacions en municipis de menys de 3.000 habitants (Pla < 3.000) i les actuacions de condicionament d'equipaments.

L'estudi econòmic i financer fa referència als recursos necessaris per dur a terme l'execució del PECCat en el seu conjunt i s'estableix la possible participació d'ens públics en l'aportació de recursos per al finançament de les actuacions.

S'incorpora també una hipòtesi de l'impacte que la implementació del PECCat pot comportar sobre l'economia i l'ocupació.

11.5.1. Valoració econòmica

El PECCat s'ha de desenvolupar mitjançant programes d'actuació. Aquests programes es diferencien segons el tipus d'actuació, ja sigui per a la creació de nous equipaments o per actuacions de condicionament, i també segons que es tracti d'equipaments ja assignats o d'equipaments no assignats prèviament.

La previsió d'actuacions es concreta en la taula 47.

L'estimació dels recursos necessaris per portar a terme aquestes actuacions a gener de 2009 són:

- Equipaments assignats (creació o reforma integral): 873.072.135 €
- Equipaments encara no assignats:
 - Museus: 63.000.000 €
 - Centres culturals polivalents i de nova generació: 80.000.000 €
 - Equipaments polivalents culturals comunitaris (Pla < 3.000): 140.000.000 €
- Actuacions de millora: 50.000.000 €
- Total: 1.217.870.096 €

El detall de tipologies d'equipaments s'exposa a la taula 48.

La inversió estimada tenint en compte les tipologies d'equipaments i les franges de municipis és la de la taula 49.

11.5.2. Ens públics que poden aportar recursos

A continuació s'inclouen els ens i els programes que poden aportar recursos, en el marc dels seus plans o programes, per a la inversió en equipaments cultural:

Ens locals:

- Ajuntaments
- Consells comarcals
- Diputacions.

Generalitat de Catalunya:

- Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
- Departament de Governació i Administracions Públiques:
- PUOSC
- Departament de Política Territorial i Obres Públiques:
- Pla de Barris
- Projecte de P.D. d'Àrees Residencials Estratègiques
- 1% Cultural
- Departament d'Economia i Finances:
- ICF Equipaments.

Govern d'Espanya:

- Pressupostos generals de l'Estat
- 1% Cultural.

Unió Europea:

- INTERREG.

Taula 48. Resum d'actuacions i inversions per tipologia

Equipaments	Tipologia	Inversió (en euros)
Escenicomusicals	E1	198.000.000
	E2a	96.000.000
	E2b	36.000.000
	E3	17.000.000
Espais d'art	AV1a	25.119.684
	AV1b	6.574.750
	AV2	17.021.326
Centres culturals «CAP»	CCP «CAP»	65.960.136
Arxius	AM	12.825.000
Biblioteques ²⁵	BF/BL/BCU/BCC	310.369.200
Museus		63.000.000
Centres culturals i Nova generació	250	80.000.000
Equipaments polivalents culturals i comunitaris (Pla <3.000)		140.000.000
Accions de millora	552.500	50.000.000
Total		1.217.870.096

Font: Elaboració pròpia

Taula 49. Resum de les actuacions del PECCat II. Previsió d'inversions. (en euros)

Trams municipis	Escenico musicals	Centres d'art	Centres culturals	Arxius	Museus	Biblioteques**	Total
< 3.000			22.486.410				22.486.410
3.000 - 5.000			43.473.726			51.843.840	95.317.566
5.000 - 15.000	222.000.000	10.466.535		10.125.000		45.606.160	288.197.695
15.000 - 50.000	147.000.000	29.738.562		2.700.000		68.679.180	248.117.742
> 50.000	78.000.000	8.510.663				144.240.020	230.750.683
Total assignat*	447.000.000	48.715.760	65.960.136	12.825.000		310.369.200	884.870.096
Total no assignat			220.000.000		63.000.000		283.000.000
Accions de millora							50.000.000
Total	447.000.000	48.715.760	285.960.136	12.825.000	63.000.000	310.369.200	1.217.870.096

* Inclou centres culturals en municipis de més de 5.000 habitants i espais culturals no assignats corresponents al Pla < 3.000.

** El límit establert a 2.700 habitants es degut al fet que els municipis amb aquesta població, o amb una població superior, tenen vies d'ajuda i suport a través del PEB (Programa Específic de Biblioteques) i dels serveis de suport del Sistema de Lectura Pública.

Font: Elaboració pròpia

25. No inclou les biblioteques que ja han optat a finançament dins el PEB (PUOSC 2008-2012) i que representen una inversió total de 271.898.240 euros.

26. Aquest càlcul no inclou l'assignació prevista al Pla < 3.000 i les actuacions de millora.

27. Una exposició més detallada d'aquesta metodologia *input-output* figura en l'annex 1. Baró, E. i Villafañá, C. *El Compte Satèl·lit de Cultura de Catalunya- 2005*, desembre de 2007.

28. Vegeu IDESCAT (2006), *Marc input-output de l'economia catalana*.

29. Aquest vector de despesa s'expressa a preus bàsics. El valor dels béns i serveis a preus bàsics en què es concreta la despesa del PECCat és equivalent al seu valor a preus d'adquisició després de minorar el valor dels marges de distribució i els imports nets sobre productes.

30. Les inversions en actuacions de millora i altres actuacions encara no determinades no han estat comptabilitzades en aquest càlcul.

31. Sense incloure les actuacions encara no determinades, que representen aproximadament uns 220 milions d'euros addicionals a la quantitat sobre la qual s'ha fet el càlcul.

11.5.3. Impacte econòmic del PECCat

Una actuació de la magnitud del PECCat comporta uns impactes econòmics evidents. Per determinar l'abast i les característiques d'aquest impacte, el professor Ezequiel Baró ha elaborat un estudi.²⁶

L'objectiu d'aquest estudi ha estat l'estimació dels efectes totals –els efectes directes i indirectes– de la despesa prevista en el desplegament del Pla sobre la producció, el valor afegit brut i l'ocupació del conjunt de l'economia catalana i de les 40 branques d'activitats en què s'ha desglossat aquesta economia.

Per dur a terme el càlcul d'aquests efectes totals de la despesa del PECCat s'ha emprat un model *input-output*.²⁷

Els requeriments informatius per fer aquests càlculs han estat els següents:

- El marc *input-output* de l'economia catalana.²⁸
- El vector de despesa (d'inversió) del conjunt d'actuacions del PECCat.²⁹ En aquest vector, la despesa es desagrega en els diversos conceptes (béns i serveis) en què es preveu que aquesta es concreti.

En la taula 50 es mostra el vector de despesa del PECCat que s'ha utilitzat en aquest exercici per determinar els efectes d'aquesta despesa.

Sobre una despesa prevista en el PECCat de 989.501.997 € en actuacions determinades³⁰ i valorades, com s'ha vist, a preus bàsics, aquesta despesa pot generar els efectes expressats en la taula 51.

11.5.4. Efectes de la despesa del PECCat sobre la producció

- Els 988,4 milions d'euros de la despesa del PECCat (a preus bàsics) pot tenir un efecte d'activació total sobre la propagació del conjunt de l'economia catalana de 1.700,3 milions d'euros. Això representa que els efectes induïts d'aquella despesa sobre la producció interior poden arribar als 712 milions d'euros. En conseqüència, l'efecte multiplicador de la despesa del PECCat sobre la producció serà d'un 72,1%.

Taula 50. Despeses d'inversió previstes per al Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya. (en euros)

CNAE	Productes	Preus bàsics (en euros)
29	Indústries de la construcció de maquinària i equips mecànics	2.406.687
30, 31, 32 i 33	Equip elèctric, electrònic i òptic	26.582.041
361	Fabricació de mobles	108.955.226
45 (P)	Construcció no residencial	759.462.221
50, 51 i 52	Comerç i reparacions	12.708.802
742, 743, 745 i 748	Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria i altres serveis empresarials	79.387.020
Total		989.501.997

Font: Elaboració pròpia

Taula 51. Efecte directe, total i multiplicador del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya³¹

	Efecte directe (en euros)	Efecte total. € (en euros)	Efecte multiplicador
Producció (efecte total/efecte directe)	989.501.997	1.702.932.937	72,1%
Valor afegit brut (en euros)	396.552.891	699.651.164	76,4%
Ocupació (ocupats equivalents a temps complet)	13.625	21.982	61,3%

Font: Elaboració pròpia

- Mentre els efectes directes de la despesa del PECCat es concentren, essencialment, sobre quatre sectors econòmics –la construcció no residencial (76,7%), la fabricació de mobiliari (11,0%), els serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria (8,0%) i l'equip elèctric, electrònic i òptic (2,7%)–, els seus efectes totals es difonen en molts més sectors. Els principals són: la construcció no residencial (61,9%), la fabricació de mobiliari (6,5%), els serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria (5,7%), la metal·lúrgia i productes metàl·lics (5,0%), els productes minerals no metàl·lics (2,7%), el comerç i reparacions (2,7%), el transport i comunicacions (2,6%) i l'equip elèctric, electrònic i òptic (2,0%).

11.6. Finançament del PECCat

En els programes de subvenció per a la construcció i la reforma d'equipaments culturals derivats del PECCat, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha d'acordar amb els ens locals les propostes de finançament de les noves actuacions en el marc dels treballs de la Comissió Mixta. La xifra aproximada de 1.200 milions d'euros representarà una aportació mitjana d'uns 120 milions d'euros anuals per part del conjunt d'administracions que participaran en el finançament de la inversió prevista. Aquesta aportació es pot revisar coincidint amb la revisió del Pla que es produirà en finalitzar la primera fase del desplegament.

La premissa inicial és tendir a la paritat entre els municipis i el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, de manera que el Departament pugui aportar fins al 50% de la inversió, amb un mínim del 25%. En tot cas, i dins aquest escandall, els percentatges de participació de la Generalitat han de tendir a assegurar la viabilitat de les actuacions. Els termes específics s'han d'establir en els programes d'actuació i les convocatòries corresponents.

D'altra banda, els ajuntaments poden sol·licitar a les diputacions, en els plans respectius de suport a les inversions, el suport a aquests equipaments. Així mateix, els ajuntaments poden incorporar ajuts d'altres administracions o altres recursos externs.

Durant el primer any de vigència del Pla, el Departament de Cultura i Mitjans de comunicació ha d'establir aportacions als municipis per a la redacció de plans locals d'equipaments culturals o projectes bàsics i executius d'equipament. Posteriorment s'han d'establir convocatòries de subvencions per a les obres de construcció o actualització d'equipaments que s'han de fer pel procediment de concurrència competitiva i cal decidir en cada cas segons el pressupost de cada exercici.

Cal preveure també aportacions superiors al 50% per part de la Generalitat de Catalunya en casos específics, en concret: als municipis petits en comarques de muntanya, municipis amb dotació atorgada per criteri de correcció territorial i projectes d'equipaments mancomunats entre diversos municipis. En tots aquests casos, les aportacions s'ha de decidir en el marc dels treballs de la Comissió Mixta.

12. DETERMINACIONS

ambientals

En aplicació de la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, el PECCat s'ha sotmès al procés d'avaluació ambiental estratègica amb la realització d'una memòria ambiental que s'ha incorporat com a document annex.

Aquesta memòria incorpora una síntesi dels aspectes amb incidència ambiental del Pla, estableix uns objectius ambientals i efectua una avaluació ambiental del PECCat. Aquesta avaluació incorpora una previsió dels impactes més significatius que es poden derivar de l'aplicació del Pla, una caracterització del mateix Pla amb relació als objectius ambientals i finalment una avaluació del grau d'assoliment d'aquests objectius.

12.1. Objectius ambientals del PECCat

En aquest apartat, i d'acord amb els aspectes amb incidència ambiental descrits en el punt anterior, es presenten de manera jerarquizada els objectius ambientals que cal considerar en el desenvolupament del PECCat:

Objectius prioritaris:

- Consum de sòl: Prioritzar la reutilització d'edificacions existents, i en tot cas evitar la classificació de nou sòl sempre que hi hagi alternatives raonables i ambientalment més adequades en sòl urbà o urbanitzable.
- Energia: Minimitzar el consum energètic, especialment en els aspectes de climatització i enllumenat, que són els principals consumidors d'energia d'aquests equipaments.
- Mobilitat sostenible: Fomentar l'accessibilitat en mitjans de transport sostenible (a peu, bicicleta, transport col·lectiu, etc.). Entre d'altres, cal tenir en compte els subobjectius següents:

Prioritzar les localitzacions pròximes a les zones de màxima densitat per fomentar el transport a peu.

Considerar el sistema de transport públic existent i previst i la proximitat de les parades a l'hora de localitzar els equipaments; i quan aquest sigui insuficient (amb relació a rutes, freqüència o horaris), facilitar nous serveis de transport públic o ampliar els existents per assolir l'objectiu ambiental esmentat.

Objectius rellevants:

- Energia: Fomentar les fonts d'energia renovables i els sistemes solars passius per avançar en l'autoabastament dels equipaments.
- Cicle de l'aigua: Minimitzar el consum d'aigua de les instal·lacions i fomentar la reutilització de les aigües pluvials i grises.
- Compra verda: Potenciar la compra verda per reduir l'impacte ambiental de l'equipament; introduir criteris de compra verda en la contractació pública, així com instaurar estàndards ambientals als contractes de productes i serveis dels equipaments, tant en la fase de disseny com en la de construcció.

Objectius secundaris:

- Integració paisatgística: Dimensionar i dissenyar els equipaments atenent a la seva integració en el paisatge, especialment en el cas dels equipaments plurimunicipals en entorns rurals i d'alta muntanya o dels museus que per les seves característiques se situïn en sòls no urbanitzables.
- Materials: Minimització de l'ús de materials i potenciació de l'ús de materials reciclats o fàcilment reciclables en l'edificació.
- Gestió ambiental: Assegurar una gestió de l'equipament en termes d'ecoeficiència, i introduir la gestió ambiental i la gestió energètica dels equipaments com un element més en la vida d'ús de l'equipament cultural.

12.2. Determinacions ambientals del PECCat

Aquest procediment d'avaluació ha comportat l'establiment d'una sèrie de determinacions que s'han d'incorporar a les actuacions que es portin a terme en el marc del desplegament del PECCat.

12.2.1. Determinacions per als programes d'actuació

Els programes d'actuació són els mecanismes mitjançant els quals el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació preveu concretar, d'acord amb els ens locals, les seves inversions per a equipaments culturals que permetin portar a la pràctica les actuacions previstes en el PECCat mitjançant la concessió d'ajuts per a la planificació, la programació, la construcció i la rehabilitació dels equipaments culturals de titularitat pública.

Per a la concessió dels ajuts derivats dels programes d'actuació cal establir com a obligatoris per a tots els plans, programes o projectes els criteris següents:

1. Per als municipis de més de 5.000 habitants, o en el cas dels equipaments que tinguin la consideració d'implantació singular a l'efecte del Decret 344/2006, de 19 de setembre, de regulació dels estudis d'avaluació de la mobilitat generada, cal que els plans d'equipaments o projectes concrets incorporin un estudi d'avaluació de la mobilitat generada informat favorablement per l'òrgan competent. En la resta de casos, cal que en la documentació presentada s'hi inclogui una valoració sobre la incidència de l'actuació en la mobilitat i l'aparcament, així com de l'accessibilitat a peu, en bicicleta o en transport públic a l'equipament, i de les mesures proposades per afavorir-hi l'accessibilitat amb mitjans no motoritzats o col·lectius.
2. En qualsevol cas, i sempre que sigui viable, cal preveure aparcaments de bicicletes en tots els equipaments com a mínim amb les reserves mínimes que planteja l'annex 2 del Decret 344/2006. En els casos que sigui possible, aquests estaran a l'interior del recinte de l'equipament.
3. Els edificis de nova construcció que formin part de la Directiva 2002/91/CE sobre certificació energètica d'edificis, han de tenir un nivell d'eficiència equivalent a C o superior. Poden quedar exclosos del compliment d'aquest criteri els edificis fruit de rehabilitació quan hi hagi limitacions no esmenables derivades de la configuració prèvia de l'edifici existent o de la normativa urbanística aplicable. Així mateix, en poden quedar exclosos de compliment els edificis a rehabilitar quan l'aplicació de les mesures necessàries posi en perill els elements catalogats o patrimonials de l'edifici i així ho determini l'òrgan competent que ha de dictaminar en matèria de protecció del patrimoni cultural català.
4. Els nous equipaments i aquells fruit de rehabilitació en els quals sigui viable, s'hi han d'incorporar sis-

temes de captació d'aigües pluvials i per al reaprofitament de les aigües grises generades en el centre per reutilitzar-les en les cisternes dels lavabos i, secundàriament, en altres usos compatibles (reg de zones verdes, neteja d'exterior, etc.).

5. Cal que els plans, els programes o els projectes que es vulguin acollir al programa d'actuacions del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació incorporin una memòria de sostenibilitat com un document complementari al projecte elaborat pels promotors en la qual s'hi recullin i justifiquin adequadament totes les mesures de sostenibilitat adoptades, amb especial atenció a les relacionades en el PECCat o que s'estableixen com a criteris de prioritització.

12.2.2. Determinacions per a la prioritització de les actuacions

La prioritització de les actuacions s'estableix per incidir en els dèficits més importants. El Pla distingeix dos nivells diferents pel que fa a aquests dèficits: un de global que afecta el conjunt d'equipaments i un d'específic que afecta cadascuna de les tipologies d'equipaments.

El Pla estableix que els programes d'actuació han de concretar els criteris de les actuacions, ja sigui segons els dèficits globals o els específics, de manera que es podrà prioritzar una tipologia d'equipaments, una tipologia de municipis o una combinació dels dos elements.

A aquests efectes cal que s'estableixin específicament, dins dels criteris de prioritització, els de caire ambiental següents:

1. Aprofitar i rehabilitar edificacions existents davant de la construcció de nous equipaments. Aquest criteri no és aplicable quan els possibles edificis a rehabilitar o reformar no puguin complir els estàndards de qualitat i servei que fixa el PECCat. Per contra, en les propostes de rehabilitació, cal justificar adequadament que l'edifici s'adequa i és coherent amb el programa i el pla funcional de l'equipament per evitar edificis sobredimensionats per als usos previstos.
2. Potenciar la multifuncionalitat d'usos per maximitzar-ne la utilització i ser més eficients en el consum de sòl.
3. Apostar per la construcció sostenible. A banda de les condicions específiques fixades en l'apartat anterior, cal prioritzar les actuacions que apostin per solucions avançades i d'eficiència elevada:
 - a. Apostar per estàndards d'eficiència energètica elevats, de manera que es prioritzin els edificis que formin part de la Directiva 2002/91/CE sobre certificació energètica d'edificis que assoleixin nivells d'eficiència equivalents a A o B.
 - b. Tot i que el compliment del Decret 21/2006, de 14 de febrer, pel qual es regula l'adopció de criteris ambientals i d'ecoeficiència en els edificis no és aplicable als equipaments culturals, els paràmetres que aquest proposa són en bona mesura aplicables a la majoria dels equipaments, així que es prioritzen els projectes que justifiquin l'assoliment d'una puntuació més elevada en aplicació de l'article 6 de l'esmentat Decret referent a l'aplicació de paràmetres d'ecoeficiència relatius als materials i als sistemes constructius. De tota manera, es poden plantejar excepcions en els edificis singulars en els quals l'aplicació d'aquestes mesures sigui tècnicament inviable.
 - c. Sistemes d'estalvi i reutilització d'aigua.
 - d. Utilització de productes a base de materials reciclats o amb distintiu de qualitat ambiental.
 - e. Certificació ambiental dels edificis mitjançant qualsevol dels estàndards actualment vigents: LEED, VERDE, etc.

4. Potenciar els equipaments als quals es pot accedir a través de transport sostenible, considerant els criteris següents:
 - a. Es prioritzen localitzacions pròximes a les zones de màxima densitat per fomentar l'accés a peu.
 - b. En els municipis amb obligació legal de disposar de servei de transport públic col·lectiu,³² cal considerar el sistema de transport públic existent i previst i la proximitat de les parades a l'hora de localitzar els equipaments i, quan aquest sigui insuficient (pel que fa a rutes, freqüència o horaris), s'han de facilitar nous serveis de transport públic o ampliar els existents per assolir l'objectiu ambiental esmentat.
5. Equipaments dimensionats i dissenyats atenent a la seva integració paisatgística, amb especial atenció en el cas dels equipaments plurimunicipals en entorns rurals i d'alta muntanya o dels museus que per les seves característiques se situïn en sòls no urbanitzables o zones d'especial sensibilitat paisatgística.
6. Potenciar la introducció de criteris de compra verda en la contractació pública; introduir estàndards ambientals als contractes de productes i serveis dels equipaments, tant en la fase de disseny com en la de construcció.

12.2.3. Plans locals d'equipaments

En aquest apartat es detallen les directrius ambientals que han de tenir en compte els plans locals d'equipaments com a principal instrument de desplegament del PECCat. Aquests plans, que val a dir que no són obligatoris, han de permetre als municipis plantejar un escenari de planificació de la seva oferta d'equipaments culturals en el marc del desenvolupament cultural del municipi i en sintonia amb el que estableix el PECCat.

Els plans locals han de ser coherents amb els criteris obligatoris i de prioritització especificats en els apartats anteriors i, a més, han de complir les directrius ambientals següents:

1. Han d'incorporar un apartat específic en el qual es recullin i es justifiquin adequadament les mesures de sostenibilitat adoptades, amb una atenció especial a les relacionades en el PECCat, i especialment amb les que s'estableixen en el present apartat, sense perjudici dels objectius ambientals específics que s'hagin de determinar per al pla derivat en qüestió.
2. Han d'incorporar un apartat específic en el qual s'identifiquin els equipaments privats o entitats del tercer sector susceptibles d'incorporar-se a la xarxa pública d'equipaments, així com d'altres edificis –especialment els que ja havien tingut un ús cultural (teatres, cinemes, etc.) i que actualment es troben fora d'ús–, i que podrien arribar a ser susceptibles de rehabilitació per transformar-los en equipament cultural, amb l'acord previ amb els seus propietaris.
3. Cal que en la documentació presentada s'inclogui una valoració sobre la incidència de les actuacions derivades del pla local d'equipaments culturals en la mobilitat i l'aparcament, així com de l'accessibilitat a peu, en bicicleta o en transport públic als equipaments, i de les mesures proposades per afavorir l'accessibilitat amb mitjans no motoritzats o col·lectius.
4. Han de plantejar un pla de seguiment ambiental per vetllar pel compliment dels objectius ambientals, tant en la fase d'implantació com en la fase d'ús dels equipaments.
5. En l'apartat corresponent a la descripció del projecte d'equipament, en el punt corresponent a la gestió del centre, cal especificar, si cal, la previsió de sistemes de gestió ambiental (EMAS, ISO 14:001 o distintius de garantia de qualitat ambiental o altres), actuacions d'implantació i comunicació de

32. Municipis de més de 50.000 habitants, segons la Llei 7/1985, de 2 de abril, reguladora de les bases del règim local.

bones pràctiques (adreçades a treballadors i usuaris), o sistemes de gestió energètica (p. ex., UNE 216.301), entre d'altres.

12.2.4. Altres accions derivades del PECCat

Dintre dels diferents programes de suport previstos pel Pla es consideren les accions amb incidència ambiental següents:

- 1 Programa de suport i millores de gestió per als equipaments culturals:
 - a. Ajudes a la implantació de sistemes de gestió ambiental, plans d'ambientalització, etc. Es pot comptar amb la participació del Departament de Medi Ambient i Habitatge.
 - b. Ajudes per a la realització d'auditories energètiques, sistemes de gestió energètica, i per a la implantació de les mesures derivades de dites auditories. Es pot comptar amb la participació de l'Institut Català de l'Energia.
2. Programa de suport a l'elaboració de plans locals d'equipaments:

En aquest apartat cal verificar que es compleixen els criteris fixats en l'apartat referit als plans locals.
3. Programa de dotació i suport als equips de gestió d'equipaments:
 - a. Ajudes per a la contractació de gestors energètics o ESCO (*Energy Service Companies* [empreses de serveis energètics]).³³
- 4 Programa de suport als equipaments d'entitats privades (bàsicament entitats del tercer sector) considerats d'interès públic:
 - a. Ajudes per millorar l'eficiència energètica. Es pot comptar amb la participació de l'Institut Català de l'Energia.
 - b. Ajudes a la implantació de sistemes de gestió ambiental, plans d'ambientalització o actuacions concretes de millora ambiental dels equipaments. Es pot comptar amb la participació del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Finalment, sense que estiguin previstes en cap dels programes de suport esmentats anteriorment, el PECCat preveu dintre de les seves actuacions derivades, les següents:

- 1 El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha d'elaborar, en col·laboració amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge i les diputacions, una guia per a l'ambientalització dels plans locals d'equipaments, adreçada a gestors culturals i redactors de plans locals d'equipaments, que faciliti la integració dels criteris continguts en aquesta memòria ambiental i el compliment dels objectius ambientals del PECCat.
- 2 El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha de valorar, en col·laboració amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge, la viabilitat de desenvolupar un distintiu de qualitat ambiental per a equipaments culturals, similar al ja existent per a edificis d'ús d'oficines.

33. Són empreses que dissenyen, desenvolupen, instal·len i financen projectes d'eficiència energètica, cogeneració i aprofitament d'energies renovables (solar, eòlica, etc.), per reduir costos operatius i de manteniment i millorar la qualitat del servei al client.

12.2.5. Mesures preventives, correctores i compensatòries

Les mesures previstes en l'apartat anterior s'han de considerar mesures preventives o correctores, en el sentit que tenen per objectiu evitar o minimitzar els impactes que es puguin derivar del desplegament del Pla.

Pel que fa a les mesures compensatòries (es refereixen als impactes inevitables, els quals no admeten una correcció, però sí una compensació mitjançant altres efectes de signe positiu), cal preveure les que tenen a veure amb l'impacte sobre el canvi climàtic que tindran els nous equipaments amb la seva posada en funcionament. En aquest sentit, cal que els equipaments culturals derivats del PECCat i que comptin amb una aportació econòmica del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, es comprometin a prendre les mesures necessàries de reducció de les seves emissions de carboni i, per a les que siguin inevitables, es comprometin a compensar-ne anualment l'emissió mitjançant la compra de crèdits d'emissió de carboni a través de qualsevol dels sistemes certificats acceptats internacionalment (per exemple, *Gold Standard*).

També es poden entendre com a mesures compensatòries les relacionades amb l'increment de les dotacions i dels serveis de transport públic derivades de l'increment de la mobilitat generada per un nou equipament i sorgides o no del corresponent estudi d'avaluació de la mobilitat generada.

12.2.6. Seguiment ambiental del PECCat

En aquest apartat es descriu i es detalla el seguiment ambiental del PECCat, i s'especifica la modalitat i la freqüència d'aquest seguiment.

El responsable de l'execució del programa de seguiment ambiental és el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, amb la supervisió del Departament de Medi Ambient i Habitatge, a qui ha de lliurar les diferents memòries del seguiment ambiental.

Els objectius bàsics del seguiment ambiental són:

- Comprovar que les actuacions es desenvolupen d'acord amb les condicions amb les quals es va aprovar el Pla.
- Avaluat l'eficàcia de les mesures ambientals previstes al Pla.
- Identificar si durant el procés de desenvolupament del Pla han aparegut nous impactes no previstos inicialment.
- Establir les mesures addicionals que s'estimin necessàries per complir els objectius ambientals del Pla.
- Valorar el grau de consideració dels criteris ambientals en la concessió d'ajuts i tramitació de plans locals d'equipaments, així com l'efectivitat real d'aquests criteris.

El seguiment ambiental s'ha de desenvolupar també a través de la Comissió de Seguiment. Aquesta Comissió ha de remetre anualment els informes al Departament de Medi Ambient i Habitatge perquè aquest pugui avaluar tot el procés de seguiment. Així, els informes de seguiment elaborats pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació han d'incorporar un apartat específic referent al compliment dels objectius ambientals del Pla i del compliment de les determinacions derivades d'aquesta memòria ambiental.

12.2.7. Indicadors de seguiment

El Departament de Medi Ambient i Habitatge aconsella establir una sèrie d'indicadors que permeti dur a terme un seguiment del desenvolupament i de l'aplicació del Pla. Aquests indicadors, així com les tendències desitjades per complir els objectius del Pla, es descriuen en la memòria ambiental annexa.

REFERÈNCIES

bibliogràfiques

- ARIÑO, Antonio. (2006), *La participación cultural en España*. Madrid: Fundación Autor.
- BRUGG, Allison. (2002), *Acces and the Cultural Infrastructure*. London: Center for arts and culture.
- Creative City Network of Canada. (2007), *Cultural Planning Toolkit*. Vancouver: City Creative Network of Canada.
- Consell Català de l'Esport. (2005), *Pla director d'instal·lacions i equipaments esportius de Catalunya*. http://www20.gencat.cat/docs/sge/Home/arees%20dactuacio/Equipaments%20esportius/Pla%20Director%20%28PIEC%29/PIEC_2005.pdf
- DATAR. (2001), *Schéma de Services Collectives Culturelles*, Ministère de la Culture et la Communication www.diact.gouv.fr/fr_1/archives_799/planification_spatiale_214/schemas_services_collectifs_215/ssc_culturels_806.html
- Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. (2009), *Estadístiques Culturals de Catalunya*, Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Departament d'Innovació, Universitats i Empresa. (2007), *Pla territorial sectorial d'equipaments comercials*, Barcelona, Generalitat de Catalunya. (disponible a http://www.gencat.cat/diue/ambits/comerc/equipaments_comercials/ptsec_2006-2009/).
- EVANS, G, FOORD, J. (2008) «Cultural mapping and susntainable communities: plannig for the arts revisited», *Cultural Trends*, vol 17, num 2, pp 65-96.
- EUROSTAT. (2001), *Cultural Statistics in the European Union: Final report of the LEG*, Eurostat Working Paper 3/2001 num 1.
- IDESCAT. (2008), *Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya*, Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- OPDM. (2005), *Sustainable communities: People, places and prosperity*. London
- PROVONOST, Gilles. (2007), «Participación cultural y transformaciones sociales». A: RODRIGUEZ MORATÓ, Arturo (ed.) *La Sociedad de la cultura*, Barcelona: Ariel, pàg. 55-69.
- ROSELLÓ, David i RIUS, Joaquim. (2009), *La cooperació entre ateneus i ens locals per una cultura del segle XXI*, Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

ÍNDEX

de taules, mapes, gràfics i diagrames

Taules

Taula 1. Municipis de Catalunya per tres trams de població	■ 35
Taula 2. Municipis de Catalunya per trams de població complementaris	■ 35
Taula 3. Trams i lindars de població	■ 36
Taula 4. Equipaments per tipologia a Catalunya (2009)	■ 42
Taula 5. Nombre d'equipaments per comarques a Catalunya (2009)	■ 43
Taula 6. Nombre d'equipaments per comarques a Catalunya (2009)	■ 44
Taula 7. Mitjana d'anys de la construcció o la darrera reforma dels equipaments culturals a Catalunya (2009)	■ 45
Taula 8. Equipaments segons anys de construcció o darrera reforma a Catalunya (2009)	■ 45
Taula 9. Antiguitat dels equipaments no reformats a Catalunya (2009)	■ 45
Taula 10. Percentatge de municipis amb equipaments segons trams de població a Catalunya (2009)	■ 46
Taula 11. Percentatge d'implantació d'equipaments culturals per trams de població a Catalunya (2009)	■ 46
Taula 12. Percentatge d'implantació d'arxius per trams de població a Catalunya (2009)	■ 46
Taula 13. Percentatge d'implantació de biblioteques per trams de població a Catalunya (2009)	■ 46
Taula 14. Percentatge d'implantació d'espais escènics i musicals per trams de població a Catalunya (2009)	■ 47
Taula 15. Percentatge d'implantació de centres culturals polivalents per trams de població a Catalunya (2009)	■ 47
Taula 16. Percentatge d'implantació de museus, col·leccions i altres equipaments patrimonials per trams de població a Catalunya (2009)	■ 47
Taula 17. Municipis amb oferta d'equipaments escènics i musicals amb programació estable a Catalunya (2006)	■ 47
Taula 18. Intensitat de l'oferta de programació escènica a Catalunya (2006)	■ 48
Taula 19. Municipis amb oferta d'espais d'arts visuals i programació estable a Catalunya (2006)	■ 48
Taula 20. Evolució de la població de Catalunya. Període 1996-2015*	■ 49
Taula 21. Evolució del nombre de municipis de Catalunya segons trams de població. Període 1996-2015*	■ 50
Taula 22. Evolució percentual de la població de Catalunya per trams de població municipal. Període 1996-2015*	■ 50
Taula 23. Evolució dels percentatges de lectura i consum mediàtic a Catalunya (2001-2006)	■ 52
Taula 24. Evolució del percentatge de participació en activitats culturals a Catalunya (2001-2006)	■ 52
Taula 25. Percentatge de la població que ha assistit al teatre els últims 12 mesos (2001-2006)	■ 52
Taula 26. Usos teòrics d'un equipament escenicomusical a Catalunya	■ 53
Taula 27. Estàndards d'arxius	■ 55
Taula 28. Estàndards d'equipaments escenicomusicals	■ 57
Taula 29. Estàndards d'equipaments d'arts visuals	■ 59
Taula 30. Estàndards de centres culturals polivalents	■ 59
Taula 31. Quadre resum de l'assignació d'equipaments per trams municipals	■ 62
Taula 32. Arxius: esquema bàsic de dèficits	■ 71
Taula 33. Arxius: nombre d'actuacions i inversió total prevista	■ 71
Taula 34. Equipaments escenicomusicals: esquema bàsic de dèficits	■ 72
Taula 35. Equipaments escenicomusicals: nombre d'actuacions i inversió total prevista	■ 72
Taula 36. Espais d'art: esquema bàsic de dèficits	■ 73
Taula 37. Espais d'art: nombre d'actuacions i inversió total	■ 73
Taula 38. Centres culturals polivalents: esquema bàsic de dèficits	■ 73

Taula 39. Centres culturals polivalents: actuacions i inversió total prevista	75
Taula 40. Proposta de millora d'equipaments museístics	78
Taula 41. Museus: previsions d'actuacions i inversió	78
Taula 42. Biblioteques: actuacions i inversió prevista	78
Taula 43. Biblioteques: esquema bàsic de dèficits	79
Taula 44. Característiques dels centres culturals polivalents comunitaris	80
Taula 45. Resum de l'esquema bàsic de dèficits i actuacions a Catalunya	80
Taula 46. Resum de l'esquema bàsic de dèficits i actuacions per municipi	81 - 83
Taula 47. Resum d'actuacions PECCat (I). Previsions de dotacions	89
Taula 48. Resum d'actuacions i inversions per tipologia	90
Taula 49. Resum de les actuacions del PECCat (II). Previsió d'inversions (en euros)	90
Taula 50. Despeses d'inversió previstes per al Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (en euros)	91
Taula 51. Efecte directe, total i multiplicador del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya	91

Gràfics

Gràfic 1. Esquema director territorial d'equipaments	65
--	----

Mapes

Mapa 1. Temps de desplaçament des de municipis de menys de 5.000 habitants fins a capital de comarca o municipis de més de 5.000 habitants a Catalunya (2009)	67
MAPA 2. Temps de desplaçament des de municipis de menys de 3.000 habitants fins a municipis de més de 3.000 habitants o capital de comarca a Catalunya (2009)	68
Mapa 3. Temps de desplaçament des de municipis de menys de 3.000 habitants fins a municipis de més de 3.000 habitants, capital de comarca o municipis amb correcció a Catalunya (2009)*	69

Diagrames

Diagrama 1. Síntesi del procés metodològic del PECCat	24
---	----

ANNEXOS

Estàndards d'equipaments

Sumari

1. Presentació
2. Els centres d'arts visuals
3. Els centres culturals polivalents
4. Els equipaments per a les arts escèniques i musicals
5. Arxius
6. Equipaments polivalents culturals comunitaris
7. Biblioteques

1. Presentació

En el marc del treball de definició del PECCat, aquest document presenta els estàndards bàsics funcionals, tipològics i de superfícies dels equipaments culturals previstos a mode de recomanacions per a actuacions futures. Aquestes recomanacions es refereixen als equipaments següents:

- Centres d'arts visuals
- Centres culturals polivalents
- Equipaments per a les arts escèniques i musicals.
- Arxius
- Equipaments polivalents culturals comunitaris
- Biblioteques

Per a cada tipologia d'equipaments es presenten:

- Les activitats bàsiques
- L'organització funcional general
- Les superfícies necessàries
- Els costos orientatius d'obra nova.

Per als equipaments per a les arts escèniques i musicals també s'incorporen uns esquemes tipològics.

Els quadres de superfícies

Per a cada tipologia d'equipament es presenta un quadre detallat i un quadre resumit de superfícies.

El quadre detallat s'organitza en quatre columnes:

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
----------------------------------	-------------------------	----------------	------------------------

- La primera identifica la tipologia d'equipament considerada, els grups funcionals i tots els locals necessaris.
- La segona columna indica la superfície útil neta de cada local.
- La tercera columna indica el nombre de locals necessaris.

- I finalment la quarta columna calcula la superfície útil neta necessària per a tot l'equipament i per a cada grup funcional i cada tipus de local.

El quadre resumit es limita a dues columnes:

Grups funcionals i espais	Superfície útil total
---------------------------	-----------------------

- La primera columna correspon a la tipologia d'equipament considerada i els grups funcionals.
- La segona columna presenta la superfície útil neta total necessària per a tot l'equipament i per a cada grup funcional.

Les superfícies útils indicades en aquest programa són superfícies útils en metres quadrats, és a dir, les superfícies realment utilitzables dels diferents espais. No inclouen les circulacions verticals (buits d'ascensors, passadissos, escales, rampes), ni les horitzontals (passadissos, distribuïdors, cancells, vies d'accés a l'aparcament), els replans d'escala i els elements verticals i de tancaments (murs, pilars, envans, columnes d'instal·lacions, etc.).

L'abreviatura «n. c.» significa 'no comptabilitzat'. Correspon a locals inclosos en les circulacions (per exemple, els cancells d'accés), alguns espais dedicats a equipaments escenotècnics i columnes d'instal·lacions, la superfície de la qual estarà definida pel projecte arquitectònic.

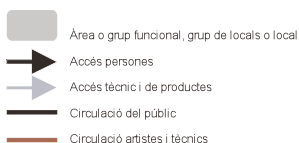
Els esquemes de funcionament

Al llarg d'aquest document, s'il·lustra el text mitjançant esquemes i diagrames de funcionament que necessiten bàsicament:

- Les relacions de proximitat i els eixos de circulació que han d'existir entre les àrees, els grups funcionals i els espais.
- Els accessos.

La llegenda següent determina el llenguatge gràfic dels esquemes.

Llegenda dels esquemes de funcionament

2. Els espais d'arts visuals

Activitats bàsiques

El programa d'aquests equipaments s'ha definit tenint en compte el quadre d'activitats més habituals que s'ha de desenvolupar en aquest tipus d'espais, prenent com a referència les propostes de la taula de treball. En aquest cas, el programa diferencia les activitats següents:

Difusió de les arts visuals mitjançant principalment exposicions temporals.
Comunicació, educació i recerca.
Acció cultural comunitària, formació i debat.
Coordinació.

Organització funcional general

Tipologies

D'acord amb el contingut del PECCat, s'indiquen a continuació les superfícies útils netes i construïdes estimatives de les tres tipologies següents:

- AV1 (AV1a/AV1b)
- AV2

Quadres detallats de superfícies

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia AV1a			315
Recepció			49
Vestíbul recepció	25	1	25
Taulell recepció	6	1	6
Magatzem annex	6	1	6
Serveis sanitaris	6	2	12
Exposició			100
Sala d'exposició	100	1	100
Coordinació i comunicació			18
Despatxos coord. i comunicació	18	1	18
Magatzem arxiu	-	-	-
Sala polivalent i tallers			100
Sala polivalent	50	1	50
Taller multiusos	30	1	30
Espai de noves tecnologies	20	1	20
Logística i locals tècnics			48
Local neteja			
i manteniment central	5	1	5
Magatzem general	25	1	25
Locals tècnics diversos	18	11	8
Superfície construïda estimativa			410
Cost estimatiu obra nova			697.769 €

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia AV1b			420
Recepció			54
Vestíbul recepció	30	1	30
Taulell recepció	6	1	6
Magatzem annex	6	1	6
Serveis sanitaris	6	2	12
Exposició			150
Sala d'exposició	150	1	150
Coordinació i comunicació			36
Despatxos coord. i comunicació	18	2	36
Magatzem arxiu	-	-	-
Sala polivalent i tallers			120
Sala polivalent	60	1	60
Taller multiusos	30	1	30
Espai de noves tecnologies	30	1	30
Logística i locals tècnics			60
Local neteja			
i manteniment central	8	1	8
Magatzem general	30	1	30
Locals tècnics diversos	22	1	22
Superfície construïda estimativa			550
Cost estimatiu obra nova			935.267 €

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia AV2			550
Recepció			60
Vestíbul recepció	30	1	30
Taulell recepció	6	1	6
Magatzem annex	6	1	6
Serveis sanitaris	9	2	18
Exposició			200
Sala d'exposició	200	1	200
Coordinació i comunicació			64
Despatxos coord. i comunicació	18	3	54
Magatzem arxiu	10	1	10
Sala polivalent i tallers			145
Sala polivalent	75	1	75
Taller multiusos	40	1	40
Espai de noves tecnologies	30	1	30
Logística i locals tècnics			81
Local neteja i manteniment central	10	1	10
Magatzem general	20	2	40
Locals tècnics diversos	31	1	31
Superfície construïda estimativa			715
Cost estimatiu obra nova			1.215.809 €

Quadres resumits de superfícies

Grups funcionals i espais	Superfície útil total
Tipologia AV1a	315
Recepció	49
Exposició	100
Coordinació i comunicació	18
Sala polivalent i tallers	100
Logística i locals tècnics	48
Superfície construïda estimativa	410
Tipologia AV1b	420
Recepció	54
Exposició	150
Coordinació i comunicació	36
Sala polivalent i tallers	120
Logística i locals tècnics	60
Superfície construïda estimativa	550
Tipologia AV2	550
Recepció	60
Exposició	200
Coordinació i comunicació	64
Sala polivalent i tallers	145
Logística i locals tècnics	81
Superfície construïda estimativa	715

El cost orientatiu mínim

El cost orientatiu mínim de l'obra nova amb el 16% de l'IVA inclòs, de les tres tipologies, és el següent:

- AV1a: 697.769,00 €
- AV1b: 935.267,00 €
- AV2: 1.215.809,00 €

No s'hi inclouen els costos derivats de la urbanització, els dels equipaments no fixos ni els dels honoraris.

3. Els centres culturals polivalents

Activitats bàsiques

El programa d'aquests equipaments s'ha definit tenint en compte el quadre d'activitats més habituals que s'ha de desenvolupar en aquest tipus d'espais, prenent com a referència les propostes de la taula de treball. En aquest cas, el programa diferencia les activitats següents:

- Dinamització cultural del seu entorn
- Formació artística i d'àmbit relacional
- Foment de la creació i difusió
- Divulgació
- Cessió d'espais
- Coordinació.

La cessió d'espais es preveu en dues vessants, com a cessió ocasional a entitats i col·lectius per a la realització d'activitats o la cessió continuada d'espais a entitats associatives que no disposin d'aquests recursos.

Organització funcional general

Tipologies

D'acord amb el contingut del PECCat, s'indiquen a continuació les superfícies útils netes i construïdes estimatives de les tres tipologies següents:

- Elemental
- Bàsica
- Ampliada.

Quadres detallats de superfícies

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia elemental			650
Recepció, espai social, exposició			151
Vestíbul recepció	35	1	35
Tauler recepció	8	1	8
Magatzem annex	6	1	6
Serveis sanitaris repartits	8	4	32
Espai social	30	1	30
Espai expositiu	40	1	40
Sala polivalent			252
Sala polivalent amb escenari integrat	175	1	175
Cabina de control	15	1	15
Magatzem de proximitat	25	1	25
<i>dimmers</i>	9	1	9
Camerinos	10	2	20
Serveis i dutxes	4	2	8
Coordinació			18
Despatx coordinació	18	1	18
Tallers i sales de reunions i entitats			150
Aules-tallers petites	30	1	30
Aules-tallers mitjanes	60	2	120
Logística i locals tècnics			79
Local neteja i manten. central	10	1	10
Locals neteja repartits	4	2	8
Magatzem general	20	1	20
Locals tècnics diversos	41	1	41
Superfície construïda estimativa			880

Cost estimatiu obra nova 1.496.000 €

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia bàsica			950
Recepció, espai social, exposició			214
Vestíbul recepció	50	1	50
Taulell recepció	10	1	10
Magatzem annex	9	1	9
Serveis sanitaris repartits	10	4	40
Espai social	45	1	45
Espai expositiu	60	1	60
Sala polivalent			342
Sala polivalent amb escenari integrat	225	1	225
Cabina de control	18	1	18
Magatzems de proximitat	18	2	36
<i>Dimmers</i>	9	1	9
Camerinos	15	2	30
Serveis i dutxes	6	2	12
Magatzem adjunt	6	2	12
Coordinació			36
Despatx coordinació	18	1	18
Despatx tècnics	18	1	18
Tallers i sales de reunions i entitats			222
Aules-tallers petites	30	2	60
Aules-tallers mitjanes	60	1	60
Aules-tallers grans	90	1	90
Magatzems de proximitat	6	2	12
Logística i locals tècnics			136
Local neteja i manteniment central	15	1	15
Locals neteja repartits	4	2	8
Magatzems generals	25	2	50
Locals tècnics diversos	63	1	63
Superfície construïda estimativa			1.300
Cost estimatiu obra nova			2.210.000 €

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia ampliada			1.220
Recepció, espai social, exposició			288
Vestíbul recepció	60	1	60
Taulell recepció	10	1	10
Magatzem annex	10	1	10
Serveis sanitaris repartits	12	4	48
Espai social	60	1	60
Espai expositiu	100	1	100
Sala polivalent			388
Sala polivalent amb escenari integrat	250	1	250
Cabina de control	18	1	18
Magatzems de proximitat	20	2	40
<i>dimmers</i>	10	1	10
Camerinos	20	2	40
Serveis i dutxes	9	2	18
Magatzems adjunts	6	2	12
Coordinació			48
Despatx coordinació	18	1	18
Despatx tècnics	24	1	24
Magatzem arxiu	6	1	6
Tallers i sales de reunions i entitats			324
Aules-tallers petites	30	3	90
Aules-tallers mitjanes	60	2	120
Aules-tallers grans	90	1	90
Magatzems de proximitat	6	4	24
Logística i locals tècnics			172
Local neteja i manteniment central	20	1	20
Locals neteja repartits	4	3	12
Magatzems generals	30	2	60
Locals tècnics diversos	80	1	80
Superfície construïda estimativa			1.650
Cost estimatiu obra nova			2.805.000 €

Quadres resumits de superfícies

Grups funcionals i espais	Superfície útil total
Tipologia elemental	650
Recepció, espai social, exposició	151
Sala polivalent	252
Coordinació	18
Tallers i sales de reunions i entitats	150
Logística i locals tècnics	79
Superfície construïda estimativa	880
Tipologia bàsica	950
Recepció, espai social, exposició	214
Sala polivalent	342
Coordinació	36
Tallers i sales de reunions i entitats	222
Logística i locals tècnics	136
Superfície construïda estimativa	1.300
Tipologia ampliada	1.220
Recepció, espai social, exposició	288
Sala polivalent	388
Coordinació	48
Tallers i sales de reunions i entitats	324
Logística i locals tècnics	172
Superfície construïda estimativa	1.650

El cost orientatiu mínim

El cost orientatiu mínim de l'obra nova de les tres tipologies, amb el 16% de l'IVA inclòs, és el següent:

- Elemental: 1.496.000,00 €
- Bàsica: 2.210.000,00 €
- Ampliada: 2.805.000,00 €

No s'hi inclouen els costos derivats de la urbanització, els dels equipaments no fixos ni els dels honoraris.

4. Els espais escènics i musicals

Activitats

La taula de treball d'equipaments d'arts escèniques i musicals ha remarcat la necessitat d'atribuir un ampli ventall d'usos i activitats a aquests equipaments per obtenir-ne el major rendiment artístic, cultural i social. En aquest sentit, els espais escènics i musicals han de poder acollir activitats com ara:

- Representacions d'espectacles i audicions musicals davant d'un públic comprès des de 200 fins a 800 espectadors asseguts, i en el cas de les sales de volum únic, des de 700 fins a 1.360 espectadors drets.³⁴
- Assaigs d'arts escèniques i musicals.
- Activitats de dinamització comunitària (treball socioartístic, programes d'arts comunitàries, tallers)
- Altres activitats socials i culturals (conferències, assemblees, reunions, etc.).

Els equipaments han de permetre acollir de manera simultània activitats de diferent tipus entre les esmentades, això sense deixar de banda altres usos relacionats amb l'activitat artística, com ara produccions o residències temporals.

Tipologies

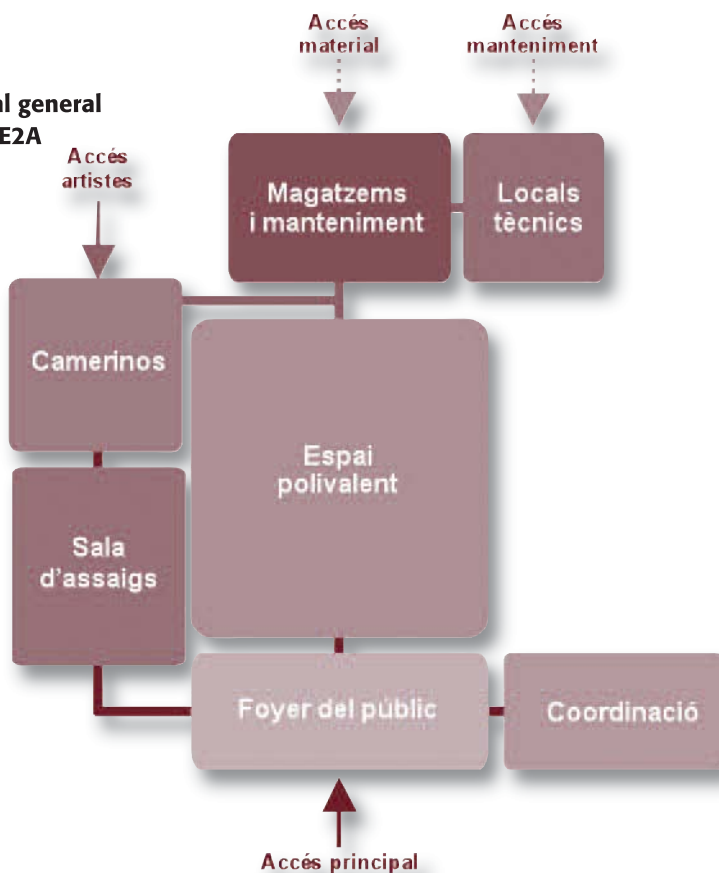
D'acord amb el contingut del Pla d'Equipaments Culturals, es detallen a continuació l'organització funcional general, els esquemes tipològics i les superfícies útils netes i construïdes estimatives de les set tipologies següents:

- **E1 (E1A/E1B)**
- **E2 (E2A/E2B)**
- **E3.**

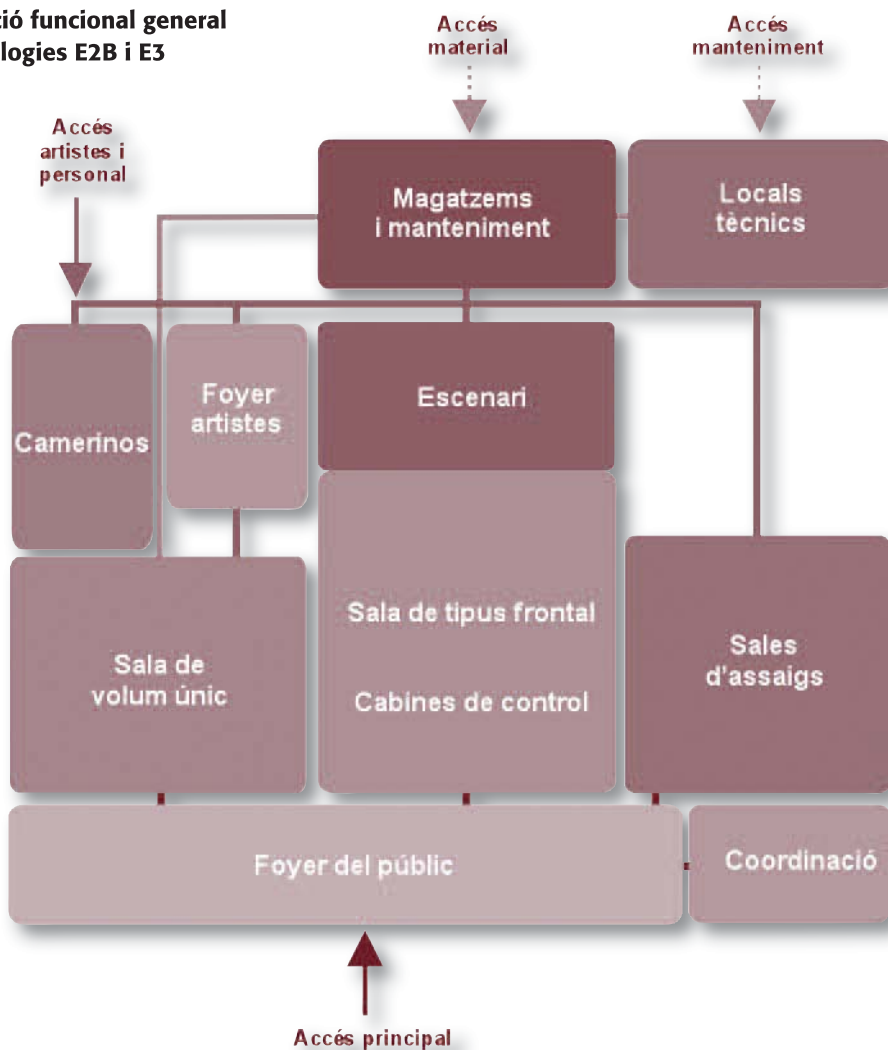
Les tipologies E2b i E3 presenten dues opcions d'aforament i mantenen invariables la resta d'elements.

34. La capacitat màxima de públic dret es calcula a partir de la taula 2.1 del CTE DB SI 3, que defineix la densitat màxima d'ocupació.

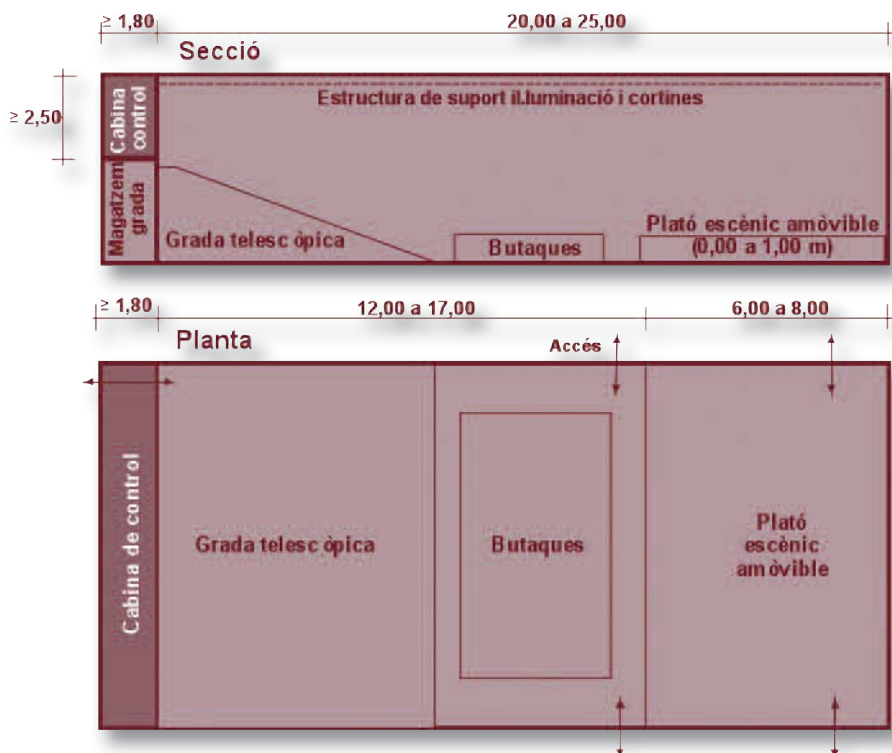
Organització funcional general de les tipologies E1 i E2A

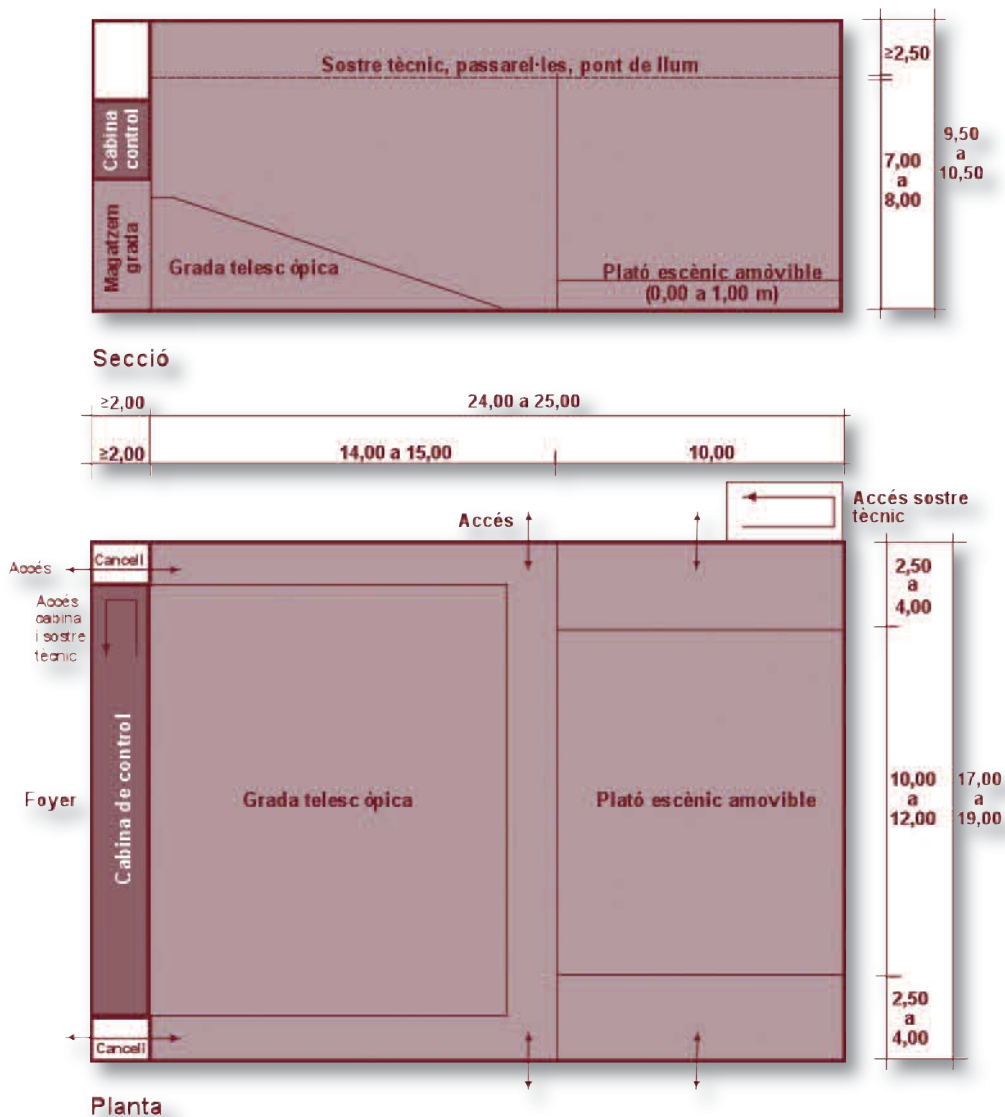
Organització funcional general de les tipologies E2B i E3

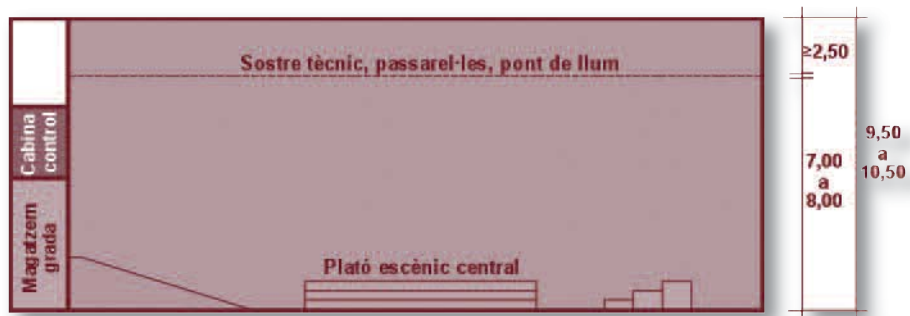
Secció i planta esquemàtiques de la sala de volum únic de 200 espectadors

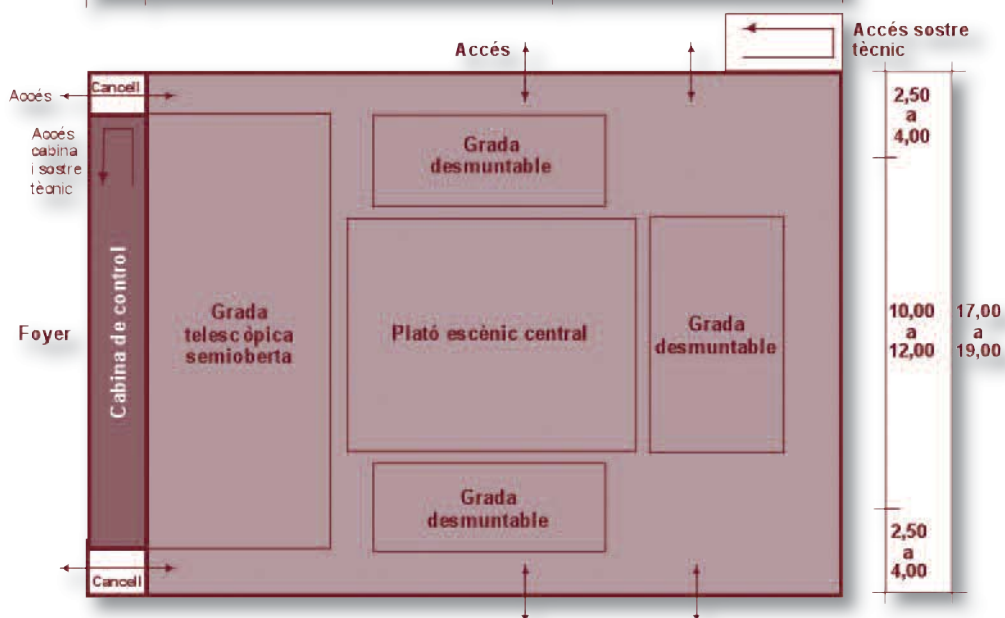
Secció i planta esquemàtiques de la sala de volum únic de 300 a 400 espectadors. Configuració frontal

Secció i planta esquemàtiques de la sala de volum únic de 300 a 400 espectadors, Configuració central

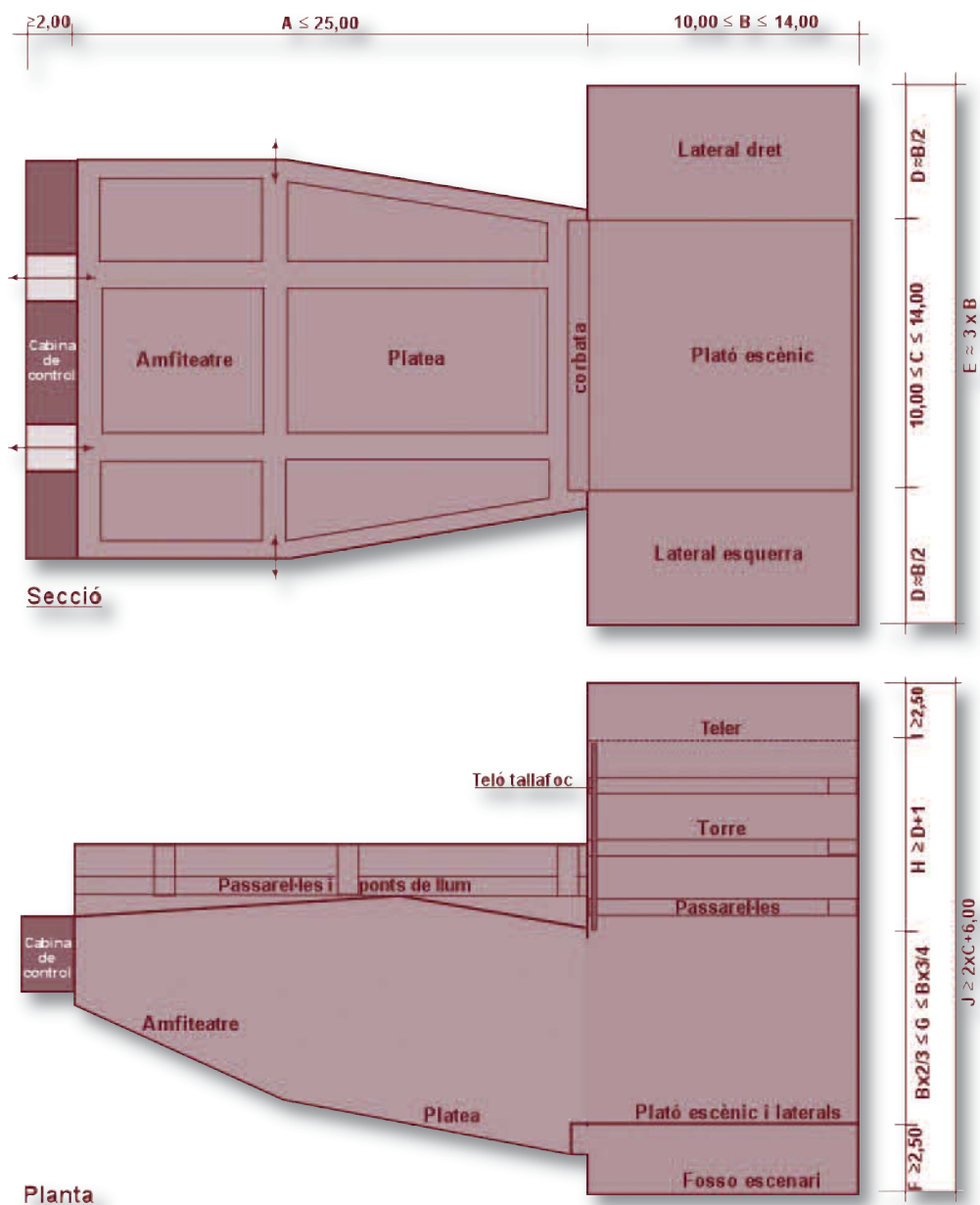

Secció

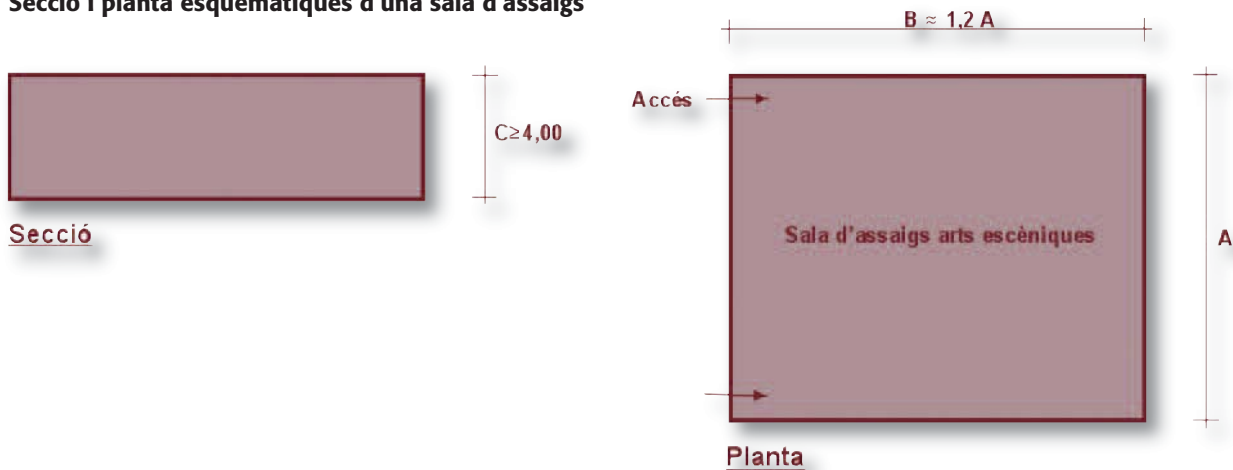

Planta

Secció i planta esquemàtiques d'un teatre de tipus frontal

Secció i planta esquemàtiques d'una sala d'assaigs

Quadres detallats de superfícies

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E1A			1.070
Sala de volum únic de 300 espectadors			
Foyer del públic			201
Cancells d'entrada	NC*	mínim 2	NC
Foyer	125	1	125
Taulell informació i guarda-roba	15	1	15
Servei de bar	15	1	15
Magatzem de proximitat	6	1	6
Serveis sanitaris	20	2	40
Espai polivalent			410
Cancells d'accés a sala	NC	mínim 2	NC
Espai espectadors	245	1	245
Plató escènic integrat amovible	125	1	125
Sostre tècnic, passarel·les, pont de llum	NC	1	NC
Magatzem grada retràctil	15	1	15
Dimmers	10	1	10
Cabina de control	15	1	15
Camerinos			110
Foyer artistes	20	1	20
Camerinos petits	10	2	20
Camerinos grans	20	2	40
Serveis sanitaris i dutxes	10	2	20
Magatzems associats	5	2	10
Sala d'assaigs			80
Sala d'assaigs	80	1	80
Coordinació			74
Despatx coordinador general	15	1	15
Despatx administració i tècnics	25	1	25
Sala de reunions	20	1	20
Arxiu, magatzem	6	1	6
Serveis sanitaris	4	2	8
Magatzems i manteniment			133
Zona de càrrega-descàrrega	NC		NC
Magatzems grans	40	2	80
Magatzems petits	10	2	20
Local manteniment i neteja general	15	1	15
Vestidors personal tècnic	6	2	12
Locals de neteja repartits	3	2	6
Locals tècnics			62
Connexions de servei	NC	-	NC
Local transformador	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			1.500

* mesures no comptabilitzades en l'estàndard. L'equipament pot tenir aquests serveis però no fa falta uns m² determinats.

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E1B			1.465
Sala de volum únic de 300 espectadors			
Foyer del públic			275
Cancells d'entrada	NC	mínim 2	NC
Foyer	175	1	175
Taulell informació i guarda-roba	25	1	25
Servei de bar	25	1	25
Magatzem de proximitat	10	1	10
Serveis sanitaris	20	2	40
Espai polivalent			465
Cancells d'accés a sala	NC	mínim 2	NC
Espai espectadors	255	1	255
Plató escènic amovible	165	1	165
Sostre tècnic, passarel·les, pont de llum	NC	1	NC
Magatzem grada retràctil	15	1	15
Dimmers	10	1	10
Cabina de control	20	1	20
Camerinos			154
Foyer artistes	30	1	30
Despatx polivalent	12	1	12
Camerinos petits	10	2	20
Camerinos grans	25	2	50
Serveis sanitaris i dutxes	15	2	30
Magatzems associats	6	2	12
Sala d'assaigs			173
Sala d'assaigs gran	150	1	150
Magatzem de proximitat	15	1	15
Serveis sanitaris de proximitat	4	2	8
Coordinació			98
Despatx coordinador general	20	1	20
Despatx administració i tècnics	35	1	35
Sala de reunions	25	1	25
Arxiu, magatzem	10	1	10
Serveis sanitaris	4	2	8
Magatzems i manteniment			203
Zona de càrrega-descàrrega	NC		NC
Magatzems grans	60	2	120
Magatzems petits	15	2	30
Taller de manteniment general	15	1	15
Local neteja central	12	1	12
Local brossa	6	1	6
Vestidors personal tècnic	6	2	12
Locals de neteja repartits	4	2	8
Locals tècnics			97
Connexions de servei	NC	-	NC
Local transformador AT/BT	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			2.050

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E2A			1.605
Sala de vòlum únic de 400 espectadors			
Foyer			10
Cancel·ls d'entrada	NC	mínim 2	NC
Foyer	200	1	200
Taulerell informació i guarda-roba	25	1	25
Servei de bar	25	1	25
Magatzem de proximitat	10	1	10
Serveis sanitaris	25	2	50
Espai polivalent			567
Cancel·ls d'accés a sala	NC	mínim 2	NC
Espai espectadors	340	1	340
Plató escènic integrat amovible	180	1	180
Sostre tècnic, passarel·les, pont de llum	NC	1	NC
Magatzem grada retràctil	15	1	15
<i>Dimmers</i>	12	1	12
Cabina de control	20	1	20
Camerinos			148
Foyer artistes	30	1	30
Despatx polivalent de proximitat	12	1	12
Camerinos petits	10	2	20
Camerinos grans	25	2	50
Serveis sanitaris i dutxes	12	2	24
Magatzems associats	6	2	12
Sala d'assaigs			173
Sala d'assaigs gran	150	1	150
Magatzem de proximitat	15	1	15
Serveis sanitaris de proximitat	4	2	8
Coordinació			98
Despatx coordinador general	20	1	20
Despatx administració i tècnics	35	1	35
Sala de reunions	25	1	25
Arxiu, magatzem	10	1	10
Serveis sanitaris	4	2	8
Magatzems i manteniment			203
Zona de càrrega-descàrrega	NC		NC
Magatzems grans	60	2	120
Magatzems petits	15	2	30
Taller de manteniment general	15	1	15
Local neteja central	12	1	12
Local brossa	6	1	6
Vestidors personal tècnic	6	2	12
Locals de neteja repartits	4	2	8
Locals tècnics			106
Connexions de servei	NC	-	NC
Local transformador AT/BT	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			2.250

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E2B (1)			2.965
Teatre de tipus frontal de 500 espectadors i sala petita de 200 espectadors			
Foyer del públic			480
Cancel·ls d'entrada	NC	mínim 2	NC
Foyer principal	300	1	300
Taulerell informació i bitllets	20	1	20
Servei de bar	35	1	35
Servei de guarda-roba	35	1	35
Magatzems de proximitat	10	2	20
Infermeria	10	1	10
Serveis sanitaris	30	2	60
Sala gran			500
Cancel·ls d'accés del públic	NC	mínim 2	NC
Platea i amfiteatre	425	1	425
Passarel·les tècniques i ponts de llums	75	1	75
Escenari sala gran			496
Plató escènic			121
Plató escènic	121	1	121
Espais complementaris			375
Cancel·ls d'accés personal i artistes	NC	mínim 2	NC
Corbata	20	1	20
Laterals plató escènic	60	2	120
Locals tècnics annexos (<i>dimmers, racks, etc.</i>)	10	2	20
Passarel·les tècniques	40	2	80
Teler	121	1	NC
Fossa escenari	121	1	121
Camerino canvi ràpid	6	1	6
Serveis sanitaris de proximitat	4	2	8
Cabina de control sala gran			35
Cabina de control	25	1	25
Local armaris tècnics adjunt	5	1	5
Serveis sanitaris específics de proximitat	5	1	5
Sala petita de volum únic			280
Cancel·l d'accés a sala	NC	1	NC
Espai polivalent amb escenari integrat	250	1	250
Magatzem grada retràctil	15	1	15
Cabina de control integrada	15	1	15
Camerinos			233
Foyer artistes	35	1	35
Despatx de proximitat	12	1	12
Camerinos individuals	10	3	30
Camerinos de grup	30	3	90
Serveis sanitaris i dutxes	12	3	36
Magatzems adjunts	10	3	30
Sales d'assaigs			290
Sala gran d'assaigs	150	1	150
Sala petita d'assaigs	80	1	80
Magatzems annexos	20	2	40
Camerinos i serv. sanit. annexos	10	2	20

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E2B (1) Continuuació			
Coordinació			115
Despatx coordinador general	20	1	20
Despatx administració tècnics	45	1	45
Despatx polivalent	12	1	12
Sala de reunions	20	1	20
Arxiu, magatzem	10	1	10
Serveis sanitaris	4	2	8
Magatzem i manteniment			342
Àrea recepció decorats	NC	1	NC
Cancell accés artistes i tècnics	NC	1	NC
Magatzems grans	90	2	180
Magatzem mitjans	50	1	50
Magatzems petits	15	2	30
Taller de manteniment	20	1	20
Local de brossa	10	1	10
Local manteniment general, bugaderia	20	1	20
Locals de neteja repartits	4	3	12
Vestidors personal de manteniment i tècnics	10	2	20
Locals tècnics			194
Connexions de servei	NC	-	NC
Local transformador AT/BT	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			4.300

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E2B (2)			
Teatre de tipus frontal de 600 espectadors i sala de volum únic de 300 espectadors			3.515
Foyer del públic			597
Cancells d'entrada	NC	mínim 2	NC
Foyer principal	365	1	365
Tauler informació i bitllets	20	1	20
Servei de bar	50	1	50
Office	15	1	15
Servei de guarda-roba	35	1	35
Magatzems de proximitat	10	2	20
Infermeria	12	1	12
Serveis sanitaris	40	2	80
Sala gran			590
Cancells d'accés del públic	NC	mínim 2	NC
Platea i amfiteatre	510	1	510
Passarel·les tècniques i ponts de llums	80	1	80
Escenari sala gran			540
Plató escènic			132
Plató escènic	132	1	132
Espais complementaris			408
Cancells d'accés personal i artistes	NC	mínim 2	NC
Corbata	20	1	20
Laterals plató escènic	66	2	132
Locals tècnics annexos (<i>dimmers, racks, etc.</i>)	10	2	20
Passarel·les tècniques	45	2	90
Teler	132	1	NC
Fossa escenari	132	1	132
Camerino canvi ràpid	6	1	6
Serveis sanitaris de proximitat	4	2	8
Cabina de control sala gran			35
Cabina de control	25	1	25
Local armaris tècnics adjunt	5	1	5
Serveis sanitaris específics de proximitat	5	1	5
Sala de volum únic			465
Cancells d'accés a sala	NC	mínim 2	NC
Espai espectadors	255	1	255
Escenari integrat amovible	165	1	165
Sostre tècnic, passarel·les, pont de llum	NC	1	NC
Magatzem grada retràctil	15	1	15
<i>Dimmers</i>	10	1	10
Cabina de control	20	1	20
Camerinos			300
Foyer artistes	40	1	40
Despatx de proximitat	12	1	12
Camerinos individuals	10	4	40
Camerinos de grup	30	4	120
Serveis sanitaris i dutxes	12	4	48
Magatzems adjunts	10	4	40

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
---------------------------	------------------------	---------	-----------------------

Tipologia E2B (2) Continuació

Sales d'assaigs			280
Sala gran	150	1	150
Sala petita	80	1	80
Magatzems annexos	15	2	30
Camerinos i serveis sanitaris annexos	10	2	20
Coordinació			110
Despatx coordinador general	20	1	20
Despatx administració tècnics	40	1	40
Despatx polivalent	12	1	12
Sala de reunions	20	1	20
Arxiu, magatzem	10	1	10
Serveis sanitaris	4	2	8
Magatzem i manteniment			367
Àrea recepció decorats	NC	1	NC
Cancell accés artistes i tècnics	NC	1	NC
Magatzems grans	95	2	190
Magatzem mitjà	50	1	50
Magatzems petits	15	3	45
Taller de manteniment	20	1	20
Local manteniment general, bugaderia	20	1	20
Locals de neteja repartits	4	3	12
Local de brossa	10	1	10
Vestidors personal de manteniment i tècnics	10	2	20
Locals tècnics			231
Connexions de serveis	NC	-	NC
Local transformador AT/BT	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			5.100

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
---------------------------	------------------------	---------	-----------------------

Tipologia E3 (1) **4.265****Teatre de tipus frontal de 700 espectadors i sala de volum únic de 300 espectadors** **F o y e r**

del públic			755
Cancells d'entrada	NC	mínim 2	NC
Foyer principal	460	1	460
Tauler d'informació i bitllets	15	2	30
Servei de bar	30	2	60
Office	15	1	15
Servei de guarda-roba	25	2	50
Magatzems de proximitat	15	2	30
Infermeria	10	1	10
Serveis sanitaris	25	4	100
Sala gran			685
Cancells d'accés del públic	NC	mínim 2	NC
Platea i amfiteatre	595	1	595
Passarel·les tècniques i ponts de llums	90	1	90
Escenari sala gran			675
Plató escènic			170
Plató escènic	170	1	170
Espais complementaris			505
Cancells d'accés personal i artistes	NC	mínim 2	NC
Corbata	25	1	25
Laterals plató escènic	85	2	170
Locals tècnics annexos (<i>dimmers, racks, etc.</i>)	10	2	20
Passarel·les tècniques	50	2	100
Teler	170	1	NC
Fossa escenari	170	1	170
Camerinos canvi ràpid	6	2	12
Serveis sanitaris de proximitat	4	2	8
Cabines de control sala gran			80
Cabines de control	25	2	50
Local armaris tècnics	10	1	10
Estudi de gravació annex	15	1	15
Serveis sanitaris específics de proximitat	5	1	5
Sala de volum únic			465
Cancells d'accés a sala	NC	mínim 2	NC
Espai espectadors	255	1	255
Plató escènic integrat amovible	165	1	165
Sostre tècnic, passarel·les, pont de llum	NC	1	NC
Magatzem grada retràctil	15	1	15
<i>Dimmers</i>	10	1	10
Cabina de control	20	1	20
Camerinos			370
Foyer artistes	40	2	80
Despatx de proximitat	12	1	12
Camerinos individuals	10	4	40
Camerinos de grup	35	4	140
Serveis sanitaris i dutxes	12	4	48
Magatzems adjunts	10	5	50

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E3 (1) Continuació			
Sales d'assaigs			329
Sala gran	200	1	200
Sala petita	80	1	80
Magatzem annex	25	1	25
Camerinos i serveis sanitaris annexos	12	2	24
Coordinació			171
Despatx coordinador general	20	1	20
Despatx administració tècnics	25	3	75
Despatx polivalent	12	2	24
Sala de reunions	25	1	25
Arxiu, magatzem	15	1	15
Serveis sanitaris	6	2	12
Magatzems i manteniment			455
Àrea recepció decorats	NC	1	NC
Cancell accés artistes i tècnics	NC		NC
Magatzems grans	100	2	200
Magatzem mitjans	50	2	100
Magatzems petits	20	3	60
Taller de manteniment	20	1	20
Local manteniment general i bugaderia	25	1	25
Locals de neteja repartits	4	5	20
Local de brossa	10	1	10
Vestidors personal de manteniment i tècnics	10	2	20
Locals tècnics			280
Connexions de serveis	NC	-	NC
Local transformador AT/BT	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			6.400

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E3 (2)			4.900
Teatre de tipus frontal de 800 espectadors i sala de volum únic de 300 espectadors			
Foyer del públic			860
Cancells d'entrada	NC	mínim 2	NC
Foyer principal	500	1	500
Tauler informació i bitllets	20	2	40
Servei de bar	35	2	70
Cuina - office	20	1	20
Servei de guarda-roba	35	2	70
Magatzems de proximitat	15	2	30
Infermeria	10	1	10
Serveis sanitaris	30	4	120
Sala gran			780
Cancells d'accés del públic	NC	mínim 2	NC
Platea i amfiteatre	680	1	680
Passarel·les tècniques i ponts de llums	100	1	100
Escenari sala gran			858
Plató escènic			96
Plató escènic	196	1	196
Espais complementaris			662
Cancells d'accés personal i artistes	NC	mínim 2	NC
Corbata	30	1	30
Fossa orquestra	80	1	80
Laterals plató escènic	98	2	196
Locals tècnics annexos (<i>dimmers, racks, etc.</i>)	10	2	20
Passarel·les tècniques	60	2	120
Teler	196	1	NC
Fossa escenari	196	1	196
Camerinos canvi ràpid	6	2	12
Serveis sanitaris de proximitat	4	2	8
Cabines de control sala gran			80
Cabines de control	25	2	50
Local armaris tècnics	10	1	10
Estudi de gravació annex	15	1	15
Serveis sanitaris específics de proximitat	5	1	5
Sala de volum únic			465
Cancells d'accés a sala	NC	mínim 2	NC
Espai espectadors	255	1	255
Plató escènic integrat amovible	165	1	165
Sostre tècnic, passarel·les, pont de llum	NC	1	NC
Magatzem grada retràctil	15	1	15
<i>Dimmers</i>	10	1	10
Cabina de control	20	1	20

Grups funcionals i espais	Sup. útil unitat	Unitats	Sup. útil total
Tipologia E3 (2) Continuació			
Camerinos			370
Foyer artistes	40	2	80
Despatx de proximitat	12	1	12
Camerinos individuals	10	4	40
Camerinos de grup	35	4	140
Serveis sanitaris i dutxes	12	4	48
Magatzems adjunts	10	5	50
Sales d'assaigs			420
Sala gran	225	1	225
Sala mitjana	125	1	125
Magatzems annexos	20	2	40
Camerinos i serveis sanitaris annexos	15	2	30
Coordinació			186
Despatx coordinador general	20	1	20
Despatxos administració i tècnics	30	3	90
Despatxos polivalents	12	2	24
Sala de reunions	25	1	25
Arxiu, magatzem	15	1	15
Serveis sanitaris	6	2	12
Magatzems i manteniment			560
Àrea recepció decorats	NC	1	NC
Cancell accés artistes i tècnics	NC		NC
Magatzems grans	125	2	250
Magatzem mitjans	60	2	120
Magatzems petits	25	3	75
Taller de manteniment	30	1	30
Local manteniment general i bugaderia	25	1	25
Locals de neteja repartits	4	5	20
Local de brossa	10	1	10
Vestidors personal de manteniment i tècnics	15	2	30
Locals tècnics			321
Connexions de serveis	NC	-	NC
Local transformador AT/BT	NC	-	NC
Locals producció fred i calor	NC	-	NC
Local electricitat	NC	-	NC
Local aigua	NC	-	NC
Local gas	NC	-	NC
Altres	NC	-	NC
Superfície construïda estimativa			7.350

Quadres resumits

Grups funcionals i espais	Superfície útil total
Tipologia elemental	650
Recepció, espai social, exposició	151
Sala polivalent	252
Coordinació	18
Tallers i sales de reunions i entitats	150
Logística i locals tècnics	79
Superfície construïda estimativa	880
Tipologia bàsica	950
Recepció, espai social, exposició	214
Sala polivalent	342
Coordinació	36
Tallers i sales de reunions i entitats	222
Logística i locals tècnics	136
Superfície construïda estimativa	1.300
Tipologia ampliada	1.220
Recepció, espai social, exposició	288
Sala polivalent	388
Coordinació	48
Tallers i sales de reunions i entitats	324
Logística i locals tècnics	172
Superfície construïda estimativa	1.650
Tipologia E1A	1.070
Sala de volum únic de 300 espectadors	
Foyer del públic	201
Espai polivalent	410
Camerinos	110
Sala d'assaigs	80
Coordinació	74
Magatzems i manteniment	133
Locals tècnics	62
Superfície construïda estimativa	1.500
Tipologia E1B	1.465
Sala de volum únic de 300 espectadors	
Foyer del públic	275
Espai polivalent	465
Camerinos	154
Sala d'assaigs	173
Coordinació	98
Magatzems i manteniment	203
Locals tècnics	97
Superfície construïda estimativa	2.050

Quadres resumits. Continuació

Grups funcionals i espais	Superfície útil total
Tipologia E2A	1.605
Sala de volum únic de 400 espectadors	
Foyer	310
Espai polivalent	567
Camerinos	148
Sala d'assaigs	173
Coordinació	98
Magatzems i manteniment	203
Locals tècnics	106
Superfície construïda estimativa	2.250
Tipologia E2B (1)	2.965
Teatre de tipus frontal de 500 espectadors i sala petita de 200 espectadors	
Foyer del públic	480
Sala gran	500
Escenari sala gran	496
Cabina de control sala gran	35
Sala petita de volum únic	280
Camerinos	233
Sales d'assaigs	290
Coordinació	115
Magatzem i manteniment	342
Locals tècnics	194
Superfície construïda estimativa	4.300
Tipologia E2B (2)	3.515
Teatre de tipus frontal de 600 espectadors i sala de volum únic de 300 espectadors	
Foyer del públic	597
Sala gran	590
Escenari sala gran	540
Cabina de control sala gran	35
Sala de volum únic	465
Camerinos	300
Sales d'assaigs	280
Coordinació	110
Magatzem i manteniment	367
Locals tècnics	231
Superfície construïda estimativa	5.100

Quadres resumits. Continuació

Grups funcionals i espais	Superfície útil total
Tipologia E3 (1)	4.265
Teatre de tipus frontal de 700 espectadors i sala de volum únic de 300 espectadors	
Foyer del públic	755
Sala gran	685
Escenari sala gran	675
Cabines de control sala gran	80
Sala de volum únic	465
Camerinos	370
Sales d'assaigs	329
Coordinació	171
Magatzems i manteniment	455
Locals tècnic	280
Superfície construïda estimativa	6.400
Tipologia E3 (2)	4.900
Teatre de tipus frontal de 800 espectadors i sala de volum únic de 300 espectadors	
Foyer del públic	860
Sala gran	780
Escenari sala gran	858
Cabines de control sala gran	80
Sala de volum únic	465
Camerinos	370
Sales d'assaigs	420
Coordinació	186
Magatzems i manteniment	560
Locals tècnics	321
Superfície construïda estimativa	7.350

Cost orientatiu mínim

El cost orientatiu mínim de l'obra nova de les diferents tipologies proposades, amb el 16% de l'IVA inclòs, és el següent:

● E1A:	3.225.000,00 €
● E1B:	4.407.500,00 €
● E2A:	4.837.500,00 €
● E2B(1):	9.675.000,00 €
● E2B(2):	11.475.000,00 €
● E3(1):	14.720.000,00 €
● E3(2):	16.905.000,00 €

Aquests preus inclouen les butaques i els equipaments escenotècnics fixos (teler, passarel·les, suports, etc.). No s'hi inclouen els costos derivats de la urbanització, els dels equipaments escenotècnics ni els dels honoraris.

5. Arxius

Activitats

D'acord amb la Llei 10/2001 d'arxius i documents, els equipaments que presten servei municipal d'arxiu han de poder acollir les activitats següents:

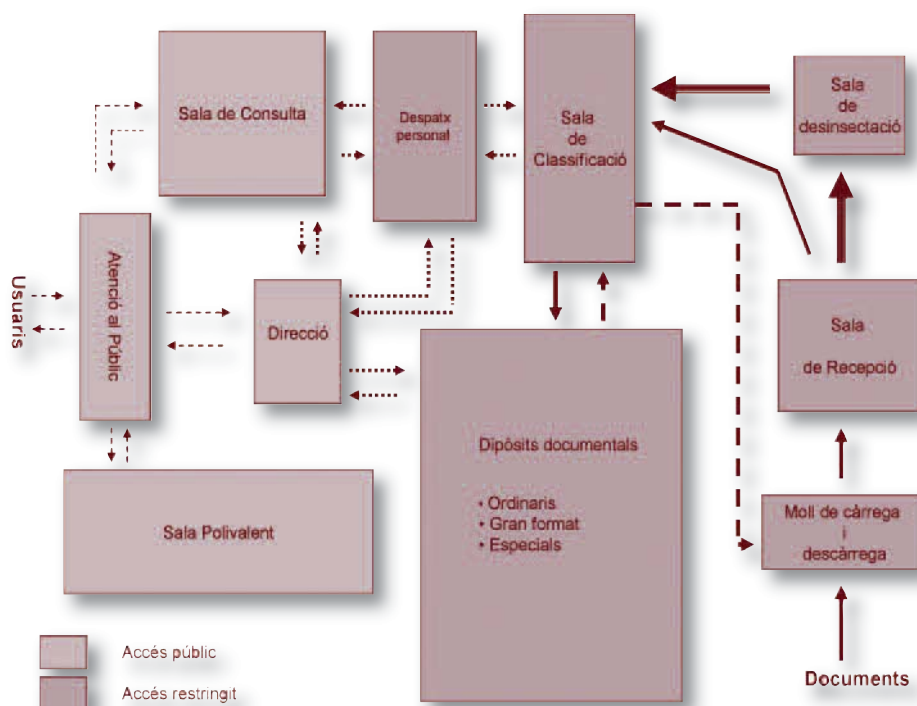
- Gestió de documentació
- Conservació i protecció del patrimoni cultural documental

- Accés i consulta de la documentació
- Difusió del patrimoni cultural documental.

A proposta de la taula d'arxius del PECCat s'han incorporat les recomanacions del document "Criteris per a la construcció d'arxiu", elaborat l'any 2007 per la Subdirecció General d'Arxius.

Organigrama i previsió d'espais

Organigrama funcional

Quadre de superfícies aproximades

Arxiu municipal d'un municipi de més de 10.000 habitants

Estàndards d'arxiu municipal. Instal·lacions i superfície						
Espais	Escenaris					
	Alt	Mitjà		Baix		
Capacitat i superfícies útils en m ²						
Espais d'accés públic						
Vestíbul / distribuïdor	-	25 m ²	-	25 m ²	-	25 m ²
Despatx de direcció	-	20 m ²	-	20 m ²	-	20 m ²
Sala de consulta	12 punts	60 m ²	8 punts	30 m ²	4 punts	20 m ²
Aula - sala polivalent	Opcional	-	Opcional	-	Opcional	-
Serveis	3 adap.	15 m ²	2 adap.	10 m ²	2 adap.	10 m ²
Espais d'accés restringit						
Despatx per a personal tècnic i administratiu	6 pers.	70 m ²	3 pers.	40 m ²	2 pers.	30 m ²
Office	-	-	-	-	-	-
Magatzem de material	-	20 m ²	-	15 m ²	-	15 m ²
Espai per a equipament de neteja	-	5 m ²	-	5 m ²	-	5 m ²
Moll de descàrrega	-	25 m ²	-	25 m ²	-	25 m ²
Sala de recepció	-	30 m ²	-	30 m ²	-	30 m ²
Sala de tractament, classificació i ordenació de la documentació	-	45 m ²	-	30 m ²	-	25 m ²
Sala de desinsectació i desinfecció	-	10 m ²	-	10 m ²	-	10 m ²
Dipòsit ordinari	Fins a 12.000 ml	1.000 m ²	Fins a 4.800 ml	400 m ²	Fins a 1.800 ml	150 m ²
Dipòsit per a grans formats						
Dipòsit per a suports especials						
Taller de restauració	-	-	-	-	-	-
Superfície aproximada útil total		1.350 m ²		640 m ²		365 m ²
Cost mitjà per m²						1.500 €/m ²

Estàndards d'arxiu municipal. Equipaments						
Espais	Escenaris					
	Alt	Mitjà		Baix		
Nombre i dedicació						
Equipament de dipòsits	Fins a 5.000 ml	Fins a 2.000 ml	Fins a 750 ml			
Equipament de restauració	Sí	-	-			
Equipament de desinfecció i neteja	Sí	Sí	Sí			
Mobiliari	Sí	Sí	Sí			
Equipament informàtic	7 PC	4 PC	3 PC			
Telèfon	Sí	Sí	Sí			
Connexió banda ampla	Sí	Sí	Sí			
Equipament de reprografia i digitalització	Escàner+ fotocopiadora+ 3 impressores	Escàner+ fotocopiadora+ 2 impressores	Escàner+ fotocopiadora+ 2 impressores			
Equipament audiovisual	Sí	Sí	Sí			
Estàndards d'arxiu municipal. Dotació bàsica de personal						
Espais	Escenaris					
	Alt	Mitjà		Baix		
Nombre i dedicació						
Arxiver/a director (tècnic/a superior)	1	100%	1	100%	1	100%
Arxiver/a (tècnic/a superior)	1	100%	-	-	-	-
Arxiver/a (tècnic/a mitjà)	1	100%	1	100%	-	-
Auxiliar d'arxiu	2	100%	1	100%	1	100%
Administratiu/iva	-	-	-	-	-	-
Subaltern/a	1	100%	-	-	-	-
Restaurador/a*	*	-	*	-	*	-

* La presència de tècnics superiors especialistes en restauració està molt condicionada per les característiques dels fons i no és possible fer una valoració dels llocs de treball necessaris i la seva dedicació d'una manera genèrica. Aquest tipus de servei poden formar part dels de l'arxiu, poden ser contractats externament o rebuts de serveis centrals de suport o mancomunats.

Críteris constructius

Instal·lacions *

Sala de consulta	Temperatura 17 C - 27 C (segons RD 486/1997) Humitat 45-65% Ventilació natural			
Dipòsits documentals ordinaris	Temperatura 15 C - 21 C Humitat 45-65% Control climàtic mitjançant aïllament tèrmic i bona circulació d'aire. Nivells adequats que evitin la proliferació de fongs. Filtres a les entrades d'aire de la climatització i a les preses d'aire exterior. A les entrades i sortides d'aire dels dipòsits s'aconsellen filtres d'alta seguretat (HEPA)			
Despatxos i sales de treball	Temperatura 17 C - 27 C (segons RD 486/1997) Humitat 45-65% Ventilació natural. Renovació d'aire: 30 m ³ persona/hora (mínim segons RD 486/1997)			
Dipòsits per a suports especials	Temperatura 10 C - 18 C Humitat 40-50%			
Condicions ambientals per als diferents suports	Temperatura ambient (C)	Oscil·lació	Humitat relativa (%)	Oscil·lació
Paper	De 16 a 20 (òptim 18)	+1	De 30 a 50	+5
Pergamí	De 2 a 18	1 h	De 50 a 60	3%h
Vínil	Menys de 21		50	
Fotografia B/N	De 16 a 20 (òptim 18)	+2	De 30 a 35	
Fotografia color	De 2 a 4		De 30 a 45	
Pel·lícula B/N	De 16 a 20 (òptim 18)	+2	De 30 a 40	
Pel·lícula color	De 2 a 4	+2	De 25 a 35	
Sup. magnètics (dades, àudio, vídeo, òptics)	De 17 a 20 De 16 a 20	? **	De 20 a 30 De 35 a 45	
Microformes	De 18 a 20	+2	De 30 a 40	
Microformes Seguretat	10		De 30 a 40	
Nitrats	10		De 30 a 40	

Protecció contra: Vandalisme, robatori, foc, aigua (filtracions i/o inundacions, humitats), etc.
Cal preveure connexió a central d'alarmes

Cal preveure: Detecció i extinció d'incendis; detectors de fums, polsadors d'alarma, extintors, mànegues, portes talla-foc
Cal preveure connexió a central d'alarmes

Enllumenat d'emergència i de senyalització

Detecció contra la intrusió, que complementi les mesures de seguretat físiques (reixes, portes metàl·liques, vidres de seguretat)

Cost orientatiu mínim

El cost orientatiu mínim de l'obra nova de les diferents tipologies proposades, amb el 16% de l'IVA inclòs, és el següent:

- AM (de 450 a 1.350 m²) 675.000 €
- AM (de 1.350 a 2.236 m²) 2.025.000 €
- AM (> 2.236 m²) 3.354.000 €

No s'hi inclouen els costos derivats de la urbanització ni els dels honoraris.

* Dades de l'annex UNE 54110:2000. Informació i documentació. Requisits en l'emmagatzemament de documents per a materials d'arxiu i biblioteques.

** Sobre els discos òptics la norma no dóna dades.

6. Equipaments polivalents culturals comunitaris

Activitats bàsiques

El programa d'aquests equipaments s'ha definit a partir d'una concepció d'espais que puguin acollir activitats i programacions culturals, conjuntament amb altres activitats de caràcter social, cívic, informatiu o formatiu. En aquest cas, el programa diferencia les activitats següents:

Dinamització cultural del seu entorn
Formació artística i d'àmbit relacional
Foment de la creació i la difusió
Divulgació
Cessió d'espais
Coordinació.

La cessió d'espais es preveu en dues vessants, com a cessió ocasional a entitats i col·lectius per a la realització d'activitats o la cessió continuada d'espai a entitats associatives que no disposin d'aquests recursos.

Organització funcional general

- Es tracta d'espais comunitaris altament polivalents.
- Tenen dos vessants d'actuació prioritaris, que funcionen en espais específics, compartits o complementaris:
 - Com a espais d'accés a la informació i al coneixement (biblioaccés i telecentre).
 - Com a espais comunitaris de trobada i lleure (centre cívic - sala polivalent).
- Poden funcionar sense dotació de personal amb perfil tècnic especialitzat.
- No exigeixen programacions regulars ni oferta d'activitats continuada, però sí uns mínims de dies i hores d'obertura setmanals.

Tipologies

D'acord amb el contingut del Pla d'Equipaments Culturals, es detallen a continuació les superfícies útils netes i construïdes estimatives de les dues tipologies següents:

- BàsicAmpliat.

Quadres detallats de superfícies

Pel que fa a les dimensions en superfície i la funcionalitat de l'espai es proposa l'esquema següent:

Equipaments culturals polivalents. Característiques

Espais	Bàsic (m ²)	Ampliat (m ²)
Acollida	40	60
Biblioaccés - Telecentre	60	100
Sala polivalent	100	150
Logística	50	50
Superfície útil neta	250	360
Superfície construïda	325	468

Cost orientatiu mínim

El cost orientatiu mínim de l'obra nova, amb el 16% de l'IVA inclòs, de les dues tipologies és el següent:

- EPCC bàsic: 552.500 €
- EPCC ampliat: 795.600 €

No s'hi inclouen els costos derivats de la urbanització, els dels equipaments no fixos ni els dels honoraris.

7. Biblioteques

Activitats bàsiques

Es consideren biblioteques públiques les biblioteques que disposen de fons general, ofereixen un ampli ventall des serveis informatius de tipus cultural, educatiu, recreatiu i social i són accessibles a tots els ciutadans, tant al conjunt del públic en general com a determinats grups d'usuaris.

Els serveis bàsics que ha de proporcionar una biblioteca pública són:

- Servei d'informació
- Servei de préstec de llibres i altres materials
- Servei de consulta i de lectura
- Servei d'informació local i comunitària
- Programes de formació d'usuaris
- Serveis per al suport a l'educació reglada i no reglada
- Activitats culturals i de promoció i foment.

Tipologies

La tipologia de biblioteca -biblioteca filial, local o central urbana- que correspon a cada municipi és determinada pel nombre d'habitants, llevat del cas de les biblioteques centrals comarcals:

- Biblioteca filial: municipis de 3.000 a 5.000 habitants.
- Biblioteca local: municipis de més de 5.000 habitants.
- Biblioteca central urbana: municipis de més de 30.000 habitants.
- Biblioteca central comarcal: per la ubicació es va analitzar si, a cadascuna de les comarques, hi havia coincidència entre la capital administrativa i el municipi amb més grau de centralitat en aquella àrea concreta.

Organització funcional general

La proposta estructura i distribueix funcionalment els espais de la biblioteca en quatre grans zones que, a la vegada, se subdivideixen en diferents àrees i espais de servei:

- Zona d'acollida i promoció: Es concep com un punt de trobada comunitari. En els seus espais, s'hi concentren una gran part de les accions de promoció de la lectura i de formació. La zona d'acollida i promoció és formada per l'àrea d'accés, l'espai polivalent, l'espai de formació i l'espai de suport.

- Zona general: Aquesta zona ha de donar resposta a les necessitats formatives, informatives i de lleure dels usuaris de més de 12 anys. Segons els usos i la tipologia de documents que hi acolliran, es poden distingir tres àrees: l'àrea d'informació i fons general, l'àrea de música i imatge i l'àrea de diaris i revistes.
- Zona infantil: Destinada al públic fins als 12 anys, en relació amb l'etapa d'escolarització primària. Aquesta zona ha de satisfer les necessitats de suport a la formació (tant reglada com no reglada), el lleure i el desenvolupament del procés de socialització dels infants. Així mateix, ha de ser un focus central de promoció de l'hàbit lector i de formació en les habilitats en l'accés i ús de la informació i dels recursos de la biblioteca.
- Zona de treball intern: Concentra els espais destinats a la direcció i l'administració de la biblioteca, el desenvolupament de determinades tasques tècniques, els dipòsits documentals, el magatzem logístic i els espais de descans del personal.

Quadre de superfícies aproximades (m²)

Distribució d'espais a les biblioteques locals (m²)

	Municipis 3.000 hab.	Municipis 5.000 hab.	Municipis 10.000 hab.	Municipis 20.000 hab.
Zona d'acollida i promoció	120	225	250	310
Àrea d'accés	60	100	115	145
Espai polivalent	50	60	70	90
Magatzem de l'espai	10	10	10	10
Espai de suport		20	20	30
Espai de formació		35	35	35
Zona general	200	335	560	905
Àrea d'informació i fons general	140	245	430	700
Àrea de música i imatge	20	25	45	75
Àrea de diaris i revistes	40	65	85	130
Zona infantil	70	100	175	250
Àrea d'informació i fons infantil	70	100	175	250
Zona de treball intern	60	90	115	135
Despatx de direcció	15	20	20	20
Espai de treball intern	45	50	65	85
Dipòsit documental				
Magatzem logístic		10	15	15
Espai de descans i personal		10	15	15
Superfície total de programa	450	750	1.100	1.600
Superfície total construïda (+ 30%)	585	975	1.430	2.080

Distribució d'espais a les biblioteques centrals urbanes (m²)

	Municipis 3.000 hab.	Municipis 5.000 hab.	Municipis 10.000 hab.	Municipis 20.000 hab.
Zona d'acollida i promoció	410	480	645	765
Àrea d'accés	170	200	270	330
Espai polivalent	110	150	200	230
Magatzem de l'espai	20	20	25	25
Espai de suport	60	60	90	120
Espai de formació	50	50	60	60
Zona general	1.000	1.365	2.230	2.510
Àrea d'informació i fons general	790	1085	1835	2060
Àrea de música i imatge	80	115	175	210
Àrea de diaris i revistes	130	165	220	240
Zona infantil	365	445	640	710
Àrea d'informació i fons infantil	275	340	500	550
Espai de suport	30	30	50	60
Espai d'activitats	60	75	90	100
Zona de treball intern	195	260	385	515
Despatx de direcció	20	20	20	20
Sala de reunions		25	25	30
Espai de treball intern	80	90	140	180
Dipòsit documental	50	75	150	230
Magatzem logístic	25	25	25	25
Espai de descans i personal	20	25	25	30
Superfície total de programa	1.970	2.550	3.900	4.500
Superfície total construïda (+ 30%)	2.560	3.315	5.070	5.850

Personal i horari de les biblioteques locals

	Municipis 3.000 hab.	Municipis 5.000 hab.	Municipis 10.000 hab.	Municipis 20.000 hab.
Personal total	De 2 a 3	De 4 a 5	De 5 a 7	De 7 a 9
Director/a bibliotecari		1	1	1
Bibliotecaris/àries			0 / 1	1
Director/a tècnic auxiliar	1			
Tècnics/iques auxiliars	1 / 2	3	4	4 / 6
Ajudants de servei		0 / 1	0 / 1	1
Hores setmanals de servei	25	30	35	35

Personal i horari de les biblioteques centrals urbanes

	Municipis 3.000 hab.	Municipis 5.000 hab.	Municipis 10.000 hab.	Municipis 20.000 hab.
Personal total	De 10 a 12	De 13 a 16	De 17 a 20	De 21 a 25
Director/a bibliotecari	1	1	1	1
Subdirector/a bibliotecari	0 / 1*	0 / 1*	1	1
Bibliotecaris/àries	2	2 / 3	3 / 4	5 / 6
Tècnic/a auxiliar	6 / 8	8 / 9	9 / 11	11 / 13
Tècnics/iques auxiliars administratius		0 / 1	1	1
Ajudants de servei	1	2	2	2 / 3

* El subdirector/a és necessari a les biblioteques centrals urbanes la direcció de les quals exerceixi també funcions de cap comarcal o de zona, o bé a les biblioteques centrals de les xarxes urbanes amb tres equipaments o més.

Personal i horari de les biblioteques de xarxa

	Municipis 3.000 hab.	Municipis 5.000 hab.	Municipis 10.000 hab.	Municipis 20.000 hab.
Personal de xarxa	De 0 a 1	De 1 a 2	De 2 a 4	De 4 a 6
Bibliotecaris/àries itinerants				0 / 1
Tècnics/iques auxiliars itinerants		De 0 a 1	1	1 / 2
Tècnics/iques auxiliars informàtics	De 0 a 1	1	1 / 2	2
Tècnics/iques socioculturals			0 / 1	1
Hores setmanals de servei	40	45		60

El cost orientatiu mínim

Cost orientatiu mínim de les biblioteques locals:³⁵

	Superfície construïda	Cost constr. (en euros/m²)	Cost constr. (en euros)
Municipis 3.000 hab.	585	1.580	924.300
Municipis 5.000 hab.	975	1.580	1.540.500
Municipis 10.000 hab.	1.430	1.580	2.259.400
Municipis 20.000 hab.	2.080	1.580	3.286.400

Cost orientatiu mínim de les biblioteques centrals urbanes:

	Superfície construïda	Cost constr. (en euros/m²)	Cost constr. (en euros)
Municipis 3.000 hab.	2.560	1.580	4.044.800
Municipis 5.000 hab.	3.315	1.580	5.237.700
Municipis 10.000 hab.	5.070	1.580	8.010.600
Municipis 20.000 hab.	5.850	1.580	9.243.000

35. En el cas de les biblioteques locals i centrals urbanes el dimensionament de la superfície i, per tant, el cost associat va amb relació a la població. Per tant, el quadre referit a diversos nivells de població (3.000, 5.000, 10.000 i 20.000 habitants) només es reprodueix a títol orientatiu.

COLORE

